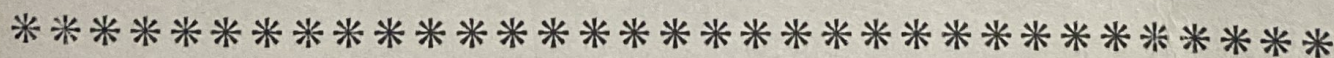
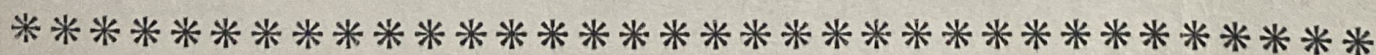

BULETINUL CASA ROMANA

March

1997

Hayward, California

EDITORIAL BOARD

Eugenia Adams-Muresanu
Mihai Olteanu Jr.
Rev. Ioan D. Sarbu
Ing. Mircea Ratiu

Foreign Correspondent
Angela Comnene
Sergiu Grossu
Rev. Dr. Dumitru Ichim

Secretary
Judy Smultea

BULETINUL Casa Romana

Apare trimestrial

Redactia si
Administratia:

P. O. Box 16174
Oakland, California, 94610
U. S. A.
Tel. (707) 677-3705
(510) 264-0805

REDACTOR: Prof. Ilie J. Smultea, Ph. D.

REDACTOR Literar: Nicolae Novac

Asist. Editor: Preot Gfi. Naghi

Anul XX

1997

Nr. 1

CONTENTS

In loc de editorial: † ILIE J. SMULTEA	p. 5
Bograsia lui ILIE J. SMULTEA	p. 6
N. S. Govora, A căzut un camarad	p. 9
Preot Gfi. Calciu, Rugăciune pentru Ilie Smultea	p. 10
Hieromonk Jonah Passhausen, The memorial service	p. 11
Prof. Theodore K. Ruprecht, Comments	p. 12
Prof. Bruce Haston, The first person	p. 13
Lavinia Smultea, Paean of Praise for Ilie Smultea	p. 14
Lisa Sundberg Maulson, In Memoriam, Ilie Smultea	p. 16
Rami Sena Samuelson, In Memoriam Ilie John Smultea	p. 17
Constantin Iordache, Amintiri	p. 21
U. Rev. Fr. Richard J. Grabowski, O viață	p. 23
Dr. Simon Speriosu, Intemeietorul	p. 26
Anthony Moisiadis, Omagiu	p. 27
Prof. Cristina Speriosu - Negoitescu, Un gând pios	p. 28
Alistair W. McCrone, The President of Humboldt St. University	p. 29
Ambasador Mircea Goana, Telegramă de condoleanțe	p. 29
† NICOLAE, Mitropolitul Banatului, "Despre Ilie Smultea"	p. 29
Prof. Dr. Dumitru Dorobăț, Condoleanțe	p. 29
Dr. Oana & Dinu Leonte, Câteva cuvinte	p. 30
Constantine & Georgia Jannyson, "Despre Ilie Smultea"	p. 30
Fundatia Academia Civica, "Condoleanțe"	p. 30
Vasile Militaru, Hristos a înviat!	p. 31
Nae Ionescu, Inviere	p. 32
St. O. Iosif, Iisus	p. 34
† NICOLAE, Mitropolitul Banatului, Semnale ale diasporei	p. 35
Petre Petrescu, Enigma unei primăveri	p. 38
Prof. Dumitru Dorobăț, Bardul american Walt Whitman și poezia	p. 39
Alexandru Gregorian, Invierea	p. 51
Schiimonah IOAN, Mănăstirea Dochiaru	p. 53
Petre Petrescu, Echilibrul social în prag de mileniu	p. 57
Prof. Ion Stoica, Anton Pann	p. 58
Constantin Clisu, Taina - Tainelor	p. 60
Pavel Chihaiia, Jurnal de spital	p. 61
Horia Ion Groza, Rugă pentru întâmpinarea aproapei	p. 64
Nicolae Lupan, Reîntregirea: teze și antiteze	p. 65
Nicolae Novac, Destărare	p. 75

ENGLISH SECTION

Archimandrite Teodor Mica, <i>The gates of heaven</i>	p. 76
Dr. James C. Skedros, <i>Summer courses</i>	p. 80

C A R T I

Dr. Antonie Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, *Tălcuri noi la texte vechi*, Editura Pronostic, Ediția a II-a, București, 1996, 608 pp; Michael Grant, *Saint Peter - a biography*, New York, Scribner, 1995, 212 pp; Preot Gheorghe Calciu, *Șapte cuvinte către tineri*, Ediție îngrijită și prefata de Răzvan Codrescu, Editura Anastasia, București, 1996, 110 pp.....p. 82

Din lumea creștină.....	p. 85
Prezențe românești în America.....	p. 88

Stiri de la CASA ROMANA si PAROHIE

Vizită canonică.....	p. 89
Frances Ocneanu, O rară aniversare - 90.....	p. 90
Concert.....	p. 92
Fundația Nicoleta Valeria Grossu.....	p. 93
Noi familii stabilite în Bay Area.....	p. 95
Proiect de călătorie în România.....	p. 95
Donații, donație specială de Bill Zighenis.....	p. 96
Ajutor bătrânilor din România.....	p. 97
Donații substanțiale.....	p. 97
Donații și plegă la Parohie pentru Biserică.....	p. 99

In MEMORIAM

† Costel Turcitu (1926 - 1996).....	p. 99
Scrisori, ...	p.100
Cărți de vânzare.....	p.101
Acknowledgments.....	p. 102
Founders & Members.....	p. 109

In loc de EDITORIAL

Ilie J. Smultea

(1915 - 1997)

Ceea ce nu ne-am așteptat s'a întâmplat!

În urma unui tragic accident, cel ce a fost până mai ieri *președintele Casei Române & Capela*, cel ce a fost întemeietorul acestui așezământ, cel ce a fost întemeietorul speranțelor românești de a avea și românii de pe aceste meleaguri un cuib al lor: **Profesorul Ilie J. Smultea** nu mai este!

Cuprindem în acest medalion prin cuvintele rostite de cei prezenți, toate sentimentele de înfrustare la care au fost părtași prietenii și cunoștințele lui precum și crâmpie din viața și activitatea lui creionate de către unii care l-au cunoscut. Acest mănunchi de cuvântări au fost rostite în seara zilei de Joi, 17 Aprilie, '97 la slujba Panhidei - Arcata - și Vineri 18 Aprilie 1997 la slujba înmormântării, - Arcata și Trinidad - precum și la parastasul oficiat Duminică, 20 Aprilie '97 la Hayward. Preoții oficianți au fost Prot. Richard Grabovski, Ieromonah Jonah Paffhausen și Părintele Gh. Naghi. Pomenirea de 40 de zile s'a săvârșit de Părintele Thomas Paris la *Catedrala Ortodoxă Greacă* din Oakland, la *Mănăstirea «Sf. Cruce»* din Castro Valley - prin contribuția Dnei E. Lazărescu și emoționanta lectură a Dlui Victor Radu-Rădulescu - și de Ierom. Jonah la *St. Innocent Orthodox Church* din Eureka

Necroloage au apărut, între timp, sub semnătura Părintelui Gh. Calciu în *«Cuvântul Românesc»*, (May 1997), și sub semnătura lui Ion Cepoi în *«America»* (US) *«Luceafărul»* din Canada și *«Curierul Românesc»* din București.

Pentru crearea unui portret autentic vom reda *biografia* lui, în lb. engleză.

ILIE J. SMULTEA, PH. D., L. D.
Educator, Researcher, Lecturer, Philanthropist, Commentator,
Professor Emeritus, Political Science
 Humboldt State University, Arcata, California.

Born in Teregoava, România, Sept. 29, 1915, Prof. Smultea attended high school in Caransebeș and Timișoara, earning the baccalaureate in 1934. From 1934 to 1937 and again from 1939 to 1941 he was a student of law at the University of Bucharest, where he was active as a student leader. From 1937 to 1939, he was an Officer's Candidate in the Romanian Royal Guard Regiment. Most of World War II (1941-1944) was spent as a political prisoner in the concentration camps of Buchenwald and Dachau in Germany.

After the War he renewed law studies at the University of Paris (1946 - 1948), supporting himself as house painter. Offered a scholarship at the University of Caen, he transferred and received his law degree in 1949. He then returned to Germany as elected representative of the Romanian Refugees and Displaced Person in the French-occupied zone (1950-1952) and completed all course work up to a Ph. D. dissertation in RERUM POLITICARUM at the University of Freiburg/im/BR. In 1952 he was offered a *World University Service* contract to complete his doctorate in the United States. After a stay on Ellis Island and efforts to learn English, he enrolled at Yale University (1955), acting as a department manager as well as bookkeeper of the University Book Store. He earned his Masters Degree in Political Science in 1957.

In 1957 he moved to Berkeley, CA and enrolled in the Ph. D. program in political science at the University of California, formally earning his Ph. D. later in 1967. While at Berkeley he served as teaching and research assistant at the University as well as instructor of Romanian at the U. S. Army Language School in Monterey, and official translator of French, German, Romanian and English for U. S. Joint Research Service in San Francisco.

In 1962 Prof. Smultea married Judith Martin Clark in San Francisco and was granted an Earhart Foundation Research Fellowship to conduct his Ph. D. research in Europe. Headquartered in Paris, he served as representative of the UC-Berkeley Institute of International Relations and negotiated the admission of Indonesian students to L'Ecole National d'Administration.

In the fall of 1963 he joined the Political Science Department faculty at Humboldt State University, where he has remained to the present. He was department chairman for the period 1976 - 1978. In 1977 he obtained a certificate in Land Use Control from Pepperdine University Law School (Los Angeles) and added Environmental Law to his teaching and research areas of East European Government and Politics, International Relations and American Foreign Policy, and the Middle East in World Affairs.

Among his publications and papers are: Editor/translator of *Romanian Rights to Bessarabia According to Certain Russian Sources* by Anton Crihan, 1986; *Yalta at Forty*, prepared for the American Ethnic Groups, Inc., Washington, D. C., 1985; *Student Reader for Natural Resource Law*, Humboldt State University, 1980 - 1981; *Ideology and Political Community in Eastern Europe - Case of Romania* in the *East European Quarterly*, Vol. V, No. 4 (1972); *Political Development and Bureaucracy in Romania Prior to WW II*, Ph. D. Dissertation (1967); *Romania: The State at the Danube's Mouth, 1961*. In addition, Prof. Smultea has chaired panels and/or participated with papers at many regional, national and international conferences in the U. S. A., Canada and Europe, including an invitation to deliver a paper on *Bessarabia in Light of International Law* at the international conference organized by the *Society for Romanian Studies* and held at the University of Jassy (Romania), Summer 1993. At the time of his death he was preparing a paper on Bessarabia for the 3d Int'l Congress in Romanian Studies to be held in June 1997 in Cluj-Napoca. Throughout his years at Humboldt State, he has served as guest speaker and panelist for numerous community and college groups and the local media.

Dr. Smultea received research grants from the Earhart Foundation 1962, 1971 and 1979; National Science Foundation in 1979; University of California Newman Foundation in 1960; and the University of Freiburg (Germany) in 1950 - 1952. He spent his sabbaticals in Europe doing research on East European and Romanian politics (1971) and the U. N. Mediterranean Action Plan (1979). Follow - up trips occurred in 1984, 1990, and 1993.

Upon invitation he provided biographies for publication by the International Biographical Centre (Cambridge, England) in the 9th edition of the *International Register of Profiles* (1987)

and 12th ed. of *Men of Achievement* (1988). His biography is also included in *Who's Who in American Men and Women of Science*, 1976; *Who's Who in Romanian America*, 1976, and *Humboldt County Outstanding Citizens*, 1981 - 1982.

Professor Smultea was a member of the editorial board of the *Humboldt Journal of Social Relations* at Humboldt State University and editor-in-chief of *Buletinul CR* (Oakland, 1978 - 1997), literary quarterly published by Casa Română și Capela (Romanian Home & Chapel), of which he is also founder and president. As Refugee/Immigration Chm., he assisted hundreds of Romanians in immigration, reuniting families and obtaining Political Asylum. He was also founder and officer of Unirea dela Vest Society of the Union & League of Romanian Societies of America (1959) as well as Holy Resurrection Romanian Orthodox Parish in the San Francisco Bay Area (1962). In Jan. 1987 he was appointed as trustee on the board of the new Orthodox Institute of the Graduate Theological Union at UC-Berkeley. He has also served on the advisory board of KEET-TV (Humboldt public TV station, 1981 - 1986 political by-liner) and the Humboldt County North Coast Land Trust (1987 - 1995). Most recently he served as local arrangements chairman for the Romfest International Conference in Los Angeles.

Professor Smultea was a member of Delta Tau Kappa (International Social Science) and Pi Sigma Alpha (National Political Science) honorary fraternities, member of the Romanian Academic Society in West Germany, etc.

He has served as Vice President of the Humboldt State University chapter of the American Association of University Professors (1976); Executive Board member of the Northern California Political Science Association (1974 - 1976); Executive Secretary and Membership Chairman for the American-Romanian Academy (1976 - 1982); and Regional Membership Coordinator of the American Association for Advancement of Slavic Studies (1980-). He has also been an active participant and member of the Western Slavic Association and the Western Political Science Association over the years and serves on Yale University Admissions Interview Committee (1982-).

Until his death, Professor Smultea held regular office hours and advised students twice a week and offered class lectures on Political Development in Eastern Europe at the invitation of his

colleagues in the Policial Science Department and the Division of Behavioral and Social Science at Humboldt State University. He lived with his wife Judy on several acres atop a bluff overlooking the Pacific Ocean in the Redwood Country, Trinidad, CA. Here he enjoyed animal husbandry and gardening. For relaxation he also played chess and backgammon, winning prizes on the "SS France" and "Queen Elizabeth." His two girls, Mary and Elizabeth have grown up, married and live out of the area. He had one granddaughter, Olivia Magdalena Bates

A căzut un camarad

Într-o zi cu ceață și cu fum,
A căzut un camarad în drum.
Legănate frunzele, năuce,
Cad pe groapa udă și pe cruce.

Peste capete cu păr cărunt,
Toamna-și cerne apele, mărunt.
Au plecat la drum voinici ca brazii,
Și-au albit în lupte, camarazii.

Șirurile se răresc, se curmă,
Încă unul a rămas în urmă,
S'or rări ca ceața și ca fumul,
Pân'acasă greu și lung, e drumul.

Toamne după toamne au să treacă,
Vânturi, brume, ploi și promoroacă.
Și uitarea s'o așterne lin,
Peste crucea din pământ străin.

N. S. Govora

Rugăciune pentru Ilie Smultea

Doamne Dumnezeul nostru, pe robul acesta al Tău - Ilie - mutat de la noi după o viață de zbucium și de sacrificii pentru alții, odihnește-l întru împărăția Ta. A trăit după poruncile Tale și acum merge în neființa cărnii și întru lumina vieții spirituale către care a râvnit mereu.

A iubit cinstea, Biserica, neamul din care se trage. Iubește-l, Doamne, pentru dragostea lui.

A crezut în Tine, în Fiul Tău și în Sfântul Duh, bucură-l pentru credința lui.

A ajutat pe mulți, și buni, și răi, după porunca Ta de a fi milostiv cu semenii. Fii bun cu el, Stăpâne.

Nu a urât și nu a răsplătit nimănui cu rău pentru răutățile primite, iertând până în clipa morții. Iartă-l și Tu, Doamne, pentru iertările lui.

Ușor este pentru Tine a înălța și a doborî, a face bogat și a săraci. Dar pentru robul Tău Ilie stăm astăzi mărturie noi, cei care l-am cunoscut și l-am iubit, adeverind tot ce am spus: noi suntem consecința iubirii lui și rugăciunea noastră este glasul iubirii pentru el și mărturisim în acest ceas suprem pentru el că a iubit, că a iertat, că a făcut bine și a împlinit poruncile Tale pe cât poate o ființă omenească să le îplinească. Harul Tău este plinătate.

Cât este de bine și cât e de frumos ca să locuiască frații împreună. Cât este de bine și cât e de frumos ca la acest praznic de moarte, sfârșit și început, să stăm înaintea Ta mărturisind pentru fratele nostru Ilie, ca un suprem act de solidaritate umană. Căci îndrăznim să-ți spunem Ție, Cel Ce Toate le știi, că el Te-a iubit, Doamne. Aceasta este ofranda noastră adusă Ție pentru el. Primește-o, Stăpâne.

Adevărata filosofie este gândirea la moarte, spune marele Tău Ierarh Vasile. Dă, Doamne, și robului Tău acesta, Ilie, fratele nostru mutat de la noi, să treacă fără primejdii prin vămile morții și să se odihnească în lumina Ta cea neapropiată spre care a râvnit.

Copii umili ai unei vieți de asprime și de greșeli, noi toți, prin mine preotul, cel mai nevrednic prin fapte, dar cel mai vrednic

prin Harul Tău gratuit dăruit mie, înălțăm rugăciunea noastră simplă și săracă, întru zicerea sfântă:

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitului robului Tău Ilie... Ilie, AMIN!

Pr. Gh. Calciu

Prayer for the Servant of God Ilie John Smultea

The Orthodox Church is the first Christian Church, the Church founded by the Lord Jesus Christ and described in the pages of the New Testament. For nineteen and a half centuries she has continued in her undiminished and unaltered faith and practice. Today her apostolic doctrine, worship, and structure remain intact. The Orthodox Church maintains that the Church is the living Body of Jesus Christ.

The Orthodox Funeral... - The *Panikhida* is a memorial service and is usually conducted the evening prior to the funeral liturgy. - The *Funeral Liturgy* is a balance of mourning and exaltation. There is sorrow at the loss of life in this world but celebration of entrance into new life in Christ. During the course of the funeral liturgy, the priest will articulate for the departed.

- At the *Graveside Service* the priest consecrates the earth for the departed and gives final prayers. Everyone joins together singing the Resurrection Troparion.

O God of spirits and of all flesh, Who has trampled down death and overthrown the Devil, and given life to Your world: As the same Lord give rest to the soul of Your departed servant, Ilie, in a place of brightness, a place of refreshment, a place of repose, from which all sickness, sighing and sorrow have fled away. Pardon every transgression which he has committed, whether by word or deed or thought. For You are a good God and the Lover of Mankind; because there is no man who lives yet does not sin; for You only are without sin; Your righteousness is righteousness forever; and Your word is truth.

For You are the Resurrection, the Life and the Repose of Your servant, Ilie, who has fallen asleep, O Christ our God, and to You we ascribe glory, together with Your Father Who is without beginning, and Your Most-holy, Good and Life-creating Spirit, now and ever and unto ages of ages. Amen.

Memory eternal!

Hieromonk Jonah
Saint John Monastery
Point Reyes

Cuvântările din ajunul înmormântării

Comments by Ted Ruprecht at the Memorial Service for Ilie Smultea - April 17, 1997.

The phrase "...is good and loves mankind" in the just completed service expresses the main point of my thoughts. My whole family, all of whom are here today, knew, admired and loved Ilie. My wife and I were long-time Smultea friends, and our children grew up with their children. Thus in what follows I am speaking not just for me but for all of us.

Ilie came to Humboldt in 1963 and we became acquainted as he lived up the street in Ross Koen's home while Ross was on leave. The next year he lived in our house while we were on leave and then in Ralph Samuelson's the following year for his leave. We began to wonder how long the Smulteas could keep this up, but they bought their special place in Trinidad from which they never moved in 1966.

Ilie taught International Relations at Humboldt State University. He actually went beyond teaching; he "practiced" international relations. He received his Bachelor's degree in Romania, did graduate work in economics in Germany, got a law degree from the University of Caen, France, a masters degree from Yale and received his Ph. D., in Political Science from U. C. - Berkeley - an international all-star record. He spoke Romanian, German, French and English fluently as well as some Italian and Spanish and probably one or two more. His home was international home, housing exchange students and a continuous stream of

Romanian relatives and other refugees who needed a place while studying, visiting, or making the transition to America.

The amount of energy, emotion, finances and leadership that he contributed to the US-Romanian community is almost beyond calculation. The members of the Romanian community, especially in the Bay Area and Casa Română specifically, owe so much to him as he touched and enriched so many of their lives. Ilie was "good and loved mankind."

Finally, I cannot stop without mentioning another aspect of his successful life, namely the good sense and taste in meeting, courting and marrying Judy. We have always loved Judy but 5 years or so ago when Ilie had his seivous heart attack, I realized what a wonderful, resourceful and loyal lady she was, and now we see it all again in this remarkable and strong woman.

Thank you for the opportunity to be a part of this eulogy.

Theodore K. Ruprecht
Professor Emeritus, Economics
Humboldt State University

The first person...

Ilie Smultea was the first person I met in Humboldt County. I had been offered a job at Humboldt State over the phone. Before accepting it, I thought I had better come down from Eastern Washington (Washington State Univ. where I was finishing the Ph. D.) and look the place over. Ilie was the person who met me at the airport.

Eastern Washington had had a record-breaking cold spell (-50 degree) and near-record snowfalls. In fact, I had to take a bus to Lewiston, Idaho to catch my plane, as the runway in Pullman was covered with about 3 feet of snow.

I arrived at the Humboldt County airport in brilliant sunshine and 70 degree temperature, considerably different than where I had been 24 hours earlier. I noticed that the rhododendrons were in bloom, as were the daffodils and tulips. I said something to Ilie about the nice weather, such as "Was this unusual?" He

responded by saying, "No, the weather is like this all the time." That was in 1969. As many years as Ilie and I were colleagues, that (his statement about the weather) was the only fib I ever heard him tell.

After my first year at Humboldt, I concluded that Ilie was a real gentleman. However, at the end of my second year, I decided that I was wrong. Ilie was not a gentleman, but rather a "world class European gentleman" in every positive sense of the term. Almost twenty years later when I retired, I felt exactly the same way, but even stronger. Ilie truly "wrote the book" about what a gentleman really is.

Ilie set a standard, and it is going to be a very, very tough act to follow. I join my department colleagues in expressing both admiration and respect for Ilie, as well as sorrow about his departure. As far as I am concerned, he will always be a part of the political science department and someone whom I will always remember fondly.

Bruce Haston
Professor Emeritus, Political Science
Humboldt State Univ.

Pacan of Praise for Ilie Smultea

Please forgive me if I appear to be a little incoherent, but I am overwhelmed with strong emotions that would be enormously difficult to express in words. My uncle, Ilie Smultea, deserves an eulogy that even a great master of the language would not be at ease with finding the most appropriate and conveying words for.

I feel no closure at this moment, but being here and talking about him is perhaps a first step in accepting his death....

While growing up in Romania he was to me a mysterious, even legendary figure. I had not met him until our coming to America, but my grandfather used to tell me stories about them growing up together, and my uncle kept in touch with his cousins and nephews in Romania throughout the many years after he left the country. His life story and outstanding accomplishments were both intimidating and inspiring to me, as to everyone who ever knew

him. I was drawn to him from the very first moment. I stepped off the plane that day of July, 1990, and here he was, smiling and hurrying towards me and my mother with his arms opened in an embracing gesture. After seven long and torturous years in which he fought relentlessly and engaged all his resources to offer us a new life in America, we were finally here! The years we spent in the beautiful house in Westhaven were filled with moments to remember. We bonded strongly as a family and Uncle Ilie very gently introduced us to life in America, knowing how overpowering this adjustment period could be on a psychological level. He had great instincts and unique insight into our souls and knew so well how to boost spirits up and offer hope. I certainly would not be where I am today without him. He wanted us to succeed at any rate and always encouraged me and my cousin Ioana (for her Uncle Ilie was the grandfather she never had, since our grandfather died when she was only 4) to strive for goals we didn't know we could reach! He understood my quest for education and made it possible for me to attend school. I even recall a somewhat funny situation in which my uncle Ilie and I were involved that revealed to me both a great educator and a loving uncle: during my very first semester I was enrolled in American history, a subject which at the time appeared very difficult to me. Uncle Ilie got me through the course, quizzed me, explained concepts and challenged my understanding of the subject. One time I found him awake at three o'clock in the morning, "mending" a history paper I had written. My paper came back with a page full of glorious remarks surely addressed to Professor Ilie Smultea, and not to me. Even though this meant a breaking of his professional ethics, he made an exception for me. This was his way of saying: "I did it because I know you will not take it for granted, but from now on you are on your own." Our families will try to follow in his steps and honor the Smultea name, although it would be very hard to live up to a man like him. He was a wonderful family man, achieved and loved educator and mentor, charismatic voice of the Romanian community in America, faithful to his religion and system of values, and always true to himself. He had all the qualities that all of us need more of because if everyone would have those qualities, the world would be a much happier and better place.

I know that if there is a heaven - and I am certain of it - he certainly belongs in it. And so, I say good-bye believing that he

only transcended this life and has gone onto a new dimension and another level of being. His spirit will be with us forever!

Lavinia Smultea

(Los Angeles)

In Memoriam - Family Trinidad Friend

My name is Lisa Maulson. I wanted to share with you another perspective of Ilie Smultea that I experienced as a friend of Mari Ann's growing up with him around. Mari and I met when we were in 4th grade, and we were like two pranksters just waiting to meet. We had one thing in common, and that was we liked doing funny things to make ourselves laugh. Ilie became the target of some of our pranks that we would pull around the house. Ilie was quite the challenge because he was so distinguished and serious. I was too embarrassed to share at the funeral ceremonies, a moment that will be remembered for the rest of my life, and I feel like a good laugh. Mari and I had found a "joke book" where you could order prank toys to fool people. Well, we found this fake "turd" that you could place on toilet seats and we ordered one to use for our next victim. We decided Ilie would be the best candidate; since he was from Romania, I was sure he would never think that it might be fake. So, we put one on Ilie's & Judy's, toilet and Mari and I hid in the closet waiting in great anticipation for Ilie to find it. Finally the moment came where Ilie discovered it on the toilet. All we could hear is a big Romanian shriek, and Ilie started hollering for Judy to find out what it was! As you can imagine, our prank worked and we were laughing so hard we could hardly keep our voices down so they would not discover us hiding in the closet. Through the years there was much teasing, but that one will be the best one ever.

Growing up around the Smultea home, it was hard not to have Ilie's dedicated and disciplined studiousness rub off on you at some point. I believe to this day that had it not been for this family's influence, I would not have done so well in school. Ilie was a very good example of discipline in many ways, and I grew to respect him

very much for it. He was always so fascinated and learned with world events. Every night at home you could always find him in front of the t. v. watching the 6: 00 news keeping up with things. Every morning we would see him running around the house exercising even at his age, which I am very impressed by. I remember also sharing a part of Ilie's heritage by attending some of the events at Casa Romana. It was through this experience that I believe I saw a side of Ilie that you find in very few people in this world. A man so dedicated to his people and the cause of Casa Romana that when I think of the Bible verse where Jesus said to feed my sheep, Ilie was doing that. And he has been doing this I believe all his life. There wasn't a thing that you could ask Ilie for that he wouldn't try and help in some way, and he was always very encouraging and supportive of everything I did.

The last time I saw Ilie was around Christmas time, and apparently the horse kicked him in the face, unfortunately, and he had a black eye. Being the great sympathetic prankster as usual, I said, "Well Ilie, it looks like Judy finally gave you a big one!" I loved to see him laugh and try to explain that that's not what happened!

I want the Smultea family to know how much I love them and how much I will miss Ilie. He will always be alive in my memories, and I can always remember him with lots of smiles and giggles when I think of him.

Lisa Sundberg Maulson

(Trinidad)

Ilie John Smultea - from his graduate student

Dr. Ilie John Smultea was my graduate professor, my mentor, my friend, and my loyal fan. I have known him since 1972 till he died in 1997. In a nut shell, he was a man of vision and a true international man with acceptance unlike most people I know.

I met Ilie in spring semester of 1972, when I signed up for his International Relations seminar, upper division course at Humboldt State University. As a graduate from Calcutta University, India, in Political Science, I was interested in the subject, and with

his personal experience as a person who had gone through Hitler's prison camps, his class was truly interesting; and just to be able to hear his point of view in European politics was fascinating. He invited his class for dinner at his house, and I met his lovely wife Judy and his children Mari (I call her Mar) and Libby (I call her Liberty Bell).

I came up to Humboldt County in 1971 because I was married to an English professor, Ralph Samuelson at Humboldt State University. From the very start, Ralph and I had terrible problems, many of which I attributed to Ralph's alcoholism. By 1972, while writing my masters thesis, I decided to move to Seattle, Washington, to do my research and get a divorce, as my topic, "The Mizo Independence Movement" was no where to be found in Humboldt State University Library. During that time Ilie and I corresponded with each other. One of the professors on my thesis committee was dragging his feet, and Ilie had to write a diplomatic letter to this man so he would do his job of reading my thesis.

During this time, the secretary of the Political Science Department, Mary Lauck, was against my getting a Master's degree for reasons she only knew. Ilie confided in me that he had to put his foot down on Mary concerning my M. A. thesis, or else.... Thus, Ilie, the chair of my M. A. thesis, was pivotal in my getting the M. A. degree in spite of two very important members not supportive of it. This is the first time I knew of Ilie's humanitarianism and that he was going to fight for underdogs like me. Later this thesis was published in India with the title Love Mizoram, and I dedicated this book to Ilie, and inside the book was my M. A. graduation picture where Ilie and Judy, Ralph and myself were included.

While writing my thesis, I was either in Seattle at Washington State or Fresno, California. Several times I had to come and defend my thesis. I stayed at Ilie and Judy Smultea's house. Ilie would read my thesis and asked me questions for clarification. In the meantime, Judy and I would have wonderful fellowship, and our love for each other increased as we got to know each other more.

Then in 1975 when I was pregnant with my first child, my husband did not want to have anything to do with my pregnancy and begged me to have an abortion. I would not comply with him, as we both planned to have this baby, so he left me and filed for a divorce. I made up my mind that if I had to choose between my husband and my baby, I chose my baby. During that time I needed

friends who would support me in my decision. Again Ilie was there for me. I had a small apartment in Eureka. Several times I would visit the Smulteas. Mari and Libby used to come and spend nights with me. Libby and I would sing the cat food advertisement "meou, meou, meou, meou" song about three times, and still now, every time we see each other we greet each other with this song. While I was about seven months pregnant, Mari came and spent the night with me. Mari was growing tall, and she was about 12 years old. We both loved pizza. We decided to have a pizza eating contest. We bought a large pizza, and we almost finished it except for three pieces. When we came to Ilie's office he was amused by how much we were able to eat.

When my daughter, Zorami Elizabeth Sena Samuelson, was born, I took her to see Ilie as soon as I could drive. I have a picture of Elizabeth, Ilie, Mari, and Libby when she was a few days old.

Ilie's pet name for Libby was "Puişor," which Mari later told me meant "little chicken." When my daughter Elizabeth came around, I called her "Puişor," and I explained where it came from.

While spending several days at the Smultea's house, I noticed that Ilie got up early in the morning and exercised by jogging in his large yard. When he came home from the University, he would change his clothes and start working in his garden for long hours. He took good care of his physical and mental health. Now I try to walk three miles, four or five days a week, and I remember Ilie and I talk to him in spirit.

Through the years Ilie and Judy and I kept in close contact. Either they came to my house or I went to theirs. My father, Rev. Sena, came from India in 1981 - 1982. I took him there to meet Ilie. (Both had similar ideas and values, and common interests: democracy, free world and humanitarianism). There was mutual love between them. When my brother-in-law, Byron Samuelson, his wife, Diane, and their children came, again I took them to see Ilie and Judy, and we were entertained by them.

I was regarded as part of the family for most occasions. While Libby and Mari were growing up and needed a friend, I was able to be there for them. Later Mari remarked that there are not many people who have separate relationships with all four of them, and a family friend at the same time. I feel privileged to have been able to have this special relationship with all four of them.

Ilie was so proud to be the bride's father in both Mari's and Libby's weddings. He looked dashing and so proud. Also when Mari was in the Miss California contest, Ilie was so proud to be the father of this wonderfully good looking Mari. He proudly showed me their pictures.

Political party affiliation-wise, Ilie and I were on the opposite side of the spectrum. He, a Republican, and I, a Democrat. Last year when Mari came down to visit her parents with her 6-month-old baby Olivia, I was invited for dinner. I saw all these Republican politicians such as Senator Bob and Elizabeth Dole, Governor Pete Wilson, President George and Barbara Bush pictures with their hand-written thank-you notes on the wall. I looked at Ilie and pointed at the pictures with a broad smile. "Why not?" And we both knew there's no point in trying to change each other's party affiliation.

Last year I had the joy of watching Ilie being a grandfather to Mari's daughter, Olivia Bates. He absolutely adored Olivia. I felt fortunate to have taken several pictures of him with his grandbaby, so Olivia will be able to enjoy them when she is older.

Before the burial we talked about Ilie's gold wedding band. Judy wanted him to have a ring on his finger. I was designated, partly volunteered, to get a silver wedding band to replace Ilie's gold wedding band. Anastasia Constantinescu and I went and bought the ring from Kokopilau at the Bayshore Mall in Eureka. I gave it to the funeral attendants, and they gave the gold wedding band to Judy. Now I saw Ilie's wedding band on Judy's gold chain, and I am delighted that it was not buried. So I felt that I gave him the last material thing, a silver ring before he was buried.

To end this, I would like to say that Ilie truly was an international man. He spoke fluently German, French, English, and Romanian. The next day after he died, I was answering the Smultea's telephone for a few hours, and during that time, calls came from Montreal, Canada; Tokyo, Japan; Los Angeles, Cleveland, New York, San Francisco, and Oakland. Nobody can replace Ilie. I am glad that I got to know him, and my path crossed his path.

On June 8, 1997, Anton Muntean's mother, Lyana Muntean from Naples, Italy, Mari, Olivia, and I went to see Ilie's grave. The tomb stone had been placed nicely. Mari and Lyana were both in my arms, sobbing; little Olivia, who was in Mari's arm, let a loud

fart, and all of us burst out laughing. I believed that Ilie heard it from heaven and laughed with us.

Rami Sena Samuelson

Amintiri de demult...

Ladies and Gentlemen,

On this sad day when we are eulogizing our beloved friend, I want to say a few words. You have to excuse my English if I am making some errors. I consider that I am the only Roumanian in the "Bay Area" who knows Ilie since 1944. That means 53 years ago.

The circumstances under which we met were very strange. It was almost at the end of the Second World War over the German territory. We had lost our country at the hand of the Bolsheviks. Myself I left Romania a short time after King Michael made the "Putsch of 23 Aug. 1944." At that time I was an officer in the Romanian Army. He told us that from now on we were allied with the Soviet Union and therefore were to take our unit and go to our garrison. We followed his advice and drove to our city garrison on the highway Cernăuți - București - west of Pașcani. On the way we were stopped by NKWD rapid units. Those "Commisars" stepped out and asked the officer at the head of the unit who was the commander.

Our officer considering the King's allegation that we are allied with them, saluted, said his name, degree and unit. Those Bolsheviks shot our officer in the head and put a sergeant commander of the unit.

I lost two friends of mine in a few days. Looking at the gravity of the situation, I decided to leave the country. Over the Carpathian pass of Ghimeș Palanca, I surrendered to a battalion of German Pioneers. They sent me to a prison camp in Germany in the city of Oranienburg north of Berlin. Two weeks after I arrived at this huge prison camp, we were called by loudspeakers: All Rumanians to present to the main Plaza - When I arrived on this plaza I saw on an elevated "Stage" a group of six high rank

Rumanian officers "Ofițeri de stat major." A cavalry Major (Mayor) presented himself and presented the whole group.

They were the high Staff of I T's Rumanian Division. The division commander was General Platon Chirnoagă, who in agreement with the German High Command let the whole Romanian Division cross to the German lines without fighting. The Major presented us the situation that they wanted to form another division and together to continue the fight against the communists. He was making an appeal to all the prisoners to join the forces. I was the second who reported as volunteer to the new division. They almost completed the personnel for an entire division. Next day they embarked us in a special truck column and drew us to a place called "Beneshaw - Kaufholts" near and east from Vienna, where already was the I st Division of Gen. Chirnoagă. That was a huge training camp. A few days after we arrived there, arrived another group of Romanians from Vienna. Among those people I met a gentleman by name ILIE SMULTEA. Majority of them were reserve officers. After a few days the second division was complete. This army was called "NATIONAL ROMANIAN ARMY OF LIBERATION."

This action happened around the end of October and beginning of November 1944. We were preparing the troops for action. At the end of January 1945 they sent us to the north-east part of Germany to engage the Soviets on their attack toward the West. The Germans were building a defensive line along the River Oder. They sent our regiment north of the city of Swedt, and we took position on the west shore of the River. During that period ILIE SMULTEA remained behind at the Kaufholtz training camp. They were organized in a group specializing in the security of the remaining units.

About the end of March 1945 they pulled us out of the Oder position and we started a long march along the highway Berlin - Hamburg, going west.

About the 25 Apr. 1945 we arrived at the crossing of two big highways - Berlin-Hamburg with Luneburg-Lavenburg. Here for the first time we met the American troops. They put us in a huge prison camp in the city of Luneburg. Two months later we were released with the condition to go back to Romania. I changed my direction and walked west till I arrived at the City of Heidelberg,

the only undestroyed city of Germany. From here I lost contact with all the friends from our army.

After years I arrived in San Francisco in April 1966. Few days later I had the pleasure to find out that Ilie Smultea was living in California. Look where is he now: After so many dangerous moments in life he lost his life in a such a ridiculous accident. It was written like that. That is the destiny and we can't do anything against it. I beg the mighty God to keep him in peace.

Constantin Iordache
Vice-president CRC
San Rafael

Predica de la slujba Înmemorării.

Funeral Ilie Smultea, April 18, 1997.

When we take the time to think about it, we all know that death can be different. For death is not merely an event in a function of a highly complicated biological entity. It is also the final chapter in the private history of an individual. Therefore, it has its own meaning. It may well draw that meaning from the context of the life that has been lived.

We came together, today, to pay our respects and also show our affection due to a man who has walked among us with dignity and integrity for many years. But, this is not our final tribute, since, because of the many things he has directly or indirectly contributed to, in his life, we will continue to support some of the projects he has done and will always remember that he did this or that, when we look at some of the living memorials he left behind. Through the death of his body, his pilgrimage on earth has ended, but, he gave to this inheritance the benefits of his mind, his spirit and his work, trying to give back to life more than what he had received.

He lived as a man of faith and he died a man of faith. What his life tells us is, that, despite surrounding difficulties, impenetrable mysteries and growing pressures, we are not alone, for God stands, within the shadows, keeping watch over his one people.

And, speaking of God and people, I can say with love and admiration that our departed brother Ilie Smultea, or as some of us affectionately called him "Nea Ilie" as a sign of love and respect, for his ten years of seniority in life, has dedicated his life from his youth to the grave to God and His people.

Through his student years, during the 2nd World War, then, after the war as a refugee, seeking together with many of us, a better place for our struggle against communism, he ended up in America. Studies, marriage, professional work, all was put together, but along side he always pushed for the benefit of the ethnic Romanian group and Orthodoxy, the faith of our fathers in the new adopted USA free life.

I was fortunate to meet him during the War, in the military. It was just a brief but meaningful encounter. After the War we lost track of each other, but, later on, I found out he was in California. We met on one or two occasions, til, finally, after I came as priest to Los Angeles in 1971, we started to work together for the Holy Resurrection Parish, for the Unirea de la Vest Soc., for the Casa Română și Capela - for the community of the Bay Area. His trips to Oakland, San Francisco, Monterey, Hayward, Los Angeles, Escondido, Michigan, the East Coast, Romania, were just a few of the stops along the road to achieve success and recognition, not for him as a person, but for a group as a whole.

It is sad that our group, our generation, is losing, one by one, the strong pillars. When I think of the period of the 1970 - 1990 years; of Blaga, Cazacu, Jordan, Zaharia, Ocneanu and our deceased Archbishop Valerian; of the meetings, festivals and religious services in the Bay Area, of the visits to Trinidad, a long row of events pass through my mind, and, everywhere, everytime the Smulteas were present and working hard.

About 4 years ago, we met at a bedside of an old friend - Alex Blaga, at the hospital in Monterey and we took dictation and wrote the last will of Alex, who died a couple months after that in June, 1993. And "Nea Ilie" and I were talking at lunch - What will happen to our projects? Who will continue the work which for some 35-40 years he and the others had done? And I said, I am sure, God will provide.

He has touched many of us in different ways. He has left us something to remember him by. But he also left for us an ideal, which we must strive to uphold and continue, to the end.

Our life is made of ups and downs, of joy and sorrow. We can not move calm, quiet and undisturbed all the time. Problems do arise, have to be solved and life must go on. It seems that only in times of stress, can we find a deeper meaning of our faith, which sustains us. For, OUR FAITH IS and MUST BE GOOD, not only when all is well, but even when we have to deal with the crises that come along. Some of the characteristics of our faith should be:

1. To look honestly at things as they are, not as we would like to see or have them, seeing not only what or how it really looks, but also what is beyond.

2. To think full of courage and act daringly to be worthy of new opportunities in life.

3. Our faith should not be an accident in human experience, but an achievement in which our thinking and our action must combine to strengthen and enrich life.

4. Our faith should make death a frontier, not a border; not an end, but a new beginning.

If our faith is or will be built that way, we would all face the meaning and purpose of life with new horizons. As we now proceed to form an escort for the last journey on earth, for our departed brother in Christ Ilie, I think of a beautiful prayer which dates back to the 4th century and was part of a funeral sermon of St. Gregory the Theologian, for his brother. I find it quite fitting to our day and situation here.

Prayer of St. Gregory the Theologian for funeral of his brother: "And now for you we pray, for an entrance into heaven: may you enjoy such repose as the bosom of Abraham Affords; may you behold the choirs of angels and the glories and splendors of sainted men; may you be united with that choir and share in their joy, looking down from on high, on all things here, on what men call wealth, and dignities, and deceitful honors, and the errors of our senses, and the tangles of this life, and its confusion and ignorance, as if we were fighting in the dark, while you are in attendance upon the great king and filled with the light which streams from him, Amen!"

Through the mouth of his former pastor and as last word to you, the deceased is now asking all of us to forgive him, if, in any way, during his life he has offended us by word or deed; so, that, being forgiven by his fellow men, he may be able to present himself before the Throne of God, asking for Divine mercy, forever, Amen.

U. Rev. Fr. Richard J. Grabowski

Cuvântările de la Memorial Service din Hayward .

Ilie Smultea is a prominent personality whose image has been part of historical events of significance for Romanian people both in our old and in this our new country. I had the opportunity to know about him long before I actually met him. It was with admiration, respect and love that I approached him and with puzzling awe when I had to deal with his personality and style, often not easy to understand yet continuously very attractive and compelling.

Ilie's young life began at the time when almost the entire Romanian nation was unified under a new independent State, for the first time having the chance to look at the needs of our communities, families and individual person's problems while having in our hands the control of the ways and means to provide adequate plans and for the implementation of the required changes. For thousands of years we were at the lowest level of a stratified social, political, economical structure with very little power and goods to trickle down. This chance was made more difficult to seize as we did not have a sufficient number of educated individuals to assume such leadership positions as they were needed . Such lack of competent people gave the opportunity for corruption to establish itself and to create the perception of a need for an aggressive defense action in our country's political field with consequent confusion and waste of time, goods and life and the opportunity for outside interests to exploit and actually dismember the state, the consequences of which are still to be corrected.

As many other youngsters after the First World War, Ilie has followed the opportunity to educate himself and to the best of his understanding form his opinion and take a stance in the course of extremely difficult times between the wars and during the Second World War. He had the challenge to lead his fellow Romanian intellectual youth while there was a hell of destruction going on in the world and when all his hope to contribute to the constructive growth of his nation under principles of love and respect became impossible.

Ilie followed such ideals in this country with the same conscientious dedication, hard work and ambition to educate him

self to the highest possible level so that he could provide in return for his family and the society which adopted him. He has not abandoned the responsibility to contribute to the growth of young citizens as he was teaching as university professor at Humboldt University nor his responsibility toward the Romanian people in the old country and in emigration all over the world in his writings and in this institution of *Casa Română și Capela* .

In recognition for his leadership and decades of valuable and tireless work I propose that this Romanian cultural and religious institution of *Casa Română și Capela* be named after him *Casa Română Ilie J. Smultea*.

Thank You Ilie. After eight decades of your excellence in this world we ask the Lord to place you at His right side.

Dr. Simon Vasile Speriosu

I would like to extend my sincere condolences for the death of M. Smultea. I have known him for 18 years from my numerous visits to *Casa Română*, and I was very moved by him. Mr. Smultea was the one who held the Romanian community together for all these years. Mr. Smultea was a great inspiration to me, and to all Romanians in this vast community. It is with Mr. Smultea's hard work and endless effort that we have come this far. He was the man who put his energy and time to work day and night to establish the *Casa Română*, where each and every one of us could enjoy and embrace the Romanian spirit like in a big Romanian family. Mr. Smultea deserves all of our respect and honor for all his devotion for the Romanian community and hard work. Mr. Smultea had a dream - to establish the *Casa Română* and he did; he succeeded, so let us not destroy what he had accomplished, but, let the young generation carry the torch ahead and continue Mr. Smultea's arduous work. Let the young generation of Romanians pick up from where Mr. Smultea left off, so that we can build a stronger and more united Romanian community. I think that all of us should pay respect to Mr. Smultea, so let us keep one moment of silence in his remembrance.

Anthony Moisiidis

Un gând pios

S'a stins un far românesc
Pe altarul creștinesc
Mare-a fost a lui simțire
Pentru-a neamului unire
Risipit prin țări străine
Sufletul bogat în fapte
Prețuite, meritate -
Flacăra lui nu se stinge
Dormi în pace - Vom învinge!

Prof. Cristina Spăriosu Negoitescu

Foto: Constantin Iordache.

În timpul slujbei de Însmormântare

Foto: Constantin Iordache, Enoriașii după parastasul închinat memoriei lui Ilie J. Smultea

CONDOLEANȚE

I was deeply saddened to learn of Ilie's untimely death.
You have my warm wishes for the fullest measure of spiritual strength to
sustain you through and beyond this time of grief.
With kind regards,

Alistair W. McCrone
The President of Humboldt State University

We, Romanians, have taken pride in the dedicated work
and outstanding accomplishments of Prof. Dr. Smultea. He embodied the best
and brightest features of the Romanian people. A large part of Professor
Smultea's life was dedicated to the Romanian-American community, to assisting
others, to sharing knowledge and wisdom.

Prof. Smultea will be vividly remembered and his memory
honored. We can only try to follow in his footsteps and preserve the values he
fought for: liberty, democracy, justice, unity in diversity.

May God rest him in peace.

Mircea Dan Geoana
Ambassador of Romania to the United States

*R*egret moartea prof. Smultea pe care îl știam din anii
liceului. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

† **NICOLAE**
Mitropolitul Banatului

*M-a întristat vestea despre decesul profesorului Ilie
Smultea. Știu ce însemna Domnia Sa pentru comunitate, biserică și
revistă. Primiți vă rog condoleanțele mele și urarea de a găsi
puterea să supliniți această mare pierdere.*

Prof. Dr. Dumitru Dorobăț
Universitatea din Iași

-Domnul Profesor Ilie Smultea, o remarcabilă și controversată personalitate a emigrației românești, a fost un MARE ROMAN. Întreaga lui viață dedicată spiritualității românești, menținând aprinsă candela ei departe de dulcea Românie, a fost întreruptă brusc de tragicul accident din 12 Aprilie 1997.

Fie ca dispariția lui să însemne în cartea istoriei românilor din Nordul Californiei IUBIREA de NEAM și ȚARA prin edificarea primei biserici ortodoxe române din zona San Francisco și a Casei Române...

Dr. Oana și Dinu Leonte
(Hayward)

-Țare ne pare rău de cele întâmplăte, deoarece am colaborat mulți ani cu drag și ne-am zbatut să introducem Buletinul CR ori unde se găsesc români.

Dumnezeu să-l ierte, iar lupta pe care cu atâta dăruire i s'a dedicat, să continue și să dea cât mai multe roade.

Ing. Constantine și Georgia Tennyson
(New York)

-The Civic Academy Foundation would like to express its sorrow and pain for the loss of the esteemed Professor Ilie Smultea and would like to convey its condolences. Prof. Smultea was a principaled and vocal leader of the Romanian exile movement and his loss will be felt for a long time to come not just overseas but amongst us in this country. God Rest his Soul.

The Civic Academy
(București)

HRISTOS A INVIAT!

Hristos a înviat! Ce vorbă sfântă!
Îți simți, de lacrimi calde, ochii uzi,
Și'n suflet par'că serafimii'ți cântă,
De câte ori, creștine, o auzi!

Hristos a înviat, în firul ierbii,
A înviat Hristos în adevăr,
În poenița unde sburdă cerbii,
În florile de piersic și de măr,

În stupii de albine fără greș,
În vântul care - adie mângâios,
În ramura 'nflorită de cireși, -
Dar, vai, în suflet, a'nviat Hristos?...

Ai cântărit, cu mintea ta creștine:
Cât bine ai făcut, sub cer umblând?
Ești tu pornit, măcar acum, spre bine?
Măcar acum, te simți mai bun, mai blând?
Simți tu, topită 'n suflet vechea ură?
Mai vrei pierzarea celui plin de har?
Ți-ai pus zăvor pe bârfitoarea gură?
Iubirea pentru semeni o simți, jar?

☉, dac 'aceste legi, de - apururi sfinte,
În aur, măcar azi, te-au îmbrăcat, -
Cu serafimii 'n suflet, - imn fierbinte, -
Ai drept să cânti: Hristos a înviat!

Vasile Militaru

NAE IONESCU

INVIERE

A înviat Hristos.

Sunt ani de când întoarcerea prăznuirii acestei cutremurătoare fapte ridică în mine aceeași tristețe: iarăși voi ceti aceleași comentarii și voi auzi aceleași interpretări. Proastă literatură protestantă, anemic efort de ~cugetători~ pozitiviști în nevoia slăbănoagă de a împăca domeniul rațiunii cu cel al harului. Ca și cum cine a intrat odată în împărăția harului se mai necăjește cu neputința rațiunii!

Ce zadarnică băguială - științifică, dragă doamne! - în jurul unui FAPT simplu și evident! ~Renașterea naturii~, ~mitul solar~, și atâtea alte neputințe, pentru a excamota faptul năucitor, dar FAPT, al Învierii după trup a lui Hristos. Căci a înviat, așa cum o hotăra mai dinainte, de altfel, scriptura; și a fost, după trup, în mijlocul alor Săi, în același fel precis și real în care este în mijlocul nostru - trup și sânge - și va stărui să fie până la sfârșitul veacului.

A înviat, *cum vom învia și noi*, atunci când vor suna trâmbițele judecării din urmă, se vor rupe pecețile cărții și vor cădea zidurile carcerii *vremii*; adică la *sfârșitul veacului*.

Aci e doară toată taina; care nu e, de fapt, nici o taină, ci numai o neînțelegere. Noi vom învia din morți la judecata de apoi. Adică atunci când se va sfârși istoria, și vor cădea încercuirile timpului și spațiului. Ne-am născut în timp; am murit în timp; vom învia însă dincolo de veac. Întocmai ca Hristos; devenit om și jertfă în veac; dar înviat în afară de acesta, și rămas în mijlocul nostru după natura lui de înviat în afara veacului.

Cum se lămuresc toate! Și învierea, și prezența lui deapănarea în mijlocul nostru! În sfânta împărtășanie este prezent Hristos nu în formă de pâine și vin, ci existând în chip real ca trup și sânge. Nu e deci vorba de un simbol, de o prefigurație, ci de

un fapt real. Și totuși... noi nu vedem acolo decât pâine și vin, deși este trup și sânge.

Ce însemnează asta? Însemnează că există mai multe planuri de existență; și că pentru fiecare din aceste domenii noi trebuie să avem mijloace speciale de investigație. Că nu putem să înțelegem prin rațiunea noastră decât ceea ce cade înăuntrul veacului; și că pentru ceea ce este în afara lui avem nevoie de un alt instrument, în speță - al credinței.

Din această lume de dincolo ~ face parte învierea după trup a lui Hristos; care înviere, ca și înălțarea la cer, ca și prezența în mijlocul nostru, nu sunt minuni, decât în ordinea veacului și a rațiunii; dar sunt realități și existențe firești în ordinea care ține de domeniul credinței.

Simbol? Nu. Ci FAPT. Simbolic, poate fi cel mult *limbajul* nostru. Faptele însă nu pot fi simbolice, ci numai fapte, pur și simplu. A înviat Hristos. Nu Hristos-Dumnezeu, ci Hristos-Omul, anticipând învierea noastră la sfârșitul veacului *Anticipând-o*, dar nu schimbându-i natura. Învierea Lui e la fel cu învierea noastră; și după cum noi vom învia la sfârșitul veacului, deci *după încetarea* acestuia, așa a înviat și El: în afară de veac.

Afirmând prin aceasta existența mai multor lumi, de grade, de realitate deosebite, sau mai exact comportându-se în chip deosebit față de Absolut.

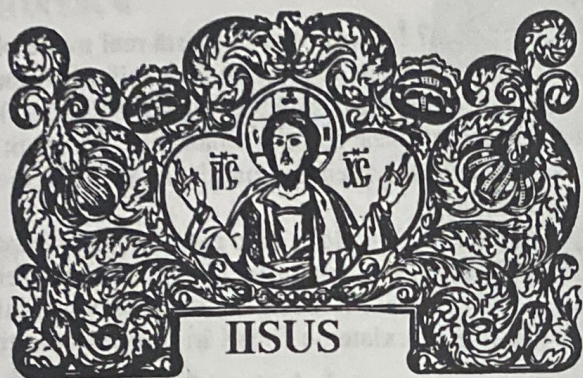
Și astfel învierea nu este actul prin care noi am fost mântuiți; ci numai anunțarea și definirea lumii în care vom trăi după judecata de apoi.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând... Moartea lui, - deci jertfa lui este faptul hotărîtor al mântuirii noastre. Învierea este doar semn pentru viața veacului ce va să vie, deci nu a veacului care, pentru noi, este în acest moment.

Să lăsăm deci interpretările și încercările de a înțelege, și să mărturisim smeriți credința noastră nestrămută:

Și a înviat a treia zi după scripturi.

Veghează'n colț a candelii lumină,
Învăluind icoana'n raze pale:
Iisus, copil, la sânul maicii sale;
Păstori se miră, magi i se închină.

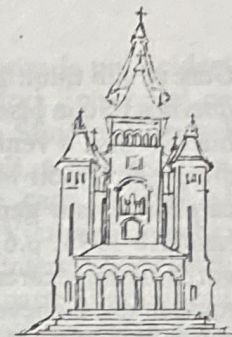
Un zâmbet liniștit, blând, fără vină,
Și totuși nu știu ce ascunsă jale,
Ce presimțiri de chinuri ideale
Umbresc în taină fața lui divină.

Stiai de-atunci, Iisuse, Tu, c-odată,
Iubind prea mult pe oameni, drept răsplată,
Vei îndura batjocura și-amarul,

Si 'ncununat cu spini, urcând Calvarul,
Pe umăr crucea singur ți-o vei duce,
Și vei muri, strigând la cer, pe cruce ?...

St. O. Iosif

†NICOLAE
Mitropolitul Banatului

Semnale ale diasporei

Ca majoritatea Bisericilor Ortodoxe, Biserica Ortodoxă Română își are și ea diaspora proprie. Pentru noi această diasporă, chiar dacă nu este înțeleasă totdeauna în același mod și chiar dacă ea însăși nu comportă aceeași interpretare, este o realitate și nu putem s-o ignorăm. Se întâmplă însă în realitate că diaspora nu mai este în numeroase cazuri diasporă reală, ci mai mult exil, ba uneori nu mai e nici una, nici alta, componenții ei ajungând americani, francezi, germani, etc. de naționalitate română care însă nu-și dezic originea, își iubesc limba de baștină și pământul natal, țin la neamul din care au purces și la rudeniile din țară. E adevărat însă că acestor elemente de bază ale diasporei s'a adăugat, datorită conjuncturii politice de până în decembrie 1989 și de după, faptul că mulți au părăsit țara fugind sau că au fost alungați și, în consecință, nu e de mirare că au păstrat resentimente mai mult decât explicabile. Dar nu numai atât: concepția lor, modul de viață cu care s'au familiarizat, întreaga optică pe care și-au însușit-o, toate acestea nu mai corespund cu realitățile de la noi care - indiferent de posibilele explicații - le apar inacceptabile. Așa se face că în ciuda motivațiilor sentimentale, în pofida argumentelor de factură națională sau chiar bisericească, ne trezim uneori cu observații deosebit de critice venite din partea confrăților aparținând diasporei. Pentru a înțelege despre ce e vorba, vrând nevrând trebuie să recurgem la exemple.

Iată bunăoară la Geneva - Elveția, s'a inaugurat recent o biserică de lemn proiectată și construită în țară după un model clasic maramureșan. Autoritățile bisericești și civile românești au sprijinit cu tot ce le-a stat în putință respectiva acțiune. Dată în folosință la sfârșitul anului trecut, se nădăjduia ca biserica în cauză va contribui la împăcarea românilor ortodocși din importantul oraș elvețian unde există trei comunități bisericești, fiecare aparținând altei jurisdicții canonice. În această perspectivă, o doamnă, numită Carolina Gozzi a și publicat la 17 Ianuarie 1996 un articol în ziarul *Tribune de*

Genève sub titlul: *La nouvelle église roumaine met fin aux rivalités internes* (Noua biserică românească pune capăt rivalităților interne). Imediat însă a venit replica din partea unuia din liderii comunității dimprejurul noii biserici aduse din țară, domnul Ștefan Racoviță, care în revista geneveză, *Căminul românesc* (an XV, nr. 1(57), Ianuarie 1996, p.6), al cărei redactor este, a arătat că nu poate fi vorba de împăcarea cel puțin cu una din celelalte parohii ortodoxe române din Geneva, atâta vreme cât aceasta are un preot trimis din țară încă pe timpul regimului comunist și atâta vreme cât și astăzi el este salarizat din țară, spre deosebire de ceilalți preoți, existând astfel bănuiala că împlinește însărcinări nu lipsite de legătură cu puterea politică postcomunistă. Or, crearea unei alte parohii împrejurul noii biserici în stil maramureșean, a urmărit tocmai scopul de a aduna pe *opozanții regimului comunist, toți refugiați politici*. Iată deci cum o acțiune care ar fi putut înlătura disensiunile existente, n'a reușit altceva decât să le reactualizeze și în plus să repete învinuirile aduse Bisericii mame.

Tot în Europa unele situații actuale ne oferă încă un exemplu. Se știe că o inoportună vizită a domnului președinte Ion Iliescu la biserica românească din Paris, a provocat o mare tulburare printre membrii comunității românești dependentă canonic de Mitropolia ortodoxă rusă din afara frontierelor, cu sediul la New York. Fără a recurge la amănunte, vom arăta doar că o parte a confrăților noștri din capitala Franței, după aspre dispute au hotărât să treacă sub jurisdicția Mitropoliei din Franța, dependentă de Patriarhia Ecumenică a Constantinopolului. Considerând întregul conflict *un nou episod al ofensivei comuniste împotriva exilului*, frații noștri din Paris, temându-se să nu cadă cumva sub conducere pseudo-comunistă, au refuzat dependența de *Biserica mamă* și au apelat la Patriarhia Constantinopolului. Intr-un comunicat al conducerii comunității dimprejurul bisericii cu hramul *Sfinții Arhangheli Mihail, Gavril și Rafail* se spune: *Conducerea actuală a bisericii ortodoxe române din Paris se situează pe linia păstrării dreptei credințe a sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, a tradițiilor românești, într-un cadru legal și canonic. Poziția net anticomunistă, de respect pentru frații noștri din țară și pentru lupta lor, este privită cu cea mai mare ostilitate de cei care niciodată n-au înțeles și nu s'au putut apropia de sufletul neamului românesc* (revista *Lupta - Le Combat*, Paris nr. 262 din 7 Martie 1996, p.6).

Să traversăm acum Oceanul și să ne referim la un incident legat de credincioșii ortodocși români din cadrul Episcopiei cu sediul la Vatra Românească arhipăstorită de Prea Sfințitul Natanael Pop. Un grup de preoți aparținând acestei eparhii, a luat inițiativa formării unei Mitropolii ortodoxe române în care să intre și Arhiepiscopia condusă de I.P.S. Arhiepiscop Victorin Ursache, eventual și o nouă eparhie a Canadei, ca stadiu intermediar creării Patriarhiei ortodoxe americane din care să facă parte și ortodocșii români ca entitate cu specific etnic propriu. Semnificativ și în acest caz este faptul că inițiativa amintită, ca și replica conducerii Episcopiei de la Vatră, exclud eventualitatea revenirii sub jurisdicția Bisericii mame, a Patriarhiei de la București, temerea fiind aceeași de a nu se ajunge încă o dată sub dominația comunistă.

Cele trei exemple la care am recurs, ar putea spune cineva, demonstrează o frică de comunism neîntemeiată azi după ce dictatura comunistă din țara noastră s'a prăbușit, întocmai precum și în alte țări. Replica va veni însă automat demonstrând că deși regimul comunist nu mai există, au rămas totuși aceia care gândesc precum în trecut, sau care nu s'au debarasat încă de practicile respective și care, între altele, acționează folosindu-se de Biserică, mai ales că Biserica se dovedeste în continuare docilă față de putere.

Situații de genul celor la care ne-am referit sunt de natură să ne jeneze. Va trebui totuși să înțelegem pe de-o parte mentalitatea confrăților noștri din diasporă, pe de altă parte să recunoaștem că temerea lor se întemeiază pe niște realități care oricât ne-ar deranja, nu pot fi negate. Recent o revistă ortodoxă română din diasporă cita reacția noastră oficială de prin anii '80 la temerile Occidentului privind demolările de biserici la care regimul comunist din România a recurs în perioada ultimă a existenței sale. Atunci noi, Biserica, am răspuns oficial cam așa: *În procesul actual de modernizare, trebuie recunoscut că au fost unele biserici care au fost demolate. Totdeauna însă, au avut loc în această privință, prealabile discuții cu conducerea Bisericii. Ca rezultat al discuțiilor s'a recurs, de cele mai multe ori, la soluția mutării. Bisericile monumente istorice și cu valoare artistică de arhitectură sau pictură religioasă, au fost mutate din locul lor și amplasate, uneori la distanțe de câteva sute de metri, păstrându-se intactă construcția, datorită unei originale metode românești de translație* (rev. *Mărturie ortodoxă*, Haga, an XIV, nr. 19, 1995, pp. 47-53). Aceasta se spunea în Ianuarie 1988!

Astfel stând lucrurile, n-ar trebui să ignorăm atitudinea confrăților noștri din diaspora și atunci când manifestă scepticism față de situația din țările lor de baștină ori față de conducerea Bisericii mame, să nu reacționăm negativ ci dimpotrivă, să folosim luările lor de poziție în sensul de a milita cu energie sporită pentru consolidarea rezultatelor Revoluției din Decembrie 1989 și pentru înlăturarea oricăror sechele ale negrei și sângeroasei dictaturi comuniste.

Petre Predescu

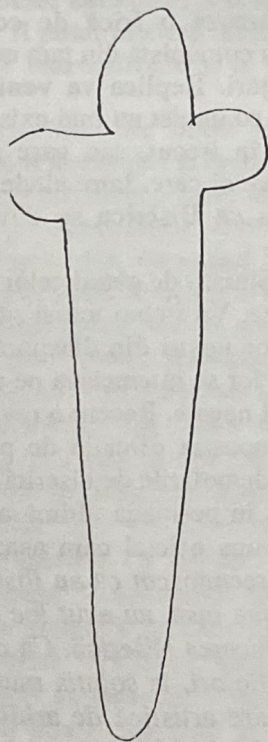
Enigma unei primăveri

☉ livadă de cireși în floare
Părea în soare nemuritor vis
În care-a vremuirii schimbare
Decise clipei ritual închis!

În aer tăcea o renaștere
Firea'n basme ca'n secretul haos
Treaptă din treptele de'ntoarcere
La temuta stare ce-i repaos

Un om cu bățătorite palme
Întinse mâna la o rămurea
Să pipăie; nu să rupă Doamne
Măreția Ta ce'n ram înflorea...

Ca la un semn minunea se topi!
Găze; vânt ușor în tremur de fior
Silențioasa roată'ncet porni
S'aplece rațiunea, tainelor...

Robert Costișevschi

Prof. DUMITRU DOROBĂȚ
Universitatea "Al. I. Cuza"
IAȘI
Romania

Bardul american Walt Whitman și poezia română modernă.

II

Atașamentul cel mai puternic îl prezintă Léon Bazalgette, care, după influența biografie din 1908 și traducerea din 1909, aspru criticată de André Gide - care la rândul lui va încerca să redea adevărata imagine a operei whitmaniene în propria sa traducere (Walt Whitman: oeuvres choisies) în *Nouvelle Revue Française* (1918) -, scrie în 1921, un serios studiu analitic care-l prezintă pe Whitman ca pe un adevărat apostol. Entuziasmul lui Bazalgette contaminează grupul Abbaye (René Arcos, Charles Vildrac, Georges Duhamel, Jules Romains) și umanismul, pentru care cel ce a ipostaziat America epopeică însemna, mai cu seamă, poetul noului veac. Traducerea și exegeza lui Bazalgette vor circula larg și printre oamenii de literă români (Tudor Arghezi, Ion Vinea, Ion Pillat). În sinteză, Walt Whitman a fost pus în paralel cu simbolistii (cu Charles Baudelaire) sau receptat critic și tradus de Jules Laforgue, Stuart Merrill, Francis Vielé-Griffin, Stéphane Mallarmé, Maurice Maeterlinck, Emile Verhaeren, Gabriel Sarrazin). De asemenea, a impulsionat dezvoltarea versului liber (Gustave Kahn). Betsy Erkkila în *Walt Whitman Among the French* (Princeton University Press, 1980) identifică direcțiile de influență ale lui Walt Whitman în cele care au în vedere reînnoirea substanței (naturalismul: Paul Fort, Francis Jammes, Marcel Schwob, André Gide), a formei (Paul Claudel, André Spire, Charles Péguy), a vieții, cu poezii deja menționați și cu cei care voiau să pună în practică idealurile de fraternitate și comuniune ale lui Whitman (grupul Abbaye). Clasificarea ei face distincție între whitmaniști (Georges Chennevière, Philéas Lebesgue, Henri Franck, Luc Durtain) și poezii noului spirit (Valéry Larbaud, Blaise Cendrars, Guillaume Apollinaire, Saint-John Perse). Difuziunea e atât de mare în epocă încât se afirmă că soldații francezi au mers în tranșeele primului

război mondial cu volumul *Fire de iarbă* în raniță. Mai mult, în 1926 se înființează *Comitetul Walt Whitman*.

În Rusia și mai apoi în fosta Uniune Sovietică, acest poeta vates al conștiinței naționale americane a devenit ceea ce Poe era pentru Franța.² Primul comentariu despre *Fire de iarbă*, deși vag și neinformațiv, a apărut în *Otechestvennye Zapiski* și se referea mai ales la reacția inițială adversă din Franța. Primul scriitor care s'a apropiat cu profundă emoție de opera marelui poet american a fost I.S. Turgheniev, în deceniul al șaptelea al secolului trecut. Într-o scrisoare către P. Annenkov, Turgheniev își anunța intenția de a publica *câteva traduceri din creația lirică a celui mai uimitor poet american. Walt Whitman (ai auzit de el ?), cu o scurtă prezentare.*

*Este imposibil să-ți imaginezi ceva mai uluitor.*³ Dacă traducerea integrală n'a fost înfăptuită, a rămas însă manuscrisul traducerii poemului *Beat! Beat! Drums!* (1861). La rândul său, poetul american s'a preocupat de Rusia și cultura ei, admirând mai cu seamă pe Turgheniev și Tolstoi. *Scrisoare către un rus*, adresată de Whitman irlandezului John Lee, aflat la Dresda, care intenționa, împreună cu Thomas Rolleston, să publice o traducere în limba rusă, niciodată materializată, urma să fie nota autorului la volum, în care-și exprima credința în viitorul acestor două mari popoare, în spiritul internaționalismului ce-l caracteriza pe marele american. Cu toate acestea, așa cum remarcă în 1890 Lev Tostoi, poetul *Cântecului despre mine însumi* a rămas necunoscut în Rusia secolului al XIX-lea. De altfel și atitudinea lui Tolstoi a fost oscilantă. Dacă la început remarcile lui despre *Fire de iarbă* erau extrem de negative, în 1890 menționa că a citit o carte de un poet extrem de original și curajos. El este binecunoscut în Europa dar aproape nimeni n'a auzit de el aici.⁴ În pofida lipsei traducerilor, studiile critice asupra creației whitmaniene au proliferat.⁵

² Informații ample despre receptarea lui Whitman în Rusia și apoi în Uniunea Sovietică, în cartea lui Maurice Mendelson, *Life and Work of Walt Whitman, A Soviet View*, Moscow, Progress Publishers, 1976, și în Mihnea Gheorghiu, *Modulațiuni și influențe poetice Whitman-Maiakovski-Garcia Lorca*, în *Revista Fundațiilor Regale*, XIV, Nr. 8-9, August-Sept., 1947, p. 132-137.

³ Apud Maurice Mendelson, *Op. cit.*, p. 313.

⁴ Ibidem, p. 316.

⁵ Cf. H. Traubel, *With Walt Whitman in Camden*, 1915, p. 393. În numărul din Iunie 1882 al revistei *Zagranicnâi vestnik* se publică *Literatura americană*, o conferință de John Swinton în care un mare spațiu este acordat poetului american, discutat în termenii cei mai

Comentariile lui Popov au meritul de a fi atras atenția poezilor și traducătorilor. Se cunosc în acest sens articolele și traduceri ale lui Konstantin Balmont, care îl cucerește și pe Maxim Gorki. Balmont debutează cu articolele lui asupra operei autorului *Firelor de iarbă*, interpretând-o ca pe o poezie a "luptei"; mai apoi, în *Cuvânt înainte* la traducerile din 1911, diferențiază pe Poe de Whitman: "la Poe mișcarea e de la flori și săruturi la cristale de gheață, în timp ce la Walt Whitman mișcarea e opusă, de la durere și îndoială la principiul pozitiv." Totuși, traducerile și exegezele lui i-au adus acuzații că l-ar fi tradus pe Whitman ca și cum ar fi fost într'un extaz mistic. Meritul cel mai mare în popularizarea lui Whitman îl are însă Kornei Ciukovski, care-și dedică șizeci de ani traducerii și exegezei whitmaniene. În 1923, *Fire de iarbă* în traducerea lui Ciukovski atingea ediția a șasea. Lui i se adaugă traducătorii M. A. Zankevici, I. A. Kașkin și V. V. Levik.

Ilia Repin și VI. Maiakovski se familiarizează cu poezia lui Whitman din traducerile lui Ciukovski, care mărturisea că Maiakovski "a absorbit și asimilat creator poezia lui Whitman încă de la începutul carierei lui literare întrucât era interesat de rolul poetului în subminarea tradițiilor literare demodate." Ciukovski era însă conștient că "Maiakovski n'a fost niciodată un imitator al lui Whitman... Dar nu există nici o îndoială că în anii când își forma stilul poetic, unul din componenții complexului aliaj care a devenit stilul lui a fost stilul celui alt rebel, Walt Whitman."⁶ Mai târziu, Maiakovski s'a familiarizat cu poezia lui Carl Sandburg, care scrie tot în tradiția whitmaniană. S'au apropiat poemele *Chicago* de Sandburg și *150.000.000* de Maiakovski, diferența constând mai cu seamă în predilecția poetului sovietic pentru grotesc. De altfel cartea lui Maiakovski *Cum am descoperit eu America* rămâne revelatoare pentru concepția poetului despre America și poezii ei.

favorabili. În Iulie 1883, P. Kiukov, pseudonimul revoluționarului populist Piotr Lavrov, publică un articol despre *Henry Wadsworth Longfellow*, în care însă subliniază superioritatea lui Whitman și discută semnificația poemului *A Song for Occupations*. P. Popov, în Martie 1883, publică în *Zagranicnâi vestnik* articolul *Walt Whitman*, în care sesizează că, în comparație cu Longfellow, Emerson, Poe, Whittier și Lowell, autorul *Firelor de iarbă*, "poate fi numit singurul poet original american." Aprecierile lui Popov sunt în consens cu exegeza sovietică din anii '80 ai secolului nostru. Pentru o bibliografie completă a receptării lui Whitman în Rusia și apoi Uniunea Sovietică a se vedea p. 337-343 din cartea lui Maurice Mendelson.

⁶ Apud M. Mendelson, *Op. Cit.*, p. 322.

Tonul criticii de după Revoluția din Octombrie este însă, în general, cel dat de A. Lunacearski în *Whitman i democrația*, scris în 1918.⁷ După Maiakovski, Meyerhof și Gastev se apropie de poetul american cu entuziasm, W. Whitman fiind, pe rând: "un Tolstoi american" (1892), "umanist" (1892), "Plutarh al secolului al XIX-lea, poetul individualismului și democrației" (1906), "poetul luptei" (1907), "poet anarhist, poet revoluționar" (1922), "cetățean al lumii" (1933), "poetul democrației" (1935).

Lista poezilor din întreaga lume entuziasmați de poezia lui Whitman este extrem de lungă: în Ungaria, Pasztor, Gaspar, Zoltan, Laszlo, Miklós, l-au tradus, Kosztolányi, Babits și Margit Kafka au fost influențați de poezia lui; în Danemarca, cei mai aprigi partizani au fost Johannes V. Jensen și Frederik Schyberg; în Italia, Luigi Gamberale, Pasquale Jannaccone, Mario Praz, Enrico Nencioni, Giovanni Papini, Cesare Pavese; în Scandinavia, Mann și Wefel; în Belgia - Verhaeren; în Spania, Cebrià Montoliu, Concha Zardoya, Miquel de Unanimo, Federico Garcia Lorca, Brossa; în America Latină, José Martí, Ruben Dario, Armando Vasseur, Pablo de Rokha, Pablo Neruda.

Asemenea lui Thoreau, prin *Walden*, și Emerson, prin *Eseuri*, Whitman a cucerit India, China și Japonia cu *Fire de iarbă*, receptat ca text de bază al democrației occidentale. În India, s'au studiat raporturile lui Whitman cu literaturile orientale și misticismul hindus (*Firele de iarbă* și *Bhagavad Gita*, misticismul vedantic, Walt Whitman și yoga etc.).

În 1972, Pablo Neruda, poetul chilian a cărui operă a fost mult admirată de poezii americani ai anilor '60, își exprima și el omagiul față de poezia lui Whitman, considerându-l "părintele poeziei moderne". În acest sens, el apreciază că "trăim într'un veac whitmanian, fiind martorii oculari ai apariției unor noi oameni și a unor noi societăți în pofida durerilor cu care se nasc, iar Walt Whitman este primul om din istorie care a vorbit cu adevărata voce a continentului american și care poartă un nume american autentic, pentru istoria poeziei moderne, Whitman rămâne ca "un strigăt de chemare la viață, un câmp de bătălie, o sursă de inspirație și un exemplu prost."⁸ Hotărât, - Walt Whitman a ridicat câteva dintre cele mai importante probleme cu care a fost și este confruntat

poetul și cititorul modern. Experimentele lui cu limbajul, pretenția de a spune totul, nu însă fără a lăsa cititorul să înțeleagă și mai mult, ideea lui îndrăznească potrivit căreia poetul, limba, materia poetică precum și cititorii fac parte dintr-o comunitate în continuă mișcare - i-au conferit rolul și importanța de patriarh al poeziei.

Walt Whitman este poetul căutător prin excelență al absolutului, încât în această căutare nu e exagerat a se spune că nimic din ce este omenesc nu a fost străin operei lui. El este cel ce a introdus în poezie nepoeticul, a abolit poeziei "forma de poezie", eliminând cupletele și catrenele, păstrând doar rareori rima. Autorul *Firelor de iarbă* a vehiculat cu dezinvoltură lungile perioade sintactice și, în căutarea materialului poetic, dă nume la tot ce vede, devenind astfel o inepuizabilă sursă pentru poezia secolului al XX-lea.

Secretul universalității lui Whitman rămâne însă specificul național. Ambiția lui a fost "să dea ceva literaturii noastre (americane, n.n.) care să fie numai al nostru, ceva fără spirit străin, fără imagini și formă, ceva adaptat cazului nostru, izvorit din asociațiile pe care le facem noi, portretizând cu mult curaj Vestul, întărind și intensificând sufletul național, descoperind izvoarele intacte ale nașterii și creșterii lui în propria noastră țară."⁹ La faptul că Whitman a fost poetul cel mai reprezentativ pentru America trebuie adăugată constatarea că el corespundea totodată cel mai bine și imaginii pe care Europa și-o făcuse despre glorificatorul democrației, libertății și înfrățirii popoarelor.

Modalitățile de receptare a operei lui Walt Whitman la noi sunt extrem de diverse și poate mai interesante decât în cazul lui E. A. Poe. Primul semn al conștientizării literaților români în legătură cu apariția marelui poet american îl constituie corespondența din deceniul al noulea al secolului trecut a poetului român St. Petică cu un librar englez, în vederea procurării unui exemplar din *Fire de iarbă*. Se păstrează răspunsul librarului din Londra, care-i comunica, la 22 mai 1891 prețurile pentru volumul *Leaves of Grass*.¹⁰ Dovada achiziționării ne-o dă G. Călinescu, care afirmă că

⁹ Letter to William D. O'Connor, 1866, *Letters*, vol. I, p.288.

¹⁰ Perpessicius, *Un poem valah pentru Walt Whitman*, în *Mențiuni de istoriografie literară și folclor* (1948-1956), București, Editura de stat pentru literatură și artă, 1957, p. 64.

⁷ Ibidem, p. 323.

⁸ Pablo Neruda, *Walt Whitman*, în "New York Times", 14 Aprilie 1972, p. 39.

poetul¹¹ îl avea pe W. Whitman în englezește. Într-adevăr, poetul St. Petică era unul din cei mai buni cunoscători ai poeziei veacului său, citită în original, singur Ion Pillat reușind, poate, aceeași performanță. St. Petică mai menționează pe Whitman în articolele *Noul curent literar* și *Către estetism*, unde include în marea literatură a lumii, în primul rând mișcarea simbolistă, citând pe Whitman alături de Hofmannsthal, Ștefan George, Hauptmann, Swinburne.¹²

Aparent, Walt Whitman a fost receptat la noi mai întâi în critică, fiind considerat simbolist, urmând ca mai târziu să i se traducă opera. În textele sale teoretice asupra symbolismului, Ștefan Petică (1877-1904) este permanent preocupat să dovedească esența românească a symbolismului, îndreptat spre o artă destinată larg tuturor. Simbolistii, inclusiv Whitman și Verhaeren, sunt traduși deliberat pentru a iniția în poezia simbolistă.¹³ Valorificând însă articolul *Walt Whitman, un poet socialist*, publicat în *Lumea nouă literară și științifică* în anul 1897, prima receptare a lui Whitman trebuie predată cu câțiva ani. Într-o anumită măsură, această primă receptare poate fi asemănată cu reacțiile altor discipoli socialiști ai lui Whitman: Blatchford în Anglia și mișcarea tinerilor poeți muncitori germani. Evocând aspirațiile de libertate ale muncitorilor dintr-un veac al nedreptăților, St. Petică precizează că năzuințele spre o viață mai bună au existat întotdeauna, nedeslușite, întrevăzute numai în neguri¹⁴ și că, în America, Walt Whitman a fost o călăuză spre acest țel. Stăpâniți de această putere a întunericului, mulți au simțit nevoia unui cap care să le arate măcar drumul ce scoate la liman. A arăta acest drum, a înălța inimile, a face voinică și harnică înrăurirea luminii printre oameni era o lucrare grea, în adevăr, dar vrednică de un mare poet și în America, Walt Whitman și-a luat asupra-și, servindu-se de poezie ca de un mijloc înălțător și în același timp ridicând-o la măreția unui cult; nu un cult al formelor reci rămase din vechime, ci al ideilor calde,

¹¹ G. Calinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Minerva, 1982, p. 686.

¹² Constantin Trandafir, *Introducere în opera lui Ștefan Petică*, București, Minerva, 1994, p. 45.

¹³ *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, București, Editura, Academiei R.S.R., 1979, p. 675.

¹⁴ *Lumea nouă literară și științifică*, II, nr. 12, 19 Ian. 1907, p. 7-8.

semețe și nouă.¹⁵ Pentru Șt. Petică, *Foi de iarbă*, cum traduce el titlul volumului lui Whitman, fu privit chiar de la început ca un nou fel de poezie, vestitoare de iubire și prietenie pe acest timp de zdruncin social când din partea tuturor se simte setea morală.¹⁶ Valoarea lui Whitman ca poet, influența sa covârșitoare asupra contemporaneității și locul lui în literatură americană sunt fixate cu intuiție și acuitate de poetul *Fecioarei în alb*: „O puternică viziune poetică unită cu cea mai simpatetică înțelegere a inimii omenirii e vraja care-l făcu atât de adânc sugestiv asupra tinerilor spirite de astăzi. În credința sa nădăjduitoare în viitor, nu ține deloc seamă de îndoielile și temerile timpului de acum; când el cântă democrația curată și nouă, «iubirea lungă cât viața a prietenilor», mizeria acestei societăți i se pare numai o trecere spre ziua izbândeii, spre acea zi care se va ridica strălucitoare și mai mândră în urma întunericului ce a stăpânit atâta. De aceea o cântă el «viața imensă în pasiuni, mișcare și putere, veselă pentru că poate să fie liberă și adăuga «Cânt omul modern»».¹⁷

Autorul român este un bun cunoscător al contactelor literare ale lui Whitman - John Burrough, Emerson, O' Connor - și al celor politice - Abraham Lincoln - personalități care l-au admirat încă din timpul vieții. Studiul întins al lui Șt. Petică cuprinde și primele traduceri în limba română din opera lui Walt Whitman. Astfel, traduce fragmente întinse din *Leaves of Grass*, încercând să stabilească tematica poeziei whimaniene: glorificarea Americii, natura și mai ales marea (traduce prima parte din *Starting from Paumanok*, gândirea liberă și cutezătoare (*Către țările străine, To Foreign Lands*), credința socialistă care-l împiedică să lupte omorând oameni dar care-l îndeamnă să-i îngrijească pe cei cazuți.¹⁸ Șt. Petică caracterizează perioada de după război drept o epocă în care poetul a început o viață de propagandă morală asemănătoare cu cea pe care o duce în Rusia Tolstoi.¹⁹ Conștient de revoluțiile care au avut loc în diversele domenii ale științei, filozofiei și chiar religiei, poetul român consideră, în consens cu alți exegeți europeni, ca Walt Whitman a realizat o revoluție în

¹⁵ Ibidem, p. 7.

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Ibidem, p. 8.

¹⁹ Ibidem.

domeniul în care revolutionarea era interzisă, adică în poezie, fapt ce i-a adus neînțelegerea multor contemporani: ~S-a simțit nevoia de a revoluționa toate mijloacele care realizează cugetarea, sinergia și simpatia socialistă - nevoie «adânc simțită», îngrădită totuși. Ca și când ar fi știut apărătorii artei vechi că pentru a realiza socializarea intelectuală și sinergia socială trebuie mai întâi asigurată simpatia socială, care e produsă de artă prin o emoțiune estetică de un caracter social. Privită în acest chip, arta e un fenomen sociologic de mare însemnătate și aceasta a înțeles-o Walt Whitman.²⁰

În consensul acestor aprecieri, Șt. Petică traduce un fragment semnificativ pentru poetica lui Whitman din *Poet To Come* (1867):

Poeți să fim! Prooroci, cântăreți să fim!
 Celor de astăzi nu voi putea să mă lămuresc și să spun ce am de gând
 Ci către voi, generații nouă, puternice și mai mărețe decât s'au văzut
 vreodată.
 Înălțați-vă! Către voi vreau să mă lămuresc.

Mesajul social al poeziei whitmaniene, încrederea în viitor, optimismul funciar sunt caracteristicile ce-l atrag pe socialistul român, căci Whitman încercase, spune Petică, ~năzuința de a sădi în inimile abătute o neclintită nădejde într'un viitor drept și apropiat. Această nădejde, întemeiată pe cercetarea actualelor condiții de trai, îi dă puterea să privească în față marea problemă socială și îl face să găsească îndrumarea spre bine sub noianul mizeriilor de acum:

Pe acest pământ al nostru
 Printre nenumăratele ticăloșii și murdării
 Închisă și la adăpost în sămburele-i
 Mijește sămânța perfecțiunii.²¹

Șt. Petică este entuziasmat de ideea whitmaniană a unei ~noi confederațiuni a oamenilor și a femeilor, uniți pe temeiul adevărului și al frumosului, ~oferind poemelor autorului *Firelor de iarbă* ~cea mai nobilă înrăurire asupra bărbăției omenirii. ~Pentru exemplificare, Șt. Petică traduce din poemul *Veniți*:

²⁰ Ibidem.

²¹ Ibidem

Veniți, vreau să fac lumea nedespărțită,
 Vreau să alcătuiesc cea mai splendidă generație pe care soarele a
 luminat-o vreodată.
 Veniți să fac țările mândre și primitive
 Cu iubirea prietenilor
 Cu iubirea lungă cât viața, a prietenilor.

Și mai departe:

Mi se pare într'un vis că vedeam o cetate nebiruită de atacurile întregii lumi,
 Și această cetate era noua cetate a prietenilor;
 Nimic nu era mai mare acolo decât iubirea sănătoasă careia i se închina totul.
 Și care se vedea mereu în faptele oamenilor acelei cetăți
 Și în toate privirile și vorbele lor.²²

Din modestie, Șt. Petică consideră că transpunerile poemelor lui Whitman ~le înjosește poetul~ și realizează că adversitățile ivite împotriva poetului american se datoresc faptului că acesta a renunțat la rimă. În acest sens, el îl apără pe poetul *Firelor de iarbă*, justificând inovația prin cerințele raportului dintre formă și fond și făcând uz în comparația pe care o folosește de idealurile lui socialiste sincere: ~Și totuși, după cum Whitman a avut dreptate să revoluționeze fondul, trebuia să aibă și dreptul de a revoluționa forma. De altminteri, de când există poezia și până în zilele noastre, forma în care a fost exprimată aceasta poezie s'a schimbat neconținut. Versul modern este tot așa de puțin vecinic în poezie, după cum e proprietatea individuală în economie.²³ Toată pledoaria lui Șt. Petică pentru poezia whitmaniană care dezvăluie tendințele ~artei nouă~ pentru că a privit ~mai sus și mai departe~ e făcută în perspectiva ideilor socialiste și a poeziei simboliste, revoluția lui Whitman fiind comparabilă, afirmă Șt. Petică, cu a lui Carlyle în literatură, a lui Hegel în filozofie, a lui J. F. Millet în pictură, a lui Wagner în muzică și a lui Karl Marx în economia politică. În sfârșit, comparând destinul lui Whitman cu al lui Shelley și R. Burns, atribuie poeziei celui din urmă, în mod inexact, un caracter socialist.

²² Ibidem.

²³ Ibidem.

Chiar dacă Șt. Petică nu ar fi tradus masiv din Whitman în articolul discutat, tot ar fi rămas primul poet român care l'a tradus, căci tot din aceeași perioadă s'a păstrat în manuscris transpunerea poeziei lui Whitman *În noaptea clară*, pe care am identificat-o în operele complete ale lui Whitman cu titlul *A Clear Midnight*, publicată în *Leaves of Grass*, în ediția din 1881. E evident că poetul român a cunoscut poezia dintr-o ediție mai târzie, pentru că ultimul vers a fost ulterior modificat de Whitman. Textul acestei poezii, așa cum afirmă Eufrosina Molcuț, a fost publicat de Gr. Tăbăcaru în *Ateneul cultural* din 1925 și reprodus mai apoi de N. Davidescu în 1938. În ediția de *Scrieri*, vol. I (Editura Minerva, București, 1970), este publicată traducerea din ms. 1658 f. 81 A, o formă superioară transpunerii ulterioare din ms. 1658 f. 165 v. (B), cu aparență de manuscris definitiv, reprodusă de Gr. Tăbăcaru. Titlurile diferă: în A, poartă titlul *În noaptea clară*, în B - *În noaptea senină*. De altfel, în versiunea B, cuvântul *lume* este repetat de două ori, prea aproape pentru a nu deranja. Întrucât editoarea volumului de *Scrieri* nu a identificat poezia după care a tradus Șt. Petică, nu s'a dat o explicație în legătură cu motivul pentru care poetul a avut probabil rețineri să o publice. Adept al tezelor lui Ruskin, Petică aplică în poezie, potrivit sugestiilor provenite de la esteticianul englez, tehnica intimă a picturii... la care culoarea și sunetul duc la un impresionism diafan.²⁴ Acest lucru e evident și *În noaptea clară*:

Iată ceasul tău, o suflet,
Liber ia-ți în lume zborul,
Fără grija zilei aspre
Să te poarte-n pace dorul.

Te'nalță'n altă lume,
Lasă gândul să te poarte
La dorințele iubitei,
Lasă gândirea să mă poarte
Noapte, stele, somn și moarte.²⁵

Originalul are doar patru versuri și nu diferă de celelalte poeme whitmaniene. Șt. Petică rupe perioada și folosește rima. În

²⁴ Constantin Ciopraga, *Literatura română între 1900 și 1918*, Iași, Junimea, 1970, p. 365.

²⁵ Șt. Petică, *Scrieri*, I., ediție îngrijită, studiu introductiv, note, comentarii și variante de Eufrosina Melcuț, București, Minerva, 1970, p. 157.

poftida respectării ideii, traducerea e departe de a-l servi pe Whitman, cititorul român e privat de tensiunea atât de specifică versului whitmanian. Dacă nu am ști că e o traducere, am atribui textul lui Eminescu sau unui discipol apropiat acestuia. Pentru comparație, oferim mai jos originalul:

A Clear Midnight.

This is thy hour O Soul, thy free flight into the worldless.
Away from books, away from art, the day erased, the lesson done
Thee fully forth emerging, silent gazing, pondering the themes
Thou lovest best
Night, sleep, death and the stars. 26

Libertățile pe care și le ia traducătorul, inversarea nejustificată a enumerării semnificative din ultimul vers, unele inexactități (*worldless* înseamnă neant), absența unor sintagme (*away from books, away from art* etc.) și introducerea unor versuri (*La dorințele iubitei*) în locul altora justifică reținerea poetului de a o publica și ne determina să plasăm traducerea într-o perioadă ce precede scrierea articolului *Walt Whitman, un poet socialist*, din 1897, care cuprinde traduceri mult mai fidele originalului, mult mai aproape de spiritul whitmanian. Poezia *În noaptea clară* susține caracterizarea pertinentă făcută de Constantin Ciopraga poetului *Serenadelor demonice*, poema putând fi considerată mai degrabă o prelucrare pe un motiv whitmanian. Conchizând asupra discuției referitoare la datarea acestei poezii, o atribuim primului contact al lui Șt. Petică cu poezia lui Whitman, din anii 1891-92.

Următorul comentator și traducător al lui Walt Whitman a fost N. Iorga. Deși în 1930 el considera poezia de strigăt a lui Whitman, intraductibilă,²⁷ în anul 1903 se aventurează să-l transpună, în scopul exemplificării ideilor exprimate în *Rostul închipuit și cel adevărat al literaturii*, în *Sămănătorul*. După cum se observă, atât simboiștii cât și socialiștii, ca și sămănătoriștii pe de altă parte, folosesc poezia lui Whitman în scopul demonstrării unor

²⁶ W. Whitman, *Leaves of Grass*, ed. By Harold W. Blodgett și S. Bradley, New York, University Press, 1965, p. 487.

²⁷ N. Iorga, *America și românii din America. Note de drum și conferințe*, Vălenii de Munte, Așezământul tipografic "Datina Românească", 1930.

idei opuse. Vorbind despre misiunea poetului, Nicolae Iorga (1871 - 1940) scria: "El trebuie să stea cu luare aminte, ca unul ce ar aștepta să i se coboare o revelație, pentru a cuprinde în el sufletul celor din țară, din neamul, din vremea lui și, exprimându-l, să deștepte în inimi frăția adormită. Și pare că sunt semne de îndreptare. De acolo unde iadul de muncă și de zavistie vuisse mai puternic, din practica Americă de Nord, printr'un poet izolat, ciudat în rime și ritm, vin vorbe ca acestea:

În acest ceas mă desfac de hotare și graniți închipuite,
Mergând unde mă cheamă, - stăpân pe mine, întreg și desăvârșit,
Ascultând la alții, luând bine aminte ce spun ei,
Oprindu-mă, cercetând, privind, contemplând,
Încet-încet, dar cu o neînfrântă voință, dezbrăcându-mă de tot ceea ce se ține numai de mine
Sorb spații largi.
Răsăritul și Apusul sunt ale mele, și Miazănoaptea, Miazăziua tot ale mele;
Sunt mai puternic, mai bun decât cred, -
N'am știut până acum că e atâta bunătate în mine.
Toate lucrurile mi se par frumoase;
Aș putea spune oricui, oamenilor, femeilor: Mi-ați făcut atâta bine, și eu voi vrea să vă fac atâta
Voi strânge pentru mine și pentru voi mergând,
Mă voi răspândi printre voi, bărbați, femei mergând;
Voi revărsa o nouă bucurie și asprime între voi.
Cine mă tăgăduiește, nu mă tulbură
Iar cine mă primește, acela sau aceia să fie binecuvântat, și să mă binecuvânte.

Nicolae Iorga își exprimă speranța că un astfel de poet își așteaptă urmașii unde a trăit el și aiurea. ²⁸ Este evident că, așa cum sublinia Constantin Ciopraga, "N. Iorga respingea ideea poetului supraom, subliniindu-se prin invocarea lui Walt Whitman, necesitatea contactelor cu mediul social." ²⁹ În 1930, sfârșitul unei perioade în care, după Iorga, "americanul se simte american în artă și literatură," ³⁰ cel ce nu l-a înțeles pe Mark Twain continuă să-l

²⁸ N. Iorga, *Rostul închipuit și cel adevărat al literaturii*, în "Sămănătorul," an II, Nr. 34, 24 Aug. 1903, p. 533

²⁹ Constantin Ciopraga, *Op. cit.*, p. 3.

³⁰ N. Iorga, *America și românii din America*, ed. cit., p. 260.

elogieze pe Whitman, evidențiind popularitatea lui în deceniul al treilea. Autorul *Firelor de iarbă* este "poetul îndrăzneț, care întrebuițează versul cu diferite lungimi și cu deosebită armonie, amestecat cu proză, un vers mai scurt, altul mai lung, pentru ca să continue într'o proză ritmată, Walt Whitman a pătruns acum în cunoștința tuturor, dar, când, acum vreo treizeci de ani, scriam un articol despre dânsul într'o revistă din București, multă lume se va fi întrebat de unde am scos pe acest poet neștiut de nimeni. Ceea ce impresionează la dânsul este credința în viața Americii, în viața industrială a Americii; e strigătul acela de optimism, de apel către viitor, și nu în numele căpitanilor industriilor, ci al maselor muncitoare. Pentru întâia oară vorbește America toată, din toate fabricile, despre toate ogoarele ei, unindu-se într'un singur glas prin versul acela zbuciumat, rupt disarmonic, al lui Whitman." ³¹

(Va continua)

INVIEREA

Și în noaptea aceea
De Sabat, târzie,
A'nviat.

Și din prag de umbră albastrie,
Din bulboană de fum de tămâie
Înger de vâpăi, pogorînd
La Mormânt,

³¹ *Ibidem*, p. 261.

Grăit-a Mariilor zicând:

«Isus,
Pe Care-l căutați, nu e.
S'a dus...
S'a dus în Galileea.

Drept aceea:
Nu vă'ntristați,
Nu va'nspăimântați,
Ci vă bucurați!

Au, n'auziți cum bolțile-și foșnesc
Oțavile'nflorite?
Amin zic vouă:

Negurile se risipesc
Din genele lumii, din zări.
Viața cea nouă
De pretutindenea urcă
Și zbucesc'n cântări.

Iată stelele, luna, cununa
Pe cer strălucind.
Iată măslinii mustind
Jur - împrejur
Undelemnuri despite
În har.

Bucurați-vă, dar!
Și pregătiți chimvalele, troparele
Binevestind Învierea, Iubirea
Aceluia Carele»...

Și s'a făcut ziua deplină.
Și din Mormânt au crescut
Vecii și nemărginiri de Lumină.

Alexandru Gregorian

Schimonaș IOAN
Sf. Munte Athos

Sfântul Munte Athos. Mănăstirea Dochiaru.

Este construită pe coastă de munte, spre partea de sud a Muntelui, turnul înalt impresionează. Întemeietorul este Eftimie, care a fost dochiar în Lavra și ucenic al Sf. Atanasie, care a construit Mănăstirea Lavra. Prima mănăstire o construiește la portul Dafni cu hramul Sf. Nicolae cam pe la anul 970, este pomenită în primul Tipicon. Pirații o atacă și o distrug în anul 1043 și Eftimie pleacă cu ucenicii lui și își face locaș de închinăciune pe locul actualei mănăstiri. O ajută mult împărații bizantini Constantin Duca și Nichifor Botaniato (1081), Andronic al II-lea Paleologul îi dă ferma Pergadikia lângă Ierisou în anul 1299. Pe la 1340 țarii Serbiei o renovează iar la 1349 Ștefan Dușan îi închină satele Castel și Aravenichia în Calcidica. Primul voievod român care o ajută este Bogdan cel Orb și apoi Neagoe Basarab a miluit-o la sfințirea (târnosirea) Mănăstirii Curtea de Arges.

În anul 1560 un preot din Adrianopol pe nume Gheorghe, bolnav (de aceeași boală îi murise soția și copii) vine la Dochiaru și bea apă și se spală cu apa din aghiasma Sfinților Arhangheli și s'a vindecat în mod minunat, după care el lasă lumea și se face monah sub numele de Gherman. Acest monah Gherman merge la curtea lui Alexandru Lăpușneanu și îi spune minunea Sf. Arhangheli și îi mai spune că mănăstirea se află în mizerie. Lăpușneanu cu soția sa Ruxandra le dă ajutor și lucrările încep la 1564 și se termină în 1568 după cum scrie inscripția în limba greacă: *s'a ridicat din temelie și s'a zugrăvit cu ajutorul și cheltuiala prea evlaviosului Voievod Domnul Io Alexandru, pe când era egumen Kir Teofil ieromonahul (1568).* Este o biserică unică în Athos, este cea mai înaltă, un nartex lung, ferestre multe, este pictată în stilul școlii cretane. Mitropolitul Teofan al Moldovei a supravegheat lucrările și a sfințit biserica. Biserica este cu contraforți ca bisericile moldovenești. În

nartex sunt pictați ctitorii în partea dreaptă: Alexandru Lăpușneanu cu fii Constantin și Petru și soția lui Ruxandra (fiica lui Petru Rareș)

Între timp sultanul Selim confiscă bunurile mănăstirilor athonite și le vinde la turcii de prin Salonic. Călugării vin și se plâng la Ruxandra, căci Lăpușneanu murise deja, fiind călugărit sub numele de Pahomie, și Ruxandra le dă fabuloasa sumă de 165, 000 aspri, cu condiția ca să fie pomenită familia domnească. Există un act în acest sens.

Mitropolitul Teofan se retrage în Mănăstirea Dochiaru ca monah și duce o viață aspră ca model și moare aici și are mormântul în primul nartex în partea stângă, unde arde continuu o candelă. Din banii primiți se refac și dependențele, s'a pictat iconostasul, s'au refăcut picturile, trapeza și chiliile. Mănăstirea primește și metoace și anume: în 1626 Alexandru Coconul și postelnicul Ianache închină 12 moșii în jud. Ialomița, care la un loc au format o avere de 300, 000 aspri și 320 ducați și care metoc dochiarit a primit numele de Slobozia lui Ianache. Alexandru Lăpușneanu donează un frumos Evangheliar. Mai târziu, Matei Basarab mai adaugă la Slobozia lui Ianache două sate: satul Vaidee și Cetățuile. Pe o moșie din cele închinat era și schitul Cuiburilor. Se mai adaugă încă două moșii date de Radu Călărașul din Ciulnița. În 1637 Matei Basarab mai dă două locuri de vie, apoi hotărește anual cât 300 bolovani de sare din ocnele de la Vitioara (Prahova) tot pentru Slobozia. În 1652 comitele Apostolache închină și el schitul Măstănești din Prahova cu 8 moșii și 2, 000 taleri spre a se repara chiliile de la Mănăstirea Dochiaru. Această donație se va administra tot de cei de la Slobozia și va purta numele simplu de Schitul Apostolache. În 1677 schitul Apostolache fu distrus de tătari și Gh. Duca îl reface și îl dă în grija Sloboziei. În 1660 patriarhul Partenie numește Dochiaru ca stavropighie, pentru care Mănăstirea trebuia să dea un *tain* special. Între timp câștigase și un loc de casă în București lângă Biserica Stelea. Un egumen de la Slobozia pe nume Gavril la anul 1843 clădește Biserica Sloboziei. În 1843 același Gavril trimite

Mănăstirii Dochiaru o Evangheliie legată în aur și argint și care este de mare preț, apoi două cădelnițe de argint, un potir, și altele.

În anul 1855 moare acest egumen bun, Gavril, cu banii trimiși de el de pe moșiile Sloboziei se restaurează și Katoliconul Dionisiului.

Mănăstirea Dochiaru are cele mai frumoase picturi din școala cretană. Iconostasul e foarte frumos lucrat. Are 9 paraclise, 6 în interior. Trapeza se află față cu intrarea în Biserică, a fost construită de episcopul de Ohrida pe nume Prohoros și pictată în 1700. În Kareia are 2 chilii.

Fântâna Sfântului Arhanghel Mihail.

Mănăstirea nu avea apă, egumenul și călugării se rugau mereu pentru apă. Într-o noapte apare în vedenie egumenului, arhanghelul Mihail și îi spune să sape adânc lângă Biserică în partea stângă (unde astăzi se află fântâna) și au săpat adânc și n'au găsit apă. Egumenul disperat iar se rugă și făcea priveghere și iar apare arhanghelul și îi spune să sape mai departe, după care au găsit apă foarte multă și foarte bună de băut, ca aghismă și din care prin spălare și băut din apa aceasta se vindecă foarte mulți. Hramul inițial a fost Sf. Nicolae, dar după minunea cu apa s'a schimbat în *Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*.

Altă minune a Sfinților Arhangheli.

Un copil de-al mănăstirii s'a dus în Sidonia, care este vis-à-vis de mănăstire și acolo a găsit o coloană înaltă și pe ea scria: cine mă va lovi în cap la apusul soarelui va găsi o comoară.

Era aproape de apusul Soarelui și copilul se gândește că acolo unde este capul umbrei, acolo să sape. El sapă și găsește o ladă plină cu aur, astupă la loc și vine în mănăstire și spune egumenului, care îl retrimite cu doi monahi să aducă aurul în mănăstire. Merg acolo, găsesc aurul, îl pun în corabie, dar călugării se sfătuiesc să fure aurul și copilului îi leagă o piatră de gât și-l aruncă în mare și ei merg și ascund aurul. Copilul este scos de arhanghelul Mihail și dus în Biserică. Când vine paraclisierul la Utrenie vede copilul ud și piatra lângă el în fața Sfântului Altar și merge de spune egumenului, care începe slujba în nartex, ca să nu vadă călugării pe copil, apoi pune pe paraclisier să pândească când vor veni cei doi călugări. Când au apărut cei doi, starețul le iese înainte cu întreg soborul și îi întreabă pe cei doi: ce ați făcut? Copilul ne-a înșelat, nu este nimic și el a fugit. Starețul le spune să meargă în Biserică și când au văzut copilul ud și cu piatra lângă el,

au început să plângă și să ceară iertare care li s'a dat și au adus aurul în mănăstire. Copilul a rămas în mănăstire și când s'a făcut mare a fost și stareț.

Icoana Gorgoepicus.

Această icoană se află în Paraclisul cu același nume în dreapta înainte de a intra în Trapeză. Icoana este făcătoare de minuni și ajută repede la cererile monahilor și a altor persoane bolnave. Se face zilnic Sfânta Liturghie.

Cu mult timp în urmă, un călugăr care lucra la bucătărie, trecea prin fața acestei Icoane cu o făclie care scotea mult fum (cum era înainte vreme) și odată din Icoană a strigat Maica Domnului ca să nu mai afume, dar călugărul era neglijent și n'a luat seama. Așa s'a întâmplat mai multe zile la rând, când într-o zi Maica Domnului din icoană îi dă o palmă și de atunci călugărul s'a deșteptat și a spus egumenului, apoi Icoana s'a închis în Paraclis special cum este și astăzi.

Istoria aducerii unei pungi de aur din România.

Într'un timp când mănăstirea era în nevoie de bani, egumenul trimite un monah român pentru ajutoare din Țara Românească. Monahul pleacă, ajunge la București și merge într-o Duminică la una din biserici. Acolo, la urma Sf. Liturghii, vine la el o doamnă elegant îmbrăcată și-l întreabă de unde este. El spune că din Sf. Munte și atunci doamna îl cheamă acasă la ea și îi dă un săculeț cu bani de aur ca să-i ducă în Sf. Munte, căci acolo sunt hărășiți.

Călugărul îi ia și după un timp ajunge cu ei în Sf. Munte și îi predă egumenului, care i-a întrebuințat pentru nevoile mănăstirii. Această istorioară a fost povestită de părintele ieroschimonah Calinic Teodorescu, de la Chilia Nașterea Maicii Domnului din Kapsala, Sf. Munte Athos.

PETRE PREDESCU

Germania

Echilibrul social în prag de milenii

Conjunctura economică și social-politică prezentă este lipsită de o ideologie doctrinară pentru perspectiva mileniului trei.

Ultima formă de echilibru social dată de organizarea statală în regim capitalist nu are succesori; deși semnalul apogeei sale a fost denunțat de căderea dolarului american în intervalul de timp al anilor 1929 - 1933.

Vidului ideologic ce se semnala i s'a interpus regimul autoritar de dreapta, în paralel cu cel comunist instalat în anul 1918; fapt ce a îngăduit prelungirea epocii capitaliste care s'a dovedit preferabilă sistemelor autoritare. Acest prag de mileniu doi cu trei îl trăim într'un refugiu ideologic care îmbină practica școlii liberale conținută în dictonul *laissez faire, laissez passer* cu tatonări experimentale. Desfășurări de speculații minoritare, tendința alunecării de oficializare unor vicii, abuzuri sectare pe teme religioase, etc. sunt numai câteva aspecte.

Soluția experimentată cu insoluzia marxistă - cere încă timp - pentru eradicarea răului adus în tragedia societății umane; iar pierderile cauzate de argumentul că urmările se vor restrânge pe spațiile oferite lui Stalin a scos la suprafață consecințe din care nu s'au putut sustrage făuritorii de supoziții falimentare. Demografia explozivă din ultima sută de ani neprevăzută ca amploare, cu pretenții de viețuire unanim egalitară (conform propagandei comuniste - ignorând logica meritorie - anarhizează educația sprijinită pe bunul simț. Analiza acestei noi demografii arată un rezultat de "sufocare" la care se adaugă mentalitatea selecției comuniste pe baze politice, încurajând munca de mântuială și degradare socială.

Doctrinile economice experimentate de circa două mii de ani nu mai pot oferi o reciclare valabilă nici uneia din ele și dacă excludem războaiele, stoparea demografiei haotice se impune. Reglarea creșterii populației pe întreg globul terestru prin înțelegere unanimă a fost apreciată de țările reprezentative ale marelui capital ca imposibil de atins. Acest fapt rezultă din măsura luată sub presiunea fenomenului demografic, aceea a unei duble organizări:

- o structură de forță - pactul militar NATO - stavilă pornirilor imperialiste și a înfruntării abuzive dintre etnii;

- o structură economică - de protecție a propriului spațiu - printr'o rețea de bănci internaționale; Uniunea Europei Comunitare și Uniunile Continentului Nord - American în regiunea acestuia.

Luarea de poziție prin formațiunile respective cunoaște o vechime de numai câteva decenii, pentru ca în ultimii ani să deschidă porțile politicii pașnice de aderare a tuturor națiunilor lumii, în ambele structuri: de securitate și trai, acces condiționat viitorilor parteneri de anumite obligații.

Se prevede auto - stoparea: dură și la nivelul stării de civilizație al fiecărei etnii; și, mai departe, decizia celui *Atotputernic*.

Prof. ION STOICA
Romania

ANTON PANN
(1796 - 1854)

În anul 1796 se naște la Silven (Bulgaria) Antonie Panteleon Petroveanu, cunoscut la noi sub numele de Anton Pann, un popularizator al cântecelor de lume printre care amestecă și poeziile *la modă* ale contemporanilor.

Are o intensă activitate editorială, începând cu anii 1830 - 1831, când publică spre exemplu *Poezii deosebite sau Cântece de lume*, din care unele culese de alții, iar altele originale de Anton Pann, compusă după modelul calendarelor, care se bucură de o largă răspândire în epocă (1831).

Un an mai târziu apare *Îndreptarul beșivilor*, broșură adunând cântece de petrecere gustate în mediile mahalalei bucureștene de la începutul secolului. A tipărit circa 40 de cărți, în mai multe ediții, gramatică melodică și multe culegeri în care partea sa de prelucrare sau organizare a materialului e atât de mare încât putem să-l socotim poet original.

După ce, în 1843, Anton Pann devine proprietarul unei tipografii, în 1845 tipărește *Bazul teoretic și practic al muzicii bisericești sau Gramatica melodică*, rod teoretic al intensei sale

activități de *românire* a cântărilor bisericești, reprezentând cursul predat în calitate de dascăl de psaltichie la Seminarul Mitropoliei. *Bazul* a rămas până azi o lucrare de căpetenie pentru muzica religioasă românească.

Povestea vorbei apare în 1847 la București fiind apreciată ca o falsă culegere folclorică, întrucât Pann nu respectă autenticul țăranesc, ci împeștrițează graiul popular cu cel cult, obținând adesea un efect cromatic uluitor. Organizată pe cicluri, cartea realizează mici poeme prin versificarea și înlănțuirea proverbelor și zicătorilor pe o anumită temă; în final, tema și învățăturile ei sunt ilustrate printr'o poveste, snoavă, istorioară, *Povestea vorbei* constituie astfel *un adevărat tezaur al spiritului poporului român* (V. Alecsandri). Pann realizează în *Povestea vorbei* (1847 - 1853) o adevărată comedie umană.

Vorbind de cusururi, minciuni, flecăreli, năravuri rele, prostie, nerozie, hoție, beție, neînțelegere, mânie, ceartă, neobrăzare, mâncare, laude, virtute, ură, căsătorie, economie, laude, sănătate, boli, Anton Pann oferă adevărate portrete morale într'un limbaj pitoresc, amestecând observația cu aluzia finală, vorbirea pe șleau cu antifraza, gingășia cu vulgaritatea.

Tot în 1847, impresionat de uriașul incendiu care a mistuit Bucureștii la 24 Martie, Anton Pann scrie *Memoria focului mare în București din Ziua de Paști*, reportaj versificat al calamității, cu un cert interes documentar, dar lipsit de calități artistice.

În 1848 Andrei Mureșan scrie poezia *Un răsunset*, care, pe muzică de Anton Pann, va deveni marșul revoluționarilor români din 1848, din Transilvania, marș ce va reprezenta, cu puține modificări, actualul imn al românilor de pretutindeni și al statului ROMANIA.

La începutul anului 1849, Anton Pann, grav bolnav, stăpânit de gândul sfârșitului apropiat, își compune în versuri prima *adiată* (testament), o altă modalitate de a se manifesta artistic.

În 1851 - 1852 apare *O șezătoare la țară sau Povestea lui Moș Albu*, de Anton Pann, mic manual de morală compus după tehnica clasică a povestirii în povestire, propunând, sub forma unor scurte narațiuni etice, reguli și modele de comportament în viață. Autorul realizează un montaj viu, savuros și atractiv de material literar de origine folclorică: povestiri, snoave, cântece, ghicitori, proverbe.

Anton Pann continuă să aibă o activitate editorială intensă, participând și la manifestările mondene ale capitalei cu toată starea precară a sănătății. Din nefericire în Noiembrie 1854 Anton Pann, moare. Talent multilateral, Pann a avut un rol important în istoria muzicii române bisericești, însușindu-și numele ca autor a numeroase cărți de cântări religioase. În istoria literaturii el are un rol aparte; contemporan cu generația de la 1848, dar reprezentant al unui alt mediu social decât fruntașii acesteia - Anton Pann a păstrat continuu legătura directă cu mediile populare, atât prin sursa de inspirație a creației sale cât și prin destinația ei. Scrierile lui sunt opera unui mare talent natural, realizate prin prelucrarea cu originalitate, spontaneitate, unor și înțelepciune a folclorului nostru orășenesc.

TAINA - TAINELOR...

de: *Constantin Clisu*

Mi-am făcut adăpost
Într'un cântec-cuvânt
Și de-atunci,
Nu m-atinge
Nici o boare de vânt.
Zbor alături de păsări,
Înfloresc primăveri
În ochii privighetorilor...
Îmi culc visele'n stele,

Macin gândurile
la toate morile...
Și răsar dimineața
Odată cu zorile...
Trec printre oameni nepăsător
Fiindcă am deslușit
TAINA - TAINELOR...
Știu să traduc
în limba ierburilor,
Cuvântul: DOR...!

PAVEL CHIHAILA
Germania

JURNAL de SPITAL

Mallersdorf, 30. 07. 1983 - Mă aflu de patru zile în spitalul condus de doctorul Ion Albescu, nu departe de München, într'o încăpere depersonalizată, asemănătoare camerelor de hotel - unde nu m-am simțit niciodată în voie. Când porneam în cercetările mele medievale prin țară, preferam casele simple, țărănești împodobite cu zestrea celor ce o locuiau, camerelor neutre de hotel. Alți bolnavi îmi întretaie drumul pe culoarele întunecoase și îmi dau seama de felul cum arăt întâlnindu-le suferința zugrăvită pe chip. Singurătatea îți apare și mai adâncă când gândurile se adună în cercul propriului sfârșit. Nu am știut că diagnosticul îmi va fi atât de sever dar, dintr'un fel de presentiment, am luat cu mine cel de al șaptelea volum din *Filocalia*, pe care mi l-a dăruit însuși părintele Dumitru Stăniloae, într-unul din dialogurile pe care le-am purtat în locuința sa. Urcam la părintele Stăniloae, pe o scăriță și străbăteam mai multe încăperi înguste, ca într'un vagon, înainte de a ajunge în birou și bibliotecă, unde discutam despre Argeș, Câmpulung și Târgoviște. În primul rând, despre cuiburile isihaste din munții Buzăului, pe care le-am descoperit în 1973, datorită și unor manuscrise ale lui Alexandru Odobescu, rămase necunoscute după sinuciderea sa. Am avut ecoul și consemnarea studiilor mele despre aceste vechi așezări monastice în volumul opt al *Filocaliei*, apărut în 1979. Păstrez în amintire călătoria în miez de iarnă la Nucu, în munții Buzăului, discuțiile cu părintele Stăniloae și volumul șapte, pe care îl am cu mine aici, în spital, cu scrisul mare al părintelui, pe prima pagină, singura carte pe care am ales-o să mă însoțească. Chipul părintelui Stăniloae îmi părea nimbă de har, cum am mai întâlnit o singură dată în viață, în împrejurări foarte ciudate, în clădirea ambasadei suedeze din București, în anii de început ai instaurării comunismului în țara noastră. Era botezul unei fetițe la care a fost invitată și familia Gheorghe Fratostițeanu, care mi-a propus să îi însoțesc. Atunci l-am cunoscut pe monseniorul Vladimir Ghica - îi știam admirabilul portret pe care i l-a făcut sculptorul Gheorghe Anghel - era lume multă, nu știu dacă am schimbat câteva cuvinte cu dânsul dar am reținut un răspuns dat

unei femei care l-a întrebat ce să facă cu apa rămasă de la botezul fetei, răspuns care mi s'a întipărit în amintire: "Te rog să stropești cu această apă un pomișor, a rugat-o monseniorul, privindu-o cu ochii limpezi. Odată un pomișor a înflorit când apa de botez i-a ajuns la rădăcină."

3. 08. 1983 - După - amiezele, când pelerinajul medicilor și personalului de serviciu se liniștește, rămân cu mine însumi și îmi amintesc de treptele despre care vorbesc legende orientale, când și cei mai apropiați, soția, copiii, prietenii se îndepărtează de tine, și te aflii singur, acoperit de tăcere și de trecerea anotimpurilor ca în grădina unui cimitir, unde ți se aștern pe mormânt frunzele uscate, apoi zăpezile, apoi ierburile crude ale primăverii. Nu este cazul meu, deoarece Iisus îmi este mereu aproape și îi privesc chipul de pe cruce, în mica capelă a spitalului, apropiindu-mi suferințele Sale, ca totdeauna, în clipele grele ale vieții. Îmi amintesc de singurătatea drumului meu în lumea necunoscută a Occidentului, cum îngenunchiam în bisericile întâlnite în cale, catolice sau protestante, închinat lui Dumnezeu ca și cele din țara mea, unde îmi regăseam totdeauna întreaga viață, luminoasa copilărie, înțelegerea treptată a lumii, propriul trecut și propria-mi ființă. Diferit de cuprinderea în mine a nesfârșitului cer înstelat, dobrogean, odată, când l-am așteptat pe Teodor Ionescu în curtea modestei sale locuințe, dar atunci a fost o înfrățire cu lumea văzută, cu dimensiunile fără capăt ale universului. A fost o oglindire a universului în mine, o trăire păgână.

8. 08. 1983 - Am conspectat o mare parte din volumul *Filocalia*, care îmi este aproape, pe mica mäsufă metalică de lângă pat. Am transcris pasaje întregi, poate în legătură cu un eseu mai mare despre cuibul isihast din munții Buzăului, poate pentru un roman, mai mult ca sigur pentru propria-mi înavuțire. Voi încerca unele comentarii la persoana întâia, sau ca și cum ar fi exprimate de un personaj sau de autorul unui eseu.

A ales viața cea mai curată adică aceea singuratică (7) Trăi în spirit cu ochii închiși, îndepărtându-și amintirile, suferințele și bucuriile care l-ar fi putut stăpâni, dar nu pentru a se despărți de ele. Era liniștea singurătății, ca și cum ai trece peste o apă fără a mai privi în urmă. O îmbogățire prin presentimentul unei bucurii, aceea a harului. Liniștea cerului, liniștea orizontului anunțând o zi fără

capăt. A copiilor care văd paradisul. Liniștea deslegată de imobilitatea morții, trăită doar ca preludiul unei reînvieri, când zărim în pleoapele închise razele de fericire ale lumii în care privirile nu apun. Cum putem frâna risipirea și mișcarea imaginației, altfel decât hotărnicind-o într-o seninătate cum a fost aceea a sfinților? Singurătatea nu este un cerc unde te afli doar tu, dincolo de orice altă realitate, ci însoțit de tot ceea ce nu moare, pe care, prin propria voință, ți le însușezi. Dorim să ne desprindem odată de această rătăcire prin lume, de aceste înaintări curajoase și reveniri înfricoșate, ne scuturăm de toți șerpii și de toate meriele înveninate, pentru a ne întoarce la noi, cei dinainte, noi cei singurateci care ne îndreptăm spre împărăția cerurilor fiind mereu într'însa. Stelele nu cunosc altă viață decât a bolșii cerești.

Odată, exarhul chinoviilor le-a mărturisit că atunci când Theodosie cel Mare se afla în mulțime se simțea ca în singurătate și liniștea aceasta o comunica și celor din jur. (14) Când coborau pentru liturghia de duminică, exarhul chinoviilor îndemna pe sihaștrii, aflați în mijlocul freamătului și a vorbelor - numai prin prezența lui, ruptă din tăcerea vârfului de munte - să se adâncească în tăcere. În mijlocul mulțimii ei trăiau o singurătate mult mai adâncă ca și cum cei din jur i-ar fi despărțit, nu apropiat de lume.

12. 08. 1983 - *Nimic nu face atât de mult inima sdrobotă și sufletul smerit, ca singurătatea întru cunoștință și tăcerea despre toate.* (128) Să te retragi de toate și de toți cei de pe pământ, fără să aștepti nici ajutor sau milă, nici compasiune de la cineva de pe lumea aceasta. Îndreptându-te spre alții te desprinzi de tine și de adevărata-ți fire. Nu mai crezi în puterea de a urca treptele spre Dumnezeu, unde nu poți fi însoțit de nimeni, în afară de timpul fără margini. Când ești singur, nu îndrăznesc să se apropie de tine: îndrăzneala, lăcomia, exprimarea prin cuvinte nedesăvârșite, risipirea în ceea ce nu este esențial, înfumurarea și neumilința de a te socoti destoinic. Încerc să mă descățușez de toate din jur, să mă recapăt, să îmi găsesc viața dincolo de pulsul inimii și drumurile sângelui. Să nu vorbească în mine decât Cel care m-a înfăptuit, dincolo de umilințele și orgoliile mele. Experiența liniștii nu destăinuie o zăvorăre succesivă a porților, o retragere a puterilor spirituale, ci dimpotrivă, o luptă împotriva duhurilor răutății, după îndrumarea părinților, când îți dai seama de perspectivele înfrângerii sau ale cununii biruinței. (7) Îți capeți liniștea prin

luptă, așa cum cruciații au ajuns la mormântul lui Iisus trecând prin bariere însângerate, având mereu în față veșnica lumină a cununii de spini.

15. 08. 1983 - S'au numit sihaștrii, dar isihia a însemnat credință în puterea de a cunoaște adevărul Celui nevăzut, răbdarea de a te desprinde de obiceiurile moștenite sau deprinse de tine însuși, dragostea înălțării către Cel de Sus. Căutând odată la valurile înverșunate ale unei furtuni, la suferințele și dezamăgirile oamenilor, și la cutremurarea aripei unui biet pescăruș care își găsește o moarte fără cruce în această lume întâlnită la venirea sa pe lume, ei și-au dat seama că *~dincolo de orice tulburare sau schimbare în bine, Dumnezeu este pace~* (190) Îmblânzind apele involburate ale vieții, ridicându-te din aceste vijelii fără cruce, uitându-ți rănilor făcute de alții sau cu propriile-ți mâini, te întărești în tăcere, cu privirile înălțate către Dumnezeu. Atunci Dumnezeu te va asculta, *~deoarece Moise tăcând Dumnezeu a zis: ~Ce strigi către mine?~* (Ieșire XIV, 15) (242). Când liniștea și tăcerea îți vor fi adânci și netulburate, Dumnezeu va ști că-L chemi și-ți va veni într-o întâmpinare. *Maxim Mărturisitorul spune: ~S'au mutat din trup în duh, înainte ca viața să sfârșească în trup.~* (293) Atunci când locul vieții îl ia liniștea.

Rugă pentru întâmpinarea aproapelui

Ța Doamne a intrușilor povară
mir de bucurie
nu ocară
ca să fie,

Nu-mi da Doamne
briul răbdării
și seceta sării

Ci-mi fă sufletul să doară
ca o boare de afară
cu intrușii o sfântă Vară.

Buzna-le cu ghetile murdare
fața-Ți sântă să strevadă,
măr de soare cu Ilie
într'un fulger de livadă.

Maria Ion Groza

NICOLAE LUPAN
Paris

Reîntregirea: teze și antiteze*

☪ bine zic eu, ca măcar o dată pe an, cum e cazul și azi aci, în această sală, să ne reîmprospătăm memoria reîntregirilor noastre naționale, constatând că doar cu două zile înainte de revenirea Transilvaniei la țara mamă, același lucru îl făcuse deja Bucovina care, la rândul ei, urmasa exemplul Basarabiei din 27 Martie 1918.

Trecuseră deja 24 de ani de la procesul Memorandumului la care deputatul maghiar Pazmándy se indigna că *~acuzății vorbesc atât de bine limba maghiară, încât ar putea deveni membri ai Academiei de la Budapesta,~* dar că *~în fața instanței judecătorești declară că nu cunosc maghiara.~*

Răspunsul lui Ioan Rațiu a fost categoric *~Existența unui popor nu se discută, domnilor, ea se afirmă.~*

Iar cu un an înainte de reîntregire, la 17 Aprilie 1917, Regele Ferdinand îi trimitea președintelui american Wilson o telegramă în care se afirmă nu mai puțin categoric: *~Națiunea română așteaptă eliberarea fraților oprimați de Austro-Ungaria.~* Nu e cazul oare să facă același lucru și actualul Președinte al României?

Răspunsul președintelui american a fost prompt și plin de compasiune: *~Suferințele și persecuțiile la care este supus poporul român provoacă indignare și mila lumii civilizate~,* deși Regele nu solicita îndurare, ci restabilirea României în drepturile ei istorice asupra teritoriilor sale daco-romane. Nu e cazul oare să facă același lucru și actualul Președinte al Statelor Unite ale Americii?

Nu face, cred, să redau pe larg atmosfera profund românească în care s'a petrecut actul revenirii Transilvaniei la țara mamă. Românul își cunoaște, cât de cât, istoria neamului din care se

* Conferință susținută la 22 Decembrie 1996 în trapeza Mănăstirii «Sfânta Cruce» din Castro Valley, California cu îngăduința Prea Cuviosului Arhim. TEODOR MICKA.

trage. Merită totuși să evoc succint atitudinea fermă a lui Iuliu Hossu, Miron Cristea, Valer Braniște și a bănățenilor în general. Spre deosebire de Iuliu Maniu, să zicem, care cerea, contrar precedentelor Basarabiei și Bucovinei, o autonomie de zece ani.

Spre bucuria tuturor însă, în timp ce pertractările din sala continuau la nesfârșit, Iuliu Hossu, Miron Cristea și Valer Braniște ieșiră în fața mulțimii adunate și anunțară revenirea necondiționată a Transilvaniei la România.

Găsesc deci de cuviință să întrerup aci firul istoriei întregirii de la 1918 și să revin la actualitatea anului de grație 1996. Întrebat, mai acum câțva timp, dacă n-a observat la Moscova vreo schimbare în legătură cu revenirea la România a teritoriilor românești furate de ruși prin pactul Ribbentrop-Molotov, Silviu Brucan răspunse că ar trebui să fie prost cineva ca să ridice această problemă. Pentru că, chipurile, numai un prost nu poate să-și dea seama că ungurii ar profita imediat și ar ridica problema Transilvaniei (sic!).

O spun de 22 de ani: Transilvania, românească de când lumea, se află la ea acasă și s-o lăsăm în pace! Basarabia, Nordul Bucovinei, ținutul Herța, Insula Șerpilor sunt acelea care trebuie scoase din ghearele Moscovei și Kievului!

Astăzi când țara a câștigat alegerile din 3 și 17 Noiembrie, trebuie să renunțăm la ziua de 1 Decembrie decretată de Iliescu ca sărbătoare națională consacrată statornicirii ca atare a Statului Român. 1 Decembrie este ziua revenirii Transilvaniei la matcă, după exemplul Basarabiei și Bucovinei.

Sărbătoarea sărbătorilor naționale a poporului român și a Dinastiei Române a fost și trebuie să rămână ziua de 10 Mai!

Apropos de fariseul Silviu Brucan și de mulți alții ca el: am stat chiar azi și am numărat țările fost comuniste: Bulgaria, Cehoslovacia, Estonia, Jugoslavia, Letonia, Lituania, Polonia, România, Albania. Și în nici una din ele, nici chiar în Rusia nu s'au făcut ticăloșii ca la noi!

Cum a fost posibil ca un impostor ca Iliescu să bage, programat, în pământ peste o mie de tineri, care credeau că fac revoluție, și să fie ales de două ori la cârma țării?!..

Cum a fost posibil ca basarabenii mei să fie prostiți și îndobitociți în așa hal, încât să ajungă a zice: *"Nu vrem cu românii!"* Iar noi românașii fără să roșim, cântăm în gura mare: Deșteaptă-te, Române! Nu și basarabenii!... Că numele le vine de la Dinastia Basarabilor, nici nu le pasă!... Și-i trag cu Limba noastră-i *"ca o*

moară", de Alexe Mateevici! Cântec, care nu precizează despre ce limbă este vorba!

Mergi pe *"ulițele"* Chișinăului și nu o auzi decât pe cea a lui *"dava! ceas"*. Asta să fie *"comoara în adâncuri înfundată"* a sorocenilor, bălțenilor, hotinenilor, lapușnenilor etc? În această ordine de idei, să sperăm ca noul guvern al României, va comemora nu numai revenirea Transilvaniei la 1 Decembrie, ci și cea a Basarabiei, la 27 Martie, și cea a Bucovinei la 28 Noiembrie.

Până în prezent, o știm cu toții, Bucureștiul n-a vrut să facă pentru Reîntregirea Neamului ceea ce face, de 22 de ani, Pro Basarabia și Bucovina Mondială.

Astăzi, ca și în Ianuarie '90, când am revenit în țară, după ani și ani de exil, constat monstruoziități incredibile ale deformării spiritului românesc: impostură și mistificare, furt și corupție, confuzie și haos, ipocrizie și fariseism!

Metehne pe care le-ași numi, ușurel zis, amoralități naționale. Într-adevăr, cum putem califica altfel, decât lipsă de moralitate recunoașterea Basarabiei ca un al doilea stat românesc, mineriadele și semnarea din Aprilie 91 a tratatului de zisă prietenie și vecinătate cu Rusia, dușmanul de moarte al României?

Nesăbuițe, inspirate din culisele ambiguității și antiunionismului. Culise ce și-au întins tentaculele, ca stafie a comunismului, până și dincoace de Atlantic.

Am în vedere și decizia Academiei Româno-Americane de a-și ține sesiunea, zis științifică, a anului 1993 la ... Chișinău! Era o nesăbuiță prin care se recunoștea, în mod voit, existența unui al doilea stat românesc! Zic *"în mod voit"*, pentru că îmi exprimasem, din timp și în scris, dezacordul, în calitatea de membru al numitei academii. Calitate la care am și renunțat atunci, în semn de protest.

Și pentru că suntem la capitolul *"academie"*, voi spune, cu stupefacție, că unii compatrioți, din țară și de peste hotare, s'au repezit, cu amândouă mâinile, la titlul de *"academician onorific"* al zisei academii de științe de la Chișinău. Academie care a fost și rămâne viespar de românofobie și antiromânism.

Vreau să mă opresc asupra unor fițuici de istoriografie privind Basarabia. Fițuici semnate de istoriografi, comentatori, redactori, reporteri, ale căror nume nici nu merită a fi pronunțate. Fie și de aceea că eu nu combat oameni, ci idei și teze deplasate.

Istoriografi ce pun sub semnul întrebării *"independența unei republici atât de mici ca Moldova în afara Rusiei!"* Ca și cum n-ar exista o țară-mamă România!

Se susține că basarabenii ar fi un fel de macedoneni! Cu deosebirea că aceștia nu au un stat ca atare, pe când *"moldovenii dintre Prut și Nistru îl au!"*

...Cât despre problema Transnistriei, ea a fost și este vânturată, la Chișinău, în primul rând, în plan antiunionist, susținându-se că acest ținut *"va fi românesc și după ce ultimul român va fi izgonit de acolo."*

Nu zic ba, dar a susține că Basarabia nu se poate reuni cu țara din cauza Transnistriei, este, cel puțin, un sacrilegiu!

Am spus-o și o spun de ani de zile: schimbul de populație este unica posibilitate de evitare a dispariției românilor transnistrieni în cazanul rusificării și ucrainizării: 700.000 la 1924, în momentul înființării Republicii Autonome Moldovenești, și nici 200.000 - în 1996! Ș'apoi, nu toate locurile din lume, pe unde, prin ironia soartei, s'au aciuat români, sunt pământuri românești! În problema Basarabiei ni se livrează puncte de vedere, cu tot felul de referințe antiunioniste, iar printre acestea și un text, de Panait Istrati, fiu rătăcitor al neamului. O pseudoreferință dintre cele mai contradictorii, ce dă apa la moara românofobiei de la Chișinău: *"Jandarmii români băteau!"*

Ca și cum s'ar putea compara o pereche de palme, date unui găinar de un șef de post bătaș, cu exterminările fizice ale basarabenilor și bucovinenilor de-a lungul anilor de oblăduire ruso-sovietică! Trist, desigur!... Nimic însă pe lume nu rămâne incremenit. Și, deci, nu fatalitatea trebuie să ne stăpânească, ci dreptul la reîntregire, ca factor determinat al mutațiilor geopolitice de mâine.

Încă la 27 Martie '91, în fața a o mie de persoane, printre care și Patriarhul României, am dat alarma șovinismului basarabean! Șovinism care, îmbracă tot mai insistent haina peticită a *"moldovenismului basarabean,"* ca diversiune politică antiromânească.

E timpul ca intelectualii basarabeni să renunțe la impostură, la complexul de inferioritate, în raport cu compatrioții din restul țării, la frica de a pierde o situație de preînși demnitari de stat! Basarabia nu este un stat! După cum nici populația ei nu este un popor! Ci o frântură.

...În acest trist context, zisa politică de neamestec a Bucureștiului, în preținsele treburi *"interne"* ale Basarabiei și Nordului Bucovinei, este o lipsă totală de diplomatie, o lașitate, un act de trădare națională.

Românii de pretutindeni trebuie să facă politică! Politica Reîntregirii și nu politica unor preținse reîntegrări: culturală, artistică, economică! Integrați suntem prin naștere! Prin Traian și Decebal, prin Doina și Miorița, prin Barbu Lăutaru și Ciprian Porumbescu, prin Mihai Eminescu și Vasile Alecsandri!

Făcând aluzie la basarabeni, un român de la Paris, un oarecare Nicolae Trifon, ne învață că, în materie de deznaționalizare, *"totul depinde de ceea ce înțelegem prin națiune"*, precum și de faptul *"dacă unitatea teritorială constituie sau nu un criteriu imperativ"* (sic!).

Mai mult, iluministul parizian ne luminează, zicând că, întrucât fondul bibliotecii naționale din Chișinău nu conține decât cinci procente de cărți în limba română, *"basarabenii nu vor să devină cetățeni de sortul doi în cadrul statului român!"*

Și, parcă în unison, nu se lasă mai prejos nici cei de la Europa Liberă care, zic și ei, că *"basarabenii sunt favorabili mai curând unui stat independent decât unei reunificări cu România"*. Pentru că, vezi Doamne, la mijloc *"este rolul ambiguu jucat de români după 1918, inconvenientele economice ale unei asemenea reunificări, ideea reconstituirii unei Moldove Mari, frica de românofobie care ar putea duce la conflicte etnice în caz de reunire..."*

Am întâlnit *"oameni de bine"* care pun pe unul și același cântar naționalismul și comunismul! Nici prin cap să le treacă acestor cărcotași că naționalism, cum susțineau până mai ieri comuniștii, cu de la Dimitrie Macrea și Iorgu Iordan citire, nu înseamnă *"concepție reacționară care susține interesele burgheziei naționale"*, ci dragoste de țară și de neamul din care ne tragem.

Uneori, se ia în furci până și programa de învățământ care, chipurile, *"la limba și literatura maternă cuprinde opere scrise cu un veac în urmă!"*... Cu alte cuvinte, ce să mai caute în programele școlare un Rebreanu, un Goga, un Petriceicu Hașdeu, când îi avem pe Beniuc, pe Joja, pe Oțetea?!...

Cărcotași ce îndeamnă la o *"desprindere de miturile patriotice!"* Pentru că, chipurile: *"Atâta timp cât copiii vor învăța la școală că fac parte din cel mai glorios popor, din cea mai măreață"*

istorie, ... rezultatul nu poate fi altul decât triumful naționalismului...

Orice comentariu ar fi de prisos. Voi spune doar atât că aiureli de acest fel văd lumina tiparului, *"în replică"*, la *Curierul Românesc* al lui Augustin Buzura!

Se ajunge cu intoxicarea până într' acolo, încât se bagă zăncanie în chiar *"partea română a Moldovei care - spun ei - este mai puțin dezvoltată decât Transilvania și Muntenia"*, atribuindu-le, cu neobrăzare, românilor dintre Prut și Carpați, *"o lenevie...slavă"*! Minciună!... Altceva mă pune pe gânduri pline de amărăciune: cum a fost posibil ca țăranul, care a avut cel mai mult de suferit de pe urma comunismului, a votat masiv la alegerile din Noiembrie trecut pentru Iliescu și Lucinschi? Ce s'a făcut cu mintea țăranului cea de pe urmă? Și chiar cu a noastră, a celor mai mulți, pentru că, indiferent de gradele ce le purtăm și funcțiile ce le avem, suntem țărani? Și e o cinste, zic eu. Corupția, furtul care, de la '44 încoace ne-au devenit normă de conduită pe tot cuprinsul Țării? E posibil!.. Cum să trăiești, însă, veșnic numai sau aproape numai din furat?..Imposibil!

Absurdități, zic. De acord. Ele, însă, aceste absurdități, găsesc adepți în marea grădină românească a Domnului! Chipurile, s'ar repeta istoria de la 1918, când, cu de la aceeași Europă Liberă citire, basarabenii *"au trecut din brațele protectoare ale Moscovei în cele hrăpărețe ale Bucureștiului"*!

Să nu ne lăsăm intoxicați!... Pentru că, din victimă a intoxicării, se poate deveni, foarte ușor, victimă a depravării naționale. Acesta este și cazul unor deputați de la Chișinău, trimiși cu misiune, în Occident, pentru obținerea unei recunoașteri cât mai largi a celui de al doilea stat românesc! Venise unul, pe nume Vasile Nedelciuc, și la Paris, pe care, în momentul când își începuse triful de ciocărlie *"moldovenească"*, l-am tras de mânecă și o lășă mai moale. Chemarea lui era: *"Români de pretutindeni, ajutați Basarabia"*! S'o ajutam în ce? În îngroșarea glumei cu independența ei față de ... România?

Mă doare ceea ce doresc să vă rog! Și totuși vă implor: nu dați nici un dolar acestor pelerini ai rușiei Basarabiei de România!...

Nenumărate sunt gafele unora dintre noi de inducere în eroare a opiniei publice! Abia declarată zisa independență de la Chișinău ca la Paris, se și forma un *"Comitet de susținere pentru*

independența Moldovei", în frunte cu un ex-ambasador român din capitala Franței!.. Comitet ce, în mod fulgerător, se adresa, în acest sens, unui șir de cancelarii occidentale.

Stați, domnilor, le-am zis! Că situația geopolitică a Basarabiei nu este, nici pe departe, identică cu cea a Țărilor Baltice, cum se insistă în apelul cu pricina și, deci, nu putea fi vorba de independența ei în afara României!... Era însă prea târziu: păsărica dezinformării își luase zborul!

Nu chem pe nimeni la arme pe Prut. Cum îmi impută adesea *"oamenii de bine"* de la Chișinău și București. Dar nici la iertare sau toleranță, cum are neobrăzarea să o facă Oliviu Gherman care ne îndeamnă *"să fim toleranți atât în credință, cât și în politică"*! Poate fi însă un bun creștin și cu Dumnezeu și cu Diavolul? Sau Petre Roman. Nu ne cheamă el la aceeași toleranță atunci când apelează la calitatea de procomunist și filosovietic a lui Nicolae Titulescu care i-ar fi dat certificat de bună purtare *"ilustrului"* său tată, Valter Roman, ca participant de frunte la războiul *"antinaționalist"* din Spania, ajutându-l cu armament românesc pentru cei 500 de voluntari comuniști ziși români!?

Ce altceva decât depravare o fi însemnând aiurelile unui Gabriel Andreescu atunci când zice că pe dumnealui nu-l interesează a cui este Basarabia ci dacă între Prut și Nistru sunt respectate drepturile Omului (sic!).

Poate fi oare o neghiobie mai nesăbuită decât aceea că o mișcare de eliberare națională de sub jugul sovietic ca ceea de la Chișinău din August 1991 să se transforme în dispută pe tema identității naționale a basarabenilor?!... Chipurile, sunt ei sau nu români!

Nu poate fi decât un potlogar prozatorul Ion Druță atunci când cere cu tupeu de românofob revizuirea totală a politicii externe a aberantei Republici Moldova *"în favoarea Rusiei"*?

Dar puținul pe care îl fac pentru reîntregirea țării am căutat să-l identific cu dreptul nostru istoric asupra teritoriilor furate. Un drept de care se dezic până și vârfurile Armatei Române de astăzi! Spun acest lucru cu durere, ca unul ce am luptat efectiv pe două fronturi, pe cel de la Iași și pe cel din Transilvania, și mă gândesc la ce servește ea, Armata Română, de la 8 Mai 1945 încoace?... Se identifică ea, Armata Română, în materie de Reîntregire a Neamului, cu poporul al cărui nume îl poartă?...

Cât despre rezultatele ultimelor alegeri legislative și prezidențiale de la noi de acasă, deocamdată, putem spune doar atât: slavă Domnului că am scăpat de Iliescu! Rămâne de văzut dacă țara a scăpat și de comunism.

Ceea ce dorim noi, cei de la *"Pro Basarabia și Bucovina"* și, probabil, întreaga suflare cu adevărat românească este ca noul Președinte, cât și noua sa diplomatie, să ridice, de la bun început, în fața lumii întregi, problema teritoriilor noastre răpite de sovietici.. Răpite - nu în litigiu!

S'o ridice și s'o rezolve! Așa cum au făcut până acum Țările Baltice, Germania, China, fostele republici sovietice, în frunte cu Rusia. Și să nu ne pripim cu semnarea tratatului de bază dintre România și Ucraina. Să nu ne pripim sub niciun motiv atâta timp cât Kievul nu ne va retroceda Nordul Bucovinei, Nordul și Sudul Basarabiei, ținutul Herța, Insula Șerpilor și brațul Chilia. Teritorii românești milenare ce nu i-au aparținut niciodată în istorie.

"Pro Basarabia și Bucovina" nu revendică o paternitate absolută în lupta de Reîntregire a României. Sunt însă nespuse de bucuroși că acest deziderat național propagat de noi a fost îmbrățișat, deși cu multă întârziere, și de partidele politice, precum și de multe formațiuni asociative din țară și de peste hotare, un deziderat al întregului popor român.

Nu vă spun nici o noutate: numai el, poporul, prin parlamentul său, este acela care poate schimba forma noastră de guvernământ! L-a întrebat, însă, cineva pe român, la 1947, dacă vrea republică? Eu unul sunt categoric antirepublican și sută la sută - regalist! Fie și din simplul motiv, că orice republică, bananieră sau social-democrată, este de 5-10 ori mai scumpă decât un regat!

Iată de ce, nu-i prea înțeleg pe pretenșii noștri antiregaliști care, în fond nu sunt decât niște conjuncturiști, și pe care, pur și simplu, îi compătimeșc! În acest sens, vreau să cred că Emil Constantinescu și noul parlament al României îl vor aduce pe Regele Mihai în Țară! Fie și din simplul motiv că România a fost făcută Mare și la 1600, și la 1859, și la 1881, și la 1941 sub domnitori și nu sub niște pârliti de președinți ca Groza, Dej, Ceaușescu sau Iliescu.

Aducându-l pe Rege, românii ar aduce acasă un simbol. I-ar aduce pe Traian și Decebal, pe Mihai Viteazul și Cuza Vodă și, desigur, pe Hohenzollerni!

Să-l aducem dar, Domnule Președinte Constantinescu, pe Rege! Și nu la Hotel Continental, ci la Cotroceni!

Imaginea României, României Reîntregite, nu pot fi decât regalitatea noastră milenară!

...O dovadă a intoxicării românofobe a basarabeianului este și alegerea lui Piotr Lucinschi în funcția de președinte al zisei Republici Moldova. Nu-mi pare rău că n'a fost reales Snegur. Pentru că amândoi sunt antiromâni și antiunioniști. Având însă în vedere înțelepciunea din popor, cum că dintre două rele, omul o alege pe cea mai puțină rea, apoi, cu siguranță, alegerea lui Lucinschi *"pe capul Basarabiei"* este de o mie de ori mai rea!

În primul rând, pentru că este de o viclenie și de un fariseism cum n'am mai întâlnit în viață, iar în al doilea rând, pentru că întreaga carieră de demagog și *"fluieră-vânt"* și-a clădit-o pe antiromânism și pe dragostea nețărnută față de *"partidul lui Lenin și Moscova mamă"*.

Mă întreb dar: ce scuză i se poate găsi lui Emil Constantinescu atunci când îl felicită pe Piotr Lucinschi cu izbânda din ultimele alegeri prezidențiale, urându-i *"mult succes"*, în speranța că *"România și Republica Moldova"* vor continua să amplifice programul de cooperare bilaterală. Deci în concepția noului președinte al României, Basarabia este o țară! Exact ca și în cea a lui Iliescu!

În schimb Lucinschi se dovedește a fi mai principal decât colegul său de la București zicând deschis: *"Cred într-o Moldovă suverană, independentă și indivizibilă."*

Să vezi și să nu crezi. Se duce Emil Constantinescu, ca un Ferdinand, la Alba Iulia, în zi de 1 Decembrie, înconjurat de Cioabă, Paul Lambrino și Patriarhul Teoctist, verde pe dinafară și roșu pe dinauntru și nu scoate o vorbuliță de Reîntregirea României!

...În problema reîntregirii, se cere o politică a opțiunilor constructive, atât la București cât și la Chișinău: fără diletantism și fără voluntarism ieftin!...Când, parcă întâmplător, pentru potolirea celor *"nerăbdători"* de a se reuni, se îndrugă verzi-și-uscate, sub formă de interogări infantile, constatări *"savante"* și decretări sterile. Din paginile unor periodice din Exil, de la Chișinău, și chiar din restul țării, se desprinde adesea, faptul că basarabeianul ar fi superior olteanului, munteanului, moldoveanului! De unde și nesăbuința unor comentatori că, dacă România ar fi o Germanie Federală,

românii dintre Prut și Nistru ar fi pentru reunire!... Ca și cum n'ar putea exista niște parlamente, ca cele de la 1859 din Principatele Române!... Adică, niște parlamente, cu adevărat românești, și nu rusofile, ca cele două, de după 1989, de pe malul Bâcului și cel al Dâmboviței!

Să redevenim ceea ce am fost: români și creștini! Să renunțăm la ceea ce insistăm să fim și de la 1989 încoace: deștepți și șmecheri! Una din două: ori reintrăm în istorie pe ușa cea mare, ori hibernăm, în continuare, pe laurii comunismului cu limba lui de lemn! România nu poate rămâne la infinit o țară deșărată de adevărații stăpâni ai țărinelor ei!

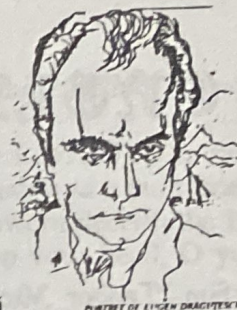
Să optăm dar fără preget, în frunte cu noul guvern, pentru reîntregirea ei teritorială, pe baza unei singure națiuni române, a unei singure limbi naționale, limba română, și, deci, a unui stat român cu capitala la București! Copiii și părinții nu se aleg! Ei sunt așa cum îi dă Dumnezeu!

Scriu ceea ce scriu și vorbesc ceea ce vorbesc, de 25 de ani, despre soarta vitregă a țării românești și, la sfârșitul acestei prelegeri, nu pot să nu mă gândesc, încă și încă o dată, și nu în ultimul rând, la vitregia noastră, a generațiilor de oropsiți de după 1944. Generații ce nu mai reprezintă, cu unele excepții, ceea ce ar trebui să reprezinte: ștafeta a neamului din care ne tragem!

Până la 1944, rare erau cazurile ca un fiu de țăran să-și părăsească vatra părintească. Și lumea era mândră de acest lucru. Lucru diametral opus la ceea ce se întâmplă astăzi: fuga de casă, fuga de părinți, fuga de responsabilitate civică față de consăteni și intrarea în anonimat, când nimeni nu prea știe de-al cui este și din cine se trage! Iar bieții părinți, care au crescut băieți și fete, vorba cântecului, își poartă bătrânețele singuri, cu ochii la poartă, dacă o mai au, în nădejdea că, poate, se arată vreuna din odrasle să-i mai vadă.

Blestemați să fie acei care dintr'o țară au făcut și mai fac două!...

Deșărare

PORTRET DE LIVIAN DRAGULESCU

Cât de adâncă e noaptea, cât de adâncă
Tăcerea care coboară în mine, prea ca o stâncă.

Luceafărul, mi s'a oprit c'o rază de aur pe umăr,
Tristețile din inimă, nu pot să le număr.

Mă gândesc la mama... la Țară... la frați...
La Dunăre... la Bărăgan... la Semenici și Carpați...

Cât de streine o să ne pară, mâine, toate aceste
Minuni împletite din vis și poveste.

Când n'om mai găsi pe nimeni din cei ce i-am lăsat,
Cât de greu o să ne doară întoarcerea în Țară, în sat.

O să umblăm, hai - hui, ca niște strigoi
Și lumea s'o uita ca la niște otrepe la noi,

Ne-or striga că n'am făcut nimic cât am fost prin străini,
Că sângele morților ne murdărește pe față, pe mâini.

Zadarnic le-om pune în față un articol, o revistă, o carte,
Ei ne vor arăta că drumul Învierii trece prin suferință și moarte

... O, cât de adâncă e noaptea și cât de adânc mă doare,
Când scriu cu peana inimii, cuvântul: DEȘĂRARE.

Nicolae Novac

ENGLISH SECTION

Archim. Teodor Micka
Abbot of Holy Cross Monastery
Castro Valley

The Gates of Heaven

There is a popular conception of the gates of heaven - often the subject of jokes - that depicts St. Peter standing at the entrance with the keys to the kingdom of heaven refusing or admitting souls seeking entrance. The main thing wrong with this picture is that those seeking admittance have died and are hoping to go to heaven.

This is not according to the teachings of our Lord, of the Scriptures and the Orthodox tradition, even though we read that our Lord gave Peter the keys to the Kingdom (Matt. 16: 19). For the gates of heaven, they teach us, are here on earth, and Christ is our judge. Granted, the teachings are obscure and mystical. There are nevertheless many indications.

Lift up your heads, O you gates! And be lifted up, you everlasting doors! And the King of Glory shall come in. Who is this King of Glory? The Lord strong and mighty... The Lord of Hosts. He is the King of Glory. (Ps. 24; 7-10).

This is a seemingly obscure passage from the Psalms of David. But wait. Is there a message there? Indeed there is. Let us back up to the earlier verses in same psalm.

Who may ascend into the hill of the Lord?

Who may ascend into the hill of the Lord? Or who may stand in His holy place? He who has clean hands and a pure heart. Who has not lifted up his soul to an idol, nor sworn deceitfully. He shall receive blessing from the Lord... Lift up your head, O you gates!...

The gates here are a man's heart admitting Christ as the Lord of his life.

The Theotokos as Gate

In the Festal Menaion for the Feast of the Entry of the Most Holy Theotokos into the Temple we read this beautiful chant during Great Vespers.

Today let heaven above greatly rejoice and let the clouds pour down gladness... For behold, the Gate that looks towards the East, born according to the promise from a fruitless and barren womb, and dedicated to God as His dwelling, is led today into the temple as an offering without blemish. (By George of Nicomedia).

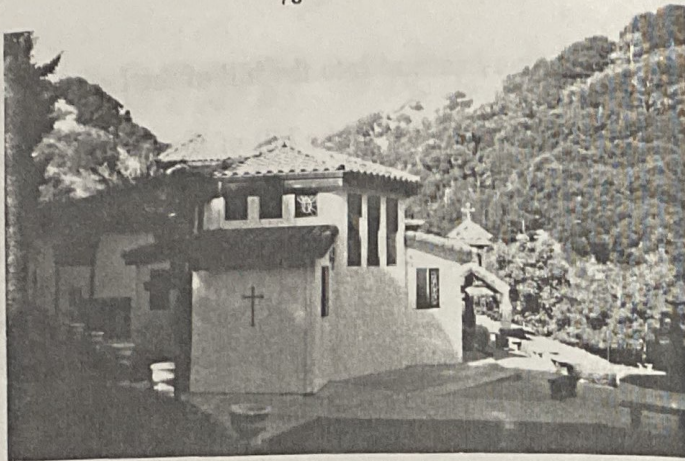
We see here that the Theotokos is identified as the gate, as she is in other Orthodox prayers. From this the Church also implies that even the righteous are gates to heaven. In the Sermon on the Mount, Jesus taught us Blessed are the poor in spirit, for theirs is the kingdom of heaven.

The Church as a gate of heaven

In the Old Testament, we also see places as gates to heaven. In Genesis, Jacob has a dream of a ladder set up on earth and the top of it reaching to heaven, with angels of God ascending and descending. On awakening, he said Surely the Lord is in this place and I did not know it And he was afraid and said How awesome is this place! This is none other than the house of God, and this is the gate of heaven! (Gen. 28: 16, 17).

The Scriptures as a gate to God

St. John Chrysostom also points out another kind of gate or door in his Homily LIX on John 10: 1-9:

Holy Cross Monastery - Castro Valley

With good cause he calls the Scriptures 'a door', for they bring us to God, and open to us the knowledge of God... For Scripture, like some sure door, bars the passage against the heretics...not allowing us to wander... By it we can know all, both those who are, and those who are not, shepherds... When He brings us to the Father, He calls Himself 'the Door', when He takes care of us.

In this context also Peter is given the keys of the kingdom of heaven. He had just previously confessed Jesus as the Christ, the Son of the living God, leading us to see Him as God of God, Light of Light, in our thoughts and actions here on earth, and opening up for us new spiritual and heavenly vistas.

The parable of Lazarus and the rich man

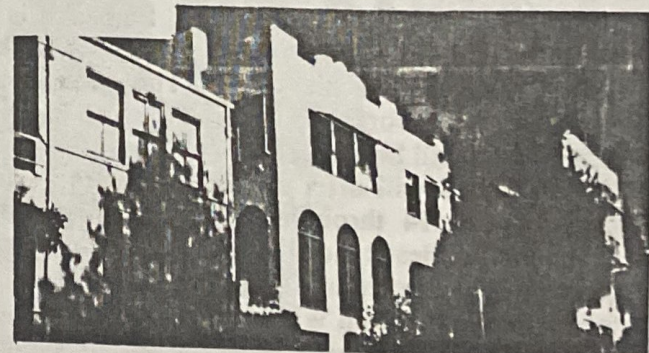
But what of the parable of Lazarus and the rich man (Luke 16: 19) you say? Alright, one died and went to heaven, the other was carried off to hell. But in this story there are no gates, just an unbridgeable chasm. The gates of heaven and hell were here on earth. When Lazarus humbled himself, he was at the gate of heaven. When the rich man refused him, he was at the gate of hell. Those gates start here and they stretch to the end of time when the Son of Man comes in glory to judge in the 25th chapter of St. Matthew (Matt. 25: 31-46):

When the Son of Man comes in His glory, and all the holy angels with Him, then He will sit on the throne of His glory. All the

nations will be gathered before Him, and He will separate them one from another, as a shepherd divides his sheep from the goats... Then the King will say to those on His right hand, 'Come, you blessed of My Father, inherit the kingdom prepared for you from the foundation of the world: 'for I was hungry and you gave Me food; I was thirsty and you gave Me drink; I was a stranger and you took Me in...inasmuch as you did it to one of the least of these My brethren, you did it to Me'... Then He will also say to those on the left hand, 'Depart from Me, you cursed, into the everlasting fire prepared for the devil and his angels: 'for I was hungry and you gave Me no food; I was thirsty and you gave Me no drink... inasmuch as you did not do it to one of the least of these you did not do it to Me.' And these will go away into everlasting punishment, but the righteous into eternal life.

When do we stand at the Gate of heaven?

When we sincerely prepare ourselves for confession and communion, and we stand before the priest with our soul trembling as we confess and receive the body and blood, we stand at the gate of heaven. If we admit Christ into ourselves, if we bear Christ within us in purity and in peace and gentleness like the Theotokos, we become like her: a gate, an inspiration for others. If we are poor in spirit, we have entered the gate and ours is the kingdom of heaven.

Patriarch Athenagoras Orthodox Institute - Berkeley

Dr. JAMES C. SKEDROS
 Assist. Professor
 Patriarch Athenagoras Orthodox Institute
 Berkeley

SUMMER COURSES AT PATRIARCH ATHENAGORAS ORTHODOX INSTITUTE

The Patriarch Athenagoras Orthodox Institute announces four summer courses on Orthodox Christianity to be offered during the months of June and July, 1997. The courses are part of the Summer Session sponsored by the Graduate Theological Union (GTU), Berkeley, CA. Summer Session is a cooperative venture of the GTU's nine member schools and of the affiliated institutes. Classes are taught by faculty representing the rich pool of the GTU's multi-denominational and interfaith resources as well as guest faculty. In addition, registrants will have access to the GTU library, one of the top three theological libraries in North America, and the library of the Orthodox Institute, which houses a rich collection of Orthodox materials.

Those courses of particular interest to Orthodox individuals are *Ikon Workshop I and II* offered by Thomas Doolan. The first session begins June 16 through June 20 and the second session begins June 23 through June 27. Thomas Doolan is a member of St. Gregory of Sinai Monastery in Richmond, California, and Adjunct Professor of Sacred Art at the PAOI. The history, theology and technique of the Byzantine ikon will be examined through daily slide presentations and in-class demonstrations. Emphasis is given to drawing exercises which the student takes away from class to continue his or her studies in the future. The second course continues the program of Workshop I in which the use of egg tempera and other media will be explored.

Dr. James Skedros will offer *Spirituality of the Christian East* beginning on July 14 through July 18. He is Assistant Professor of Orthodox Studies at the GTU and Assistant Director of the Orthodox Institute. The course explores the rich spiritual tradition of the Orthodox Church with readings and presentation focusing on the role of the Jesus Prayer, use of icons and hymnography, liturgical worship, and the spirituality of retreat and ascent.

Dr. Alexander Lingas, a scholar, performer and composer of Orthodox music, will offer the course *Those Who Have Ears, Let Them Hear* Music of the Orthodox Church from July 21-25. This class is an introduction to the musical traditions, and the theology they express, of the Christian East. Particular emphasis will be placed on Byzantine chant, Russian choral traditions and contemporary Orthodox choral revivals. No previous musical experience is required. Dr. Lingas is presently at Oxford University studying the relationship between Byzantine music and Orthodox theology.

The Orthodox Institute, an affiliate of the Graduate Theological Union, is ecclesiastically related to the Patriarchate of Constantinople and provides an Orthodox witness to the theologically diverse community of the GTU and the University of California, Berkeley. Courses presume no formal knowledge or training in theology. All classes meet from 8:30 am to 12:30 pm. Monday through Friday. Tuition for each course is \$200. For information and registration materials contact the Summer Session office: 1798 Scenic Avenue, Berkeley, CA 94709. Phone: 800-999-0528. Information is also available on the Internet at www.psr.edu.

Foto: Constantin Iordache, Crăciunul în Biserica Mănăstirii «Sf. Cruce» din Castro Valley

C A R T I

Dr. Antonie Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, *Tâlcuri noi la texte vechi*, Editura Pronostic, Editia a II-a, București, 1996, 608 pp.

Recent ne-a parvenit de la Părintele Ieroschimonah IOAN de la Mănăstirea Petru Vodă, o nouă carte a Înalț Prea Sfințitului Părinte Mitropolit ANTONIE al Ardealului - numărul cărților scrise de Înalțul Ierarh ajungând la vreo 35 - ce se adresează în primul rând preoților și apoi credincioșilor. Este o carte de predici, mai dezvoltată am zice, la Duminicile și sărbătorile de peste an, rostite și înregistrate pe casete de ascultătorii interesați.

Se știe - și o precizează și autorul - propovăduirea Evangheliei este o îndatorire primită de către Apostoli și urmași lor, ierarhia Bisericii, din partea Mântuitorului nostru Iisus Hristos: *"Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura."* (Marcu, 16, 15). De-a lungul istoriei învățăturile Mântuitorului au fost citite în bisericile noastre și preoții le-au tâlcuit, fiecare după înțelegerea și cultura sa. În limba română printre cei mai importanți a fost Diaconul Coresi cu a sa *"Tâlcul Evangheliilor"*, apărută în 1564 și 1567, titlu inspirator și pentru lucrarea de față, *dorindu-se pe o linie tradițională de continuitate.*

Predicile de față nu sunt exhaustive în privința tratării subiectului propus provenind din experiența personală a autorului și dorindu-se a reliefa numai felul personal al autorului de a trata. Mai pe scurt este o posibilitate de pătrundere în laboratoarele de lucru și meditație ale Înalțului autor, fără a ni se oferi prin aceasta șabloane sau predici model. Ele nu au fost schițate anterior rostirii, nu au fost învățate pe de rost ci reflectă momentul rostirii lor, moment ce arată inspirația și cultura autorului.

Predicile sunt excelente și extrem de folositoare preoților și nu numai, care nu au avut timp de atâtea înalte școli și sunt perceptibile recomandările lui Tacit date oratorilor - cunoscute și folosite și de autor - *"să nu întrebuițeze vreun cuvânt copleșit de rugină, să nu construiască fraze cu structură greoaie și lipsită de*

artă, în felul cronicilor; să evite glumele triviale, să-și varieze expunerea și să nu-și încheie toate frazele în unul și același ritm. Lucrarea se poate percepe și ca un tratat teologic asupra adevărilor fundamentale de credință. Este un mic catehism prin care se răspunde la nenumărate întrebări oferind argumente pentru apărarea credinței, celor ce își pun întrebări. Este și un tratat de exegeză folositor specialiștilor care urmăresc interpretările personale ale autorului.

Extrem de important din punct de vedere pastoral ni se pare folosirea a nenumărate parabole-istorioare care colorează și instruiesc mai mult de cât argumentarea seacă iar susținerea unei astfel de predici devine atrăgătoare și pătrunzătoare. Îmbogățirea culturală și spirituală este imperios necesară atunci când vorbești poporului și, mai ales, ai dori să te asculte este și îndemnul Înalț Prea Sfințitului autor. Iată ce ne spune: *"... Aș dori ca toți preoții... să mențină în popor continuitatea credinței ortodoxe, aceea care de-a lungul secolelor a apărut și continuitatea noastră ca popor pe vatra strămoșească."* O importantă carte de suflet care trebuie privită ca îndreptar în pregătirea intelectuală a clerului de astăzi, ca răspuns potrivit înălțimii și frumuseții morale a învățăturii Mântuitorului Iisus Hristos și care se poate explica în concordanță cu aceasta.

* * * *

Michael Grant, *Saint Peter: a biography*, New York, Scribner, 1995, 212 pp.

Michael Grant is one of our great chroniclers of ancient culture and the author of more than twenty books ranging from *The Etruscans* to *Constantin the Great*. He was formerly a Fellow of Trinity College, Cambridge, and Professor of Humanity at Edinburgh University. He lives in Italy.

His many other books on the ancient world include *The Classical Greeks*, *The Visible Past*, *The Founders of the Western World*, and *A Social History of Greece and Rome*. In this book Michael Grant, rich in ambiance and detail, re-creates the life of one of Christianity's central icons. The book has four parts and 13 chapters opening with a List of Illustrations, Preface and two maps.

The first part of the book contains *The problems of research and The sources.*

Peter is one of the central figures of the Christian religion and yet he remains a shadowy, legendary personage. Because the probabilities exist in abundance. The New Testament attested a plurality of images associated with Peter: missionary, fisherman, pastoral shepherd, martyr, recipient of special revelation, confessor of the true faith, magisterial protector, and repentant sinner.

Preot Gheorghe Calciu, Șapte cuvinte către tineri, Ediție îngrijită și prefață de Răzvan Codrescu, Editura Anastasia, București, 1996, 110pp.

A apărut recent în România cartea Părintelui Gh. Calciu, cu titlul de mai sus, în care se găsește întreaga suferință a lui dar și întregul proces moral al comunismului care și-a dat arama pe față. Pentru toate grozăviile săvârșite în timpul care a urmat predicilor rostite, prin urmărirea, persecutarea și arestarea Părintelui, s'a dus pe *apa Sâmbetei* toată fațada - așa zis umană - a regimului comunist afișat cu ostentație în Occident. Și nu mai puțin a declanșat *ura* tovarășească a acestora, personal a tov. secretar general Nicolae Ceaușescu - vorba vremii - împotriva celui care a îndrăznit *să ridice CRUCEA și să înfrunte aproape de unul singur atât demența distructivă a puterii, cât și lășitatea superiorilor săi ecleziastici.* Ascultat, adulat și mărturisit de tinerii, elevi și studenți, care l-au ascultat fără frică în Biserica Radu-Vodă sau pe treptele acesteia, sămânța mărturisirii pentru care era pe deplin pregătit Părintele să o depună până la supremul sacrificiu, curajul și consecințele pe care toți le întrezăreau, - *a prins* și a dat rod bun. A modelat acest tineret în sensul purității creștine care peste zece ani - anii la care a fost condamnat Părintele să stea în închisoare, avea să iasă și să moară în stradă cântând **CU NOI ESTE DUMNEZEU.** Mesajul Părintelui care a înțeles ca o binecuvântare de la Dumnezeu posibilitatea de a intra la închisoare și a da jertfă fără de preget pentru Hristos, a dat adevărata măsură de credință tineretului său care l-a înțeles și l-a urmat devenind **MARTIRI** pentru **HRISTOS.** Mai urmează un singur act: să fie trecuți în

calendar ca eroi martiri ai neamului românesc. Cartea se poate procura prin redacție.

DIN LUMEA CRESTINA

Ortodoxia la San Francisco

În 14 Februarie 1997 a avut avut la *Archangel Bookstore* de la *Raphael House* din San Francisco, una din așezămintele frăției ortodoxe, o prezentare însoțită de *slid-uri* sub titlul: *România. A spiritual legacy* by Nun NINA de la Mănăstirea «Sf. Paisie» de la Forestville.

Prelegerea unicei călugărițe americane de aici care știe limba română a făcut țării noastre de naștere o prezentare de suflet, așa cum o face doar cineva care iubește România, prelegere care s'a bucurat de o adâncă apreciere și a cucerit prin faptul că tot ce s'a spus a fost însoțit de imagini fotografice de pe la toate mănăstirile noastre din țară. Frumusețea inegalabilă, măiestria și vechimea picturii, arhitectura bisericească bizantină diversă, pitorescul locurilor în care sunt așezate, impecabila curățenie spirituală cât și bogăția valorilor morale care izvoresc de aici fac din ele un focar de spiritualitate care prin nivelul lor atât de înalt a cucerit pe mulți americani. Tot timpul cât a vorbit, dragostea ei pentru sfintele noastre așezări a încălzit inimile asistenților americani printre care s'au numărat și câțiva români care m-au însoțit, Dna Olimpia Cojocneanu din San Jose, Dna Dr. Anastasia Constantinescu din San Francisco și Cristina Telean din Oakland.

Trăim cu speranța că va veni o zi - și nu este departe - când vom putea și noi găzdui în noul nostru Centru Românesc asemenea prelegeri pilduitoare și ziditoare de suflet românesc.

Ortodoxia în California

În ziarul de Duminică, *San Francisco Examiner*, March 23, '97 a apărut pe o jumătate de pagină cea mai veche Biserică Ortodoxă din California, biserica de lemn de la FORT ROSS de pe coasta Pacificului. Este biserica unde a slujit și Sfântul Inocent recent canonizat de către Biserica Ortodoxă Americană iar actualmente se slujește de două ori pe an aici, la *Memorial Day* and *Fourth of July* weekends.

Ajutor pentru Mănăstire

Holy Myrrhbearers Monastery din Otego, NY ne trimite un APEL pentru strângerea de fonduri necesare dezvoltării așezământului și solicită o contribuție financiară în funcție de posibilitățile fiecăruia. Ea pleacă de la \$3, 50 pe săptămână până la orice sumă. Suma necesară pentru toate lucrările este de \$400, 000 din care s'au adunat, până acuma, \$136, 000. Cei din apropierea Mănăstirii, a cărei stareță este Mother Raphaela - respectiv parohia «Sf. Petru și Pavel» din Endicott - au ajutat prin contribuție de

muncă. Acest ajutor voluntar a fost organizat de Părintele Alexy Karlgut, parohul locului. Cine poate, cine dorește și se gândește la unitatea ortodoxiei, la mănăstirile noastre de acasă și frumusețea viețuirii morale a monahilor, la jertfelnicia lor, are șansa de a se bucura de atenția cerului în acest moment și poate să contribuie trimițând donația pe seama Mănăstirii, sau la adresa noastră cu mențiunea : pentru H. Myrrhbearers Monastery.

Ortodoxia în Korea

De anul trecut s'a deschis Seminarul Teologic Sf. Nicolae în Seoul sub conducerea Episcopului Efthymios of Axeloos și profesorul Ioannis Lappas și cu un număr de 10 studenți din Indonesia, Philippines, India și Korea. Ei sunt găzduiți în noua clădire destinată dormitoarelor, clădire binecuvântată de S. Sa Patriarhul Ecumenic Bartholomeos în timpul vizitei sale din Aprilie 1994. Predarea se face în limba engleză la fel ca și serviciul utreniei și vecerniei. De îngrijirea spirituală a studenților se ocupă Părintele Marc Loretan. Biblioteca școlii are încă un număr redus de cărți dar speră să fie ajutați.

Mănăstirea Brâncoveanu

S'au împlinit anul trecut 300 de ani de la întemeierea acestei Mănăstiri de către Martirul și Sfântul ei ctitor, Constantin Brâncoveanu (1688 - 1714). Loc de meditație, liniște și creație, reînființată la începutul secolului prin Mitropolitul Nicolae Bălan, după ce a stat în paragină mai mult de 150 de ani de la dărâmarea ei în 1785. Aici și-a petrecut ultimii ai vieții unul dintre ierarhii Mitropoliei Ardealului, Nicolae Mladin. Aflată în atenția specială a Înalt Prea Sfințitului Dr. Antonie Plămădeală, după ani și ani de muncă, mănăstirea a fost rectitorită la aceasta adăugându-se mai multe etaje și noi clădiri celor existente, la fel și Biserica. Iar recent s'a hotărât editarea unei reviste intitulată "VIATA MONAHALA."

Este o idee binevenită și de mare folos spiritual pentru nevoitorii monahi. Dacă aici în America, prin înalta tehnologie existentă aproape fiecare mănăstire dispune de o revistă, acest lucru era mai greu de realizat în România. Din cauza interesului mare al americanilor pentru spiritualitatea românească poate nu ar fi lipsit de interes să se publice și în lb. engleză, măcar o parte din această revistă. Dumnezeu să binecuvinteze strădania călugărilor români.

Prezențe românești în America

Un român absolvent al Universității din Stanford

Este un tânăr care a apărut în revista de specialitate "Geophysics" și al cărui nume este deja binecunoscut românilor din Bay Area, **ALEXANDER MIHAI POPOVICI** din Porto Valley - San Francisco, devenit după alegerea sa ca **Președinte al Consiliului parohial** al parohiei «Învierea Domnului» din Hayward și noul **Președinte al Casei Române și Capela**, organizație patronată de o viață de regretatul Prof. Ilie J. Smultea.

Dar iată ce scrie prestigioasa revistă de care am amintit: *Alexander Mihai Popovici received his MS (1990) and his Ph. D. (1995) in geophysics from Stanford University. He arrived to the United States in 1987 when he first worked at Guzik Technical as a staff engineer for magnetic recording and software development. From 1988 to 1995 he worked in the Stanford Exploration Project. He currently works for 3DGeo Development in Palo Alto, California. His areas of research include aspects of DMO, migration to zero offset, 3-D travelttime algorithms, 3-D migration algorithms, parallel computing, and variable velocity datuming. He is a member of SEG and SPIE. He received the SEG Best Student Poster Award and an SEG Best Poster Hororable Mention in 1994.*

Președinte al CRC și al Consiliului parohial în care comunitatea românească l-a ales cu deplină încredere, că ambele, deloc ușoare, suntem convinși, le va duce la bun sfârșit. Iar darurile Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu el și familia lui (înmulțită cu o dulce fetiță ca semn și dar ceresc, chiar acum) - în tot locul și momentul.

LA MULȚI ANI!

STIRI de la CASA ROMANA și PAROHIE

Vizita canonica a Prea Sfințitului Episcop NATHANIEL

A avut loc în ultimele zile din Decembrie și primele zile ale anului nou în Bay Area, Prea Sfințitul Părinte Episcop NATHANIEL fiind însoțit de Părintele C. Tofan, directorul Departamentului de Misiune al Episcopiei. Astfel în ziua de 1 Ianuarie a avut loc Sf. Liturghie arhierască la San Jose cu participarea Părintelui Protopop C. Tofan, a preotului Gh. Grigorescu, parohul acestei parohii, împreună cu preotul C. Lăpuștea de la Sacramento și preotul Gh. Naghi de la San Francisco-Hayward. După îndătinata agapă (organizată la parohia ortodoxă greacă) Prea Sfințitul a vizitat zona San Francisco. A doua zi, la invitația Dnei Olimpia Cojocneanu a poposit în casa ei și a luat masa de prânz aici fiind însoțit de Părintele C. Tofan și Părintele Gh. Naghi, întreținându-se amical cu familia acesteia, respectiv cu Claudiu Cojocneanu și soția Monica și Christian Cojocneanu.

După masă a participat împreună cu Părintele C. Tofan, Părintele Arhim. TEODOR și Părintele Arhidiacon Dr. Stephen Scott de la Mănăstirea «Sf. Cruce» din Castro Valley la Vecernia de la parohia «Holy Resurrection» din Hayward, unde pe o ploaie intensă a fost întâmpinat în acordurile imnului arhieresc cântat cu măiestrie de cântărețele noastre de strănă, Dna Ecaterina Lăzărescu și Prof. Cristina Negoîtescu. După cuvântul de bun sosit al Părintelui Gh. Naghi și cuvântul de îndemn rostit de Prea Sfințitul Părinte Episcop în privința construcțiilor care vor începe curând pentru Biserică și Casă la care toți credincioșii parohiei sunt chemați să dea o mână de ajutor, în același spirit vorbind și Părintele C. Tofan, toată lumea a fost invitată acasă la Dna Ecaterina Lăzărescu unde a avut loc o cină cu măiestrie pregătită de aceasta și Dna Floare Constantin, în spiritul cunoscutei lor ospitalități. După care cină, Prea Sfințitul a fost condus de parohul locului la Mănăstirea «Sfânta Cruce» din Castro Valley unde înalții oaspeți au înnoptat la invitația Înalt Prea Cuviosului Părinte Arhim. TEODOR, starețul Mănăstirii și au rămas și a doua zi pentru o scurtă odihnă din acest lung periplu de-a lungul Coastei de Vest a Americii. Mulțumind pentru toate, Prea Sfințitul Părinte Episcop și însoțitorul au plecat la următoarea parohie.

Frances Ocneanu

a împlinit 90 de ani

Pîrintre pionerii întemeietori ai Casei Române și a parohiei «Învierea Domnului» din Oakland s'a găsit și familia Ocneanu din Carmel. Acestea se petreceau în anii '60 și Dna Ocneanu a fost prima secretară a parohiei. Acuma Dna Frances Ocneanu a împlinit frumoasa vârstă de 90 de ani și a fost sărbătorită ca atare de întreaga comunitate românească în prezența unei semnificative asistențe la

Mănăstirea «Sfânta Cruce» din Castro Valley, la sfârșitul lunii Februarie.

Frances Ocneanu s'a născut la Cleveland (OH) în anul 1907 și a fost botezată la «St. Mary's Romanian Orthodox Church». A urmat până la 8 clase în Youngstown (OH) după care s'a întâmplat un eveniment deosebit de important în viața ei. Părinții întorcându-se în țară ea a fost nevoită să-și continue școala la Sebeș-Alba unde a și învățat limba română. Apoi a continuat Liceul Comercial la Sibiu tot în acest oraș urmând și cursuri de menaj la Școala germană și de acolo a trecut la Academia Comercială din Cluj, unde și-a luat licența. A lucrat un an într'un laborator medical pentru analize medicale și apoi a ocupat o slujbă la Ambasada Americană până când s'a închis legația în 1942. S'a căsătorit la 1 Septembrie 1939 și după începerea războiului s'a reîntors în America. Părinții au rămas în România fiindcă ei au fost foarte fericiți acolo mai puțin însă Frances care nu a fost fericită în Europa, neplăcându-i în special cum se pungașese. S'au stabilit la Cleveland unde Părintele Truța le-a dat primele sfaturi. Au fost bine primiți românii fiind cunoscuți ca oameni harnici peste tot. După câțiva ani la Cleveland în care soțul ei a fost în armată și ea a lucrat contabilă la Robenson Store - unde pentru bunele servicii făcute a primit pianul pe care-l are și astăzi, s'au mutat la Carmel. Aici soțul ei a intrat la US Army Language School unde a și devenit directorul Departamentului după câțva timp. Iar Frances, cu limba germană învățată la Sibiu a înlocuit deseori pe profesorii de acolo și a predat limbi străine. Între timp Dna Frances Ocneanu a urmat cursuri de Colegiu specializându-se, în afara limbii germane, și pentru limba franceză, italiană și spaniolă.

Totodată a desfășurat o intensă activitate socială, mai ales după întemeierea Casei Române prin organizarea și participarea la diferite spectacole și activând cu dansurile populare. La fel de intens a activat pe plan bisericesc participând cu soțul ei (care a fost greco-catolic) la corul catolic din localitate și devenind membră fondatoare la Casa Română și contribuind, la fel, pentru o Biserică Ortodoxă Română.

La programul închinat aniversării Dnei Frances Ocneanu au participat și din cei mai mici membrii ai parohiei alături de cei mari. Astfel la romanțele cu măiestrie și intensă sensibilitate

interpretate de Dna **Ecaterina Lăzărescu** și prof. **Cristina Negoțescu** s'au adăugat sensibilele versuri recitate de cei mici precum **Luiza Bercea**, **Gabriela Cucu**, **Mihail Cucu**, **Azalea Rad** și micuța (doar de 5 ani) **Anca Todor**. Excelentă impresie a produs interpretarea la pian a tânărului de 13 ani, **Lucian Marinescu** cât și mai micul său, tot pianist, **Șerban Ciotloș**. Mulțumiri tuturor și încă odată:

LA MULȚI ANI!

Concert

A avut loc cu câteva luni în urmă dat de vilonistul **EUGEN STOIA** și pianistul **ROBERTO TURRIN** în Sonora în beneficiul lui **Central Sierra Arts Council** și în Groveland pentru **Groveland Museum - Library Fund** așa cum a apărut în ziarele *The Union Democrat* - cu interesante comentarii și multe date personale - and *Yosemite Highway Herald*. Prin îmbolnăvirea violonistului nostru, Dl. Prof. **EUGEN STOIA**, chiar înainte de concert, toată atenția participanților de la *Biserica Misiunii San Jose*, din Fremont, s'a concentrat asupra pianistului **ROBERTO TURRIN**, care printr-o evoluție extrem de sensibilă, cu talent și vervă, cu o admirabilă și apreciată tehnicitate - etalată de un adevărat profesionist - a răsplătit

străduințele **Fundației Culturale a CRC**, coordonată cu entuziasm de Dl. **MIHAI POPOVICI**. Prin contribuția celor prezenți s'a reușit achitarea tuturor plăților.

IN CONCERT Eugenia Stora and pianist Roberto Turrin.

FUNDAȚIA

"Nicoleta Valeria Grossu"

În ziarul *"România Liberă"* din București a apărut un articol datorat Dnei **Liana Petrescu**, intitulat: *"Fundația «Nicoleta Valeria Grossu» la început de drum"*, în care este prezentată această fundație ce vine în sprijinul celor care au avut de suferit cel mai mult în timpul *"Epocii de Aur"*, deținuții politici și care sunt încă marginalizați. Nu trebuie să uităm că **Nicole Valéry Grossu** a fost ea însăși întemnițată mulți ani și a fost soția altui deținut politic, poetul, mult credinciosul scriitor și... apreciatul nostru colaborator, **SERGIU GROSSU**. Ambii sunt membrii fondatori la **Fundația Culturală Memoria**. Dar iată ce spune articolul:

Înființată la sfârșitul anului 1996, sub semnul Sfintei Troițe, **Fundația Foștilor Deținuți Politici "Nicoleta Valeria Grossu"**, funcționează, începând de sâmbătă, în casa părintească a dlui **Vladimir Cazan - Corbasca**, fost deținut politic, pe strada Răsuri, Nr. 26 din București. Scopurile mărturisite ale fundației par să continue, chiar dacă involuntar, activitatea filantropică și misionară a doamnei **Colette Grossu**. De la asistența medico-socială pentru cei care au suferit prigoana comunistă sau pentru urmașii acestora, pentru foștii deținuți politici lipsiți de mijloace de subzistență (o cantină și un economat), fundația își propune și înființarea unei biblioteci și a unei săli de studiu unde, așa cum spunea dl. dr. **Petre Radu Damian**, președintele fundației, vor avea acces *"toți cei doriți să cunoască adevărata istorie a perioadei"*

1944-1989." A fi în slujba adevărului a fost, într'adevăr, una dintre aspirațiile constante ale dnei Grossu. Arestată în primăvara anului 1945, apoi în august 1949, și reținută patru ani fără a fi judecată, "Colette" este autoarea unei mărturii zguduitoare despre experiența concentraționară transfigurată de credință neobosită. Cartea sa, *Benie sois-tu, Prison*, apărută în 1976 la Plon, a fost urmată de alte patru ediții în limbile engleză, germană, italiană și norvegiană. Martir, ca atâția alții, pentru adevărul în care nu a ostenit să creadă, Colette a devenit un exemplu pentru exilul românesc, oferind cu generozitate ajutor celor prizonieri până în 1989 și dezvăluind, prin radio sau prin ziarul Bisericii Tăcerii, "Catacombes", ororile comise de comuniști. Într'un Occident adeseori surd sau amnezic la suferințele Europei Răsăritene, Colette "a ars permanent aici, de acolo", din exil, cum spunea dna Ana Dina Lungu, apropiată a familiei Grossu, într'o emoționantă evocare.

Ne facem datoria de onoare de a semna inaugurarea sediului fundației foștilor deținuți politici cu speranța că scopurile propuse vor fi atinse, cel puțin parțial, în scurt timp, "își încheie articolul dna Liana Petrescu.

Rândurile de față se vor un **A P E L** la conștiința tuturor acelor, care - se presupune - au ajuns în această țară din cauza opresiunilor comuniste de tot felul, comuniști care au reușit să facă un infern din viața noastră. Fundația "poartă numele - așa cum ne scrie Sergiu Grossu - fostei mele tovarășe de viață, astăzi dispărută cu trupul, dar prezentă de dincolo, cu sufletul și cu spiritul ei, la viața trepidantă a României, înfărșit eliberată de strigoi neo-comuniști, în frunte cu bezbojnicul Ion Iliescu." Apelul este îndreptat către românii înstăriți din exilul sau diaspora americană, care "să contribuie, cu entuziasm și iubire de țara de care s'au rupt cu lacrimi amare, la bunul mers al acestei opere de binefacere și ajutorare creștină, a cărei realizare au visat-o, de-a lungul anilor de surghiun nedorit, soții Sergiu și Nicoleta Valeria Grossu, cu gândul la înfrângerea comunismului din România și la apropiata renaștere a patriei lor, răstignite de mișelnica dictatură a vrăjmașilor lui Dumnezeu.

Judecătoria sectorului II al Municipiului București, a acordat personalitate juridică Fundației foștilor deținuți politici români Nicoleta Valeria Grossu. Între nenumăratele și sănătoasele scopuri, ce se vor cât mai curând devenite realitate: prezentarea

adevărului istoric cu privire la opresiunea la care a fost supus poporul român sub regimul totalitar comunist; aducerea la cunoștința generațiilor tinere și a lumii întregi că în ciuda încercărilor la care a fost supusă, societatea românească și-a păstrat vitalitatea și apartenența la cultura europeană și universală; dar, mai ales, desfășurarea activității în sprijinul foștilor deținuți politici, care au fost întemnițați în închisorile și lagărele de exterminare, sub regimul comunist, îngrijindu-se și de soarta urmașilor acestora.

Regretăm că din motive tehnice nu am reușit publicarea unei poze (din ziar) a Dnei Grossu (rudă a lui Iuliu Maniu) cu Corneliu Coposu.

Pentru cei care doresc, contul bancar în valută străină a Fundației «Nicoleta Valeria Grossu» este: BANCOREX, filiala Lipscani, București, cont. Nr. 461010010974530007.

Noi stabiliți în Bay Area.

Salutăm și adresăm un călduros cuvânt de bun venit și îi întâmpinăm cu toată dragostea bucurându-ne de stabilirea familiei NICOLAE și CARMEN POPESCU din București, împreună cu cei doi copii, pe meleagurile noastre.

La fel dorim din inimă bun venit Dlui VICTOR STANCU, din București, care, în sfârșit după lungi ani de așteptări își revede părinții care l-au așteptat cu atâta dor și înfrigurare. Și pentru că noi toți, ceilalți, știm extrem de bine ce înseamnă aceste începuturi, sperăm să-i înconjurăm cu aceeași dragoste ca și pe cei veniți anterior acordându-le din buna D-Voastră inimă aceiași "prim ajutor." Dumnezeu să Vă răsplătească fiecăruia, pentru gândul bun și jertfa depusă iar pe cei "noi" să-i ocrotească cu imensa Sa milă dându-le "pâinea cea de toate zilele....", răbdare și înțelegere.

Mulțumim celor ce au stat în sprijinul lor într'un fel sau altul: Camelia și Victor Acatrinei, Mariana Cismaș, Mariana Codăia, Cristian Cojocneanu, Olimpia Cojocneanu, Cornelia Ghișe, Marta Lupan, Carmen și Emil Rad, Felicia Radu-Rădulescu.

Proiect de călătorie în România

☪unoscută deja multor români, când Mother NINA și-a exprimat intenția de a întreprinde o călătorie în România împreună cu o novice de la Mănăstirea «Sf. Paisie» din Forestville pe care să o apropie în acest fel de limba română și implicit de valorile ei spirituale, mai mulți români, apreciind cum se cuvine această dorință aparte, au contribuit financiar (așa cum se vede mai jos).

Pentru a o pune în practică lista rămâne încă deschisă până se va ajunge la realizarea acestui vis. Cu adunarea acetui fond s'a ocupat și se ocupă în continuare Dna Dr. Anastasia Constantinescu din San Francisco.

Dr. Anastasia Constantinescu.....	\$50
Marcel Deveseleanu.....	\$100
Ing. Cornelia Ghișe.....	\$20
Ing. Constantin Iordache.....	\$50
Marta Lupan.....	\$50
Frances Ocneanu.....	\$30
Parohia Ortodoxă Română «Învierea Domnului».....	\$100
Ing. Andrei Popovici.....	\$ 20
Dr. Lucian Rădulescu.....	\$10
Dr. Felicia Radu-Rădulescu.....	\$50
† Prof. Ilie Smultea.....	\$50

Dumnezeu să le răsplătească tuturor!

DONAȚII

În ultimul timp au fost primite următoarele donații, pe seama Parohiei:

Dr. Sorin Issvoran	- o mașină Cadillac în bună condiție de întrebuințare
Olimpiu Cojocneanu	- Computer Macintosh în perfectă stare.
Lucian & Alina Stanciu	- stativ metalic pentru așezarea lumânărilor în Biserică
Oana Lăzărescu	- mai multe seturi de plicuri pentru expediție.
Mariana Codăia	- mobilă pe seama unor familii.
Rodica Tudor	- mașină de uscat pentru Mănăstirea «St. John»
Cornel Marcu	- un video nou.

Dumnezeu să le răsplătească tutor jertfelnicia și să-i ocrotească.

DONAȚIE SPECIALA.

☉ putem considera pe cea a lui BILL VASILIOS ZIGENIS și soția sa ANASTASIA din San Leandro, care au donat pe seama tânărului LUCIAN MARINESCU un pian. Să le răsplătească Dumnezeu pentru jertfa lor.

Un ajutor pentru prietenii noștri din România

Wishes & Dreams International Services Inc. este o firmă non-profit cu scopul de a acorda ajutoare materiale, financiare și educaționale copiilor, familiilor nevoiașe, spitalelor, caselor de copii și caselor de bătrâni. Inclusiv prin trimiterea pachetelor, pentru 65 cenți/pound acestea devin **Tax Deductable** atât valoarea conținutului cât și costul de transport. Firma ne invită să ne alăturăm în această cauză nobilă și adaugă: "poate că sensibilitatea nu este un lucru profitabil, dar cu siguranță este un câștig pentru suflet..." Pentru informații se poate telefona la Sam N. din San Leandro (510) 614 - 2122 și la Sacramento, la Dan S. (916) 564 - 1375.

Donații substanțiale

Au fost făcute în ultimul timp cu scopul realizării frumosului proiect al arhitectului E. Jack Christensen și aprobat de către City of Hayward închinat pentru o Casă Română și o Biserică Cum banii nu erau suficienți nici pe departe pentru a întruchipa în realitate idealurile românilor care l-au început, iată că Dumnezeu ne-a ajutat printr'un grup de tineri români din Bay Area, care, prin jefele lor, aduc foarte aproape împlinirea visului generației trecute de a construi un loc pe măsura demnității naționale românești. Prin urmare îngăduiți-mi să-i amintim pe câțiva dintre aceștia, cu gândul bun cu care au făcut-o și al smereniei de care au dat dovadă, dorind, prin aceasta doar să fie tuturor un modest ajutor și un imbold pentru întreaga comunitate românească din Bay Area.

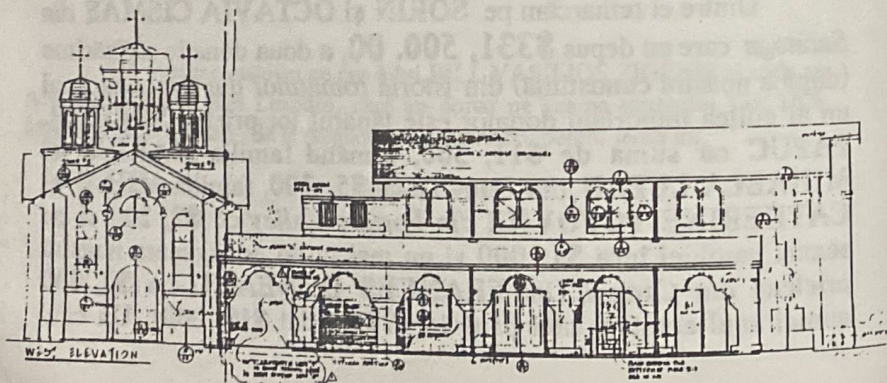
Dintre ei remarcăm pe **SORIN și OCTAVIA CISMAȘ** din *Saratoga* care au depus **\$331, 500. 00**, a doua donație ca mărime (după a noastră cunoștință) din *istoria românilor din America*, apoi un al doilea important donator este tânărul lor prieten **SORIN P. PAPUC** cu suma de **\$11, 500**, urmând familia **MARIUS și MIHAELA LUPAN** din *Danville* cu **\$5, 300**, familia **MIHAI și CATHERINE POPOVICI** din *Portola Valley* cu **\$2, 200** și pe seama parohiei încă **\$1, 000** și nu mai puțin nonagenara noastră prietenă din *Carmel*, Dna **FRANCES OCNEANU** cu **\$2, 000** numai anul acesta (căci până în 1993 a dat \$10, 000). Un cald

Toți aceștia sunt pe lista ce va însoți următoarele scrisoare. La ei Vă rog să-i adăugați pe cei ce au donat parohiei, pomeniți și în acest număr al Buletinului. Ei vor figura pe o listă aparte. Încetșor își plătesc și cei care au făcut pledge....

Gestul tuturor va rămâne în istoria comunității românești din America ei devenind **CTITORI** al unui loc care va fi al tuturor românilor.

Să mulțumim lui Dumnezeu pentru că ne-a dăruit asemenea tineri și mai puțin tineri jertfelnici, iubitori de Neam și de Biserică. Să le răsplătească jertfa și să ne ajute și pe noi, pe fiecare, să participăm cu cât putem la această unică și măreață lucrare.

Deci, fraților creștini, Dumnezeu este lângă noi, aici, în fiecare zi, și ni l-a dăruit pe prietenii LUI, ca să ne arate drumul spre jertfelnicia mântuitoare. Iar drept modestă recunoștiință cei mai sus enumerați vor figura pe marmura Casei Române iar în sfântul Altar al parohiei «Învierea Domnului» vor fi pomeniți în fiecare Duminică, potrivit rânduielii canonice ortodoxe, până la sfârșitul veacurilor.

Cu aceeași dragoste îi așternem pe hârtie și pe cei care au donat la parohie cu prilejul noilor construcții care vor începe, în scurt timp cât și ofertele declarate până în acest moment.

Lidia & Constantin Costișevschi.....	\$100
Alexandru Dumitrescu.....	\$1, 500
Zamfira & Cornel Marcu.....	\$100
Frances Ocneanu.....	\$2, 000

Pledge

Camelia Acatrinei.....	\$500
Alin & Carmen Badea.....	\$1, 500
Floarea Constantin.....	\$500
Anastasia Constantinescu.....	\$500
Constantin Iordache.....	\$500
Ecaterina Lăzărescu.....	\$1, 500
Oana & Dinu Leonte.....	\$1, 000
Anthony Moisidis.....	\$500
Constantin Netedu.....	\$500
Stelian & Jenny Niță.....	\$500
Mihai Olteanu Sr.....	\$1, 500
Mihai Olteanu Jr.....	\$1, 500
Carmen Rad.....	\$500

Dumnezeu să le răsplătească tuturor!

IN MEMORIAM

Costel Turcitu

†
(1926 - 1996)

Recent a trecut la cele veşnice cel ce a fost Costel Turcitu din San Lorenzo. Stabilit cu mulţi ani în urmă în America, adormitul în Domnul s'a născut la 21 Mai 1926 în Bucureşti dintr'o vrednică familie autohtonă. După terminarea studiilor, la timpul potrivit s'a căsătorit cu RADA împreună având 4 copii: DOREL, MARIANA (care şi ea în urmă cu aproape un an a trecut la cele veşnice în urma unei necruţătoare boli) ELENA şi DANIELA.

A muncit enorm, și-a crescut copiii frumos și a ținut casa din belșug, cum așa de duos mărturisea o nepoată Nu a fost un om închis ci darnic și

primitor. Așa cum îi placea să muncească tot așa i-a plăcut și să se distreze. De aceea a avut nenumărați prieteni și bune cunoștințe. Se pare că această trăsătură a sa s'a transmis și întregii sale familii în care veselie și buna plăcere îi face pe oameni și acum să se simte ca și la ei acasă. Și pe plan spiritual a avut bune atitudini precum ținerea postului de vineri sau ajutorarea, fără opreliște, a aproapelui. A ajutat pe cine a putut fiind prin excelență un neîntrecut prieten al tuturor. Mult s'a bucurat de vederea nepoților și nepoatei care au fost foarte apropiați de el: DOROTHY, VINCENT, DANIEL, SHAWN și MONICA. La fel îl regretă surorile lui, aflate și ele în America, DOMNICA și ANA precum și nepoții din lor: MIHAELA și MIHAI.

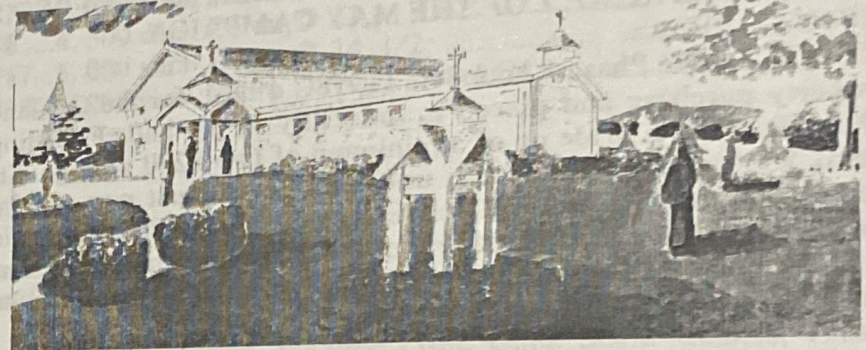
Dumnezeu să-l odihnească în pace!

SCRISORI

Primim o frumoasă scrisoare de la Dna Lector Dr. **Gabriela Duda** din București și care, printre altele, ne scrie: *"Hristos a înviat! Ca în fiecare an, jertfa Lui să ne limpezească sufletele și să ne lumineze calea cea bună."* Apoi: *"Vă rog să transmiteți tuturor românilor din comunitatea Dumneavoastră gândurile mele de bine și indemnul de a nu-și uita rădăcinile. Căci ele sunt lucrul cel mai important - între cele lumești - care ne rămâne, atunci când pierdem totul."* Vă mulțumim și Vă asigurăm că nu le vom uita.

Primim un emoționant APEL de la **Mother Raphaela**, Stareța de la HOLY MYRRHBEARERS MONASTERY, din OTEGO, NY., prin care solicită un sprijin financiar la planul de renovare și expansiune al Mănăstirii. Un Comitet pan - Ortodox format din prieteni de sub jurisdicția Antiohiană, Carpatho-Rusă, Greacă și O. C. A. acordă sprijinul lor pentru proiect. Costul lucrărilor este estimat la \$400. 000 și până acum s'au adunat \$135, 366. Cei care doresc să contribuie pot să o facă cu convingerea că vor face o faptă bună și care va fi un loc de retragere pentru mai multe femei care doresc să urmeze chemarea monastică ca și un loc de rugăciune pentru toți creștinii ortodocși. Ceurile se pot trimite

la: **Holy Myrrhbearers Monastery**, R. D. 2 Box 188, Otego, NY 13825 - 9650, Tel. (607) 432 - 3179; Fax: (607) 432 - 0794.

CARTI DE VANZARE prin CRC

BIBLIA sau Sf. Scriptură, în lb. română.....	\$20
Carte de rugăciuni	\$5
Romanian Patericon de Arhim. Ioanichie Bălan.....	\$25
Paisie Velickovschi.....	\$20
MEMORIA, ca formă de justiție.....	\$20
Drepturile Românilor asupra Basarabiei de Anton Crihan.....	\$20
Instaurarea comunismului - între rezistență și represiune.....	\$25
Christ Is Calling You!, by Fr. George Calciu.....	\$10
Ultimele trei zile ale lui Pilat de Pr. Radu Reja	\$5
Voalul miresei de Pr. Radu Reja.....	\$7
ARON COTRUȘ, Antologie selectivă.....	\$15
Aș zbura și eu puțin, de Vasile Versavia.....	\$5
Betrayal of America, de David Funderburk's.....	\$10
Romania, the State at the Danube's Mouth, de I. Smultea.....	\$10
Străin la mine acasă, de Nicolae Lupan.....	\$20
Instantanee fără retuș, de Nicolae Lupan.....	\$20
Icoane pe lemn cu Mântuitorul și Maica Domnului.....	\$25
Cruce de lemn ornată.....	\$40

ACKNOWLEDGMENTS

CRC is happy to Announce ITS NEW PHASE II FOUNDERS AS
A RESULT OF THE MAY CAMPAIGN

Like our Phase I Founders (1978 - 1983); for the Oakland property purchase and placed prominently in the hall. Founding Membership II is made up of a minimum of two \$250 voting units (total \$500); to activate these units, founders must pay regular voting membership dues of \$60 each year (additional vote). No member may have more than 25% of the votes. Accumulated Phase I Membership contributions will also be divided by \$250 to determine cumulative votes.

WELCOME TO:

GHEORGHE & DOINA BALABAN (Santa Clara).....\$1, 000
OANA BALTAREȚU (Saratoga).....\$ 500
EUGEN CARAI (Santa Clara).....\$1, 000
DUMITRU CIOACA (Cupertino).....\$1, 000
CONSTANTIN & LIDIA COSTIȘEVSCI (Wal Cr).....\$1, 000
ROMULUS & RODICA FLOREA (San Jose).....\$1, 000
GABRIEL & GLORIA MARCU (Santa Clara).....\$ 540
GABRIEL & MARIA TANASE (Cupertino).....\$ 500
FELICIA & VICTOR RADU-RADULESCU (S. Joe)....\$1, 000

 \$7, 540

With the donations of securities and monies below as well, Casa Română și Capela is off to a renewed start. It appears that the actual ground-breaking is fast upon us (contractor negotiations are completing), and we hope very much that the Romanian American community of Northern California and its friends across the U. S. and abroad will consider increasing their support at this time so we shall have the approximate \$800, 000 in needed funds to complete both the CASA and the CAPELA.

DONATIONS OF STOCK

SORIN CISMAȘ.....15. 000 shrs. Zoran
SORIN PAPUC 500 shrs. Zoran
MIHAI POPOVICI 200 shrs. Micro Devices.

Stock Sales - Merrill Lynch. May/June '97 (after commission)

5/19...6, 000 shrs	Zoran @ 19 1/2;	115, 796. 09
6/6....4, 500 shrs	Zoran @ 23 ;.....	102, 461. 55
6/17...5, 000 shrs	Zoran @ 24 1/2;.....	121, 245. 91
6/18.....200 shrs	Micro Devices @ 7 1/2;	1, 424. 95

		\$340, 978. 50

Special thank you to **SORIN CISMAȘ**, whose generous donation may very well be the one that makes a dream become reality!

Please contact, Finance Com. Chm. Sorin Cismaș, Pres. Michael Popovici or Treas. Judy Smultea (707 / 677 - 3705) regarding instructions for donations of stock. The donated shares may be transferred from donor's brokerage account to CRC's Merrill Lynch Account. The donation is valued at the closing market price on the date of transfer. In the case of appreciated stock, the donor avoids a capital gains tax. As a nonprofit corporation, CRC is not required to pay a tax on any profit upon sale.

CRC VOTING MEMBERSHIP GROWS

HORIA DROC (San Francisco)
BOGDAN & ANCA GEORGESCU (Redwood City)
GABRIEL & GLORIA MARCU (Santa Clara)
SPERANȚA MARCU (Milpitas)
DOREL & ZAMFIRA OANE (Concord)
NICOLAE RUJAN (Novato)
ALEXANDRA & MIRELA ȘTEFAN (Redwood City)
LUCIAN & CORNELIA RADU-RADULESCU (Palo Alto)

Renewals received from Natasha Barac, Remus Bretoi, Dan Frusescu, Marius Lupan, Cornelia Pechiu, Michael Popescu, Andrei Popovici, John Soneriu, Judy & Ilie Smultea, Simon & Doina Speriosu.

This is a reminder for members to renew; don't wait for a formal invitation. Members listed on the Founder page on the inside

back cover are paid through 1996 and were qualified to vote at the January annual meeting. 1997 dues were payable in January.

Thank you also to ASSOCIATES Who have RENEWED.

Barbara Brosh, Miron Costin, Sorin Nicolae, Georgia Tennyson and Welcome NEW ASSOCIATE: George & Loretta MOREA (San Francisco).

May PHASE II BUILDING FUND CAMPAIGN DONATIONS.
WE THANK YOU FOR YOUR SUPPORT.

CLYDE BEARD (San Jose).....	\$100
MARIUS LUPAN (Danville).....	\$5, 000
SPERANȚA MARCU (Milpitas).....	\$250
MIHAI & CATHERINE POPOVICI (Portola Valley).....	\$500

PHASE II DONATIONS IN MEMORY OF
CRC President: ILIE J. SMULTEA - 9/29/15 - 4/12/97
Native of Teregova, România
Interment - Trinidad, California, Cemetery

BY MAIL to Treas.

George Calvert (NY).....	\$100
Jon Cepoi (LA).....	50
Catherine Clark (Oshkosh, WI).....	100
David Dick Clark, M. D. (WI).....	100
William E. Clark, M. D. (Maine).....	100
Miron Costin, D. V. M. (LA).....	100
Ron & Eliz. Creaghe (Eureka).....	60
FOSTER & WHEELER ENVIR.....	192
(Staff, Bellevue, WA.....)	112
Elisabeth A. Ablow.....	20
Katherine Engel.....	25
Cathy Griffin.....	10
Betsy Minden.....	25
Olga Gilardoni (Anderson, CA).....	25
Jacqueline Kasua, Ph. D. (Eureka).....	35
Bev & Colin Livingston (Piedmont).....	100

Martha Manier (Arcata).....	30
Linda McKee (Fairfield).....	20
John & Ethylyn Pauley, Ph. D.....	25
Elizabeth Rhone (Pasadena).....	200
Elizabeth Smultea Watanabe (Tokyo).....	50
Judy Smultea.....	300
Mari Smultea Bates (WA).....	50
William G. Watson Law Offc (Eureka).....	25
Frances & William Weber, M. D. (WI).....	25
Bishop Valerian Trifa Romanian Heritage F....	100

1, 787

AT 4/20 MEMORIAL SVC (Hayward)

Ion & Agneta Anghelescu (SJ).....	\$20
Nicolae Cautis (Los Altos).....	30
Bogdan Cojocneanu (SJ).....	25
Olimpia Cojocneanu (SJ).....	25
Constantin Costișevschi (Walnut Cr.).....	50
Cornelia Ghișe (SL).....	20
Rodica & Remus Hanganu (Redwood C).....	10
Sorin Issvoran (Hayward).....	10
Constantin Iordache (SR).....	20
Traian Lalescu (Pittsburgh).....	30
Oana & Dinu Leonte (Hayward).....	50
Nadia Mandoche (Oakland).....	15
Antoni Moisisdis (SL).....	40
John Moldovan (Pleasanton).....	20
Cristina Negoitescu (Lafayette).....	20
Mihai & Anca Olteanu (Vallejo).....	100
Sabina & Mihai Olteanu (Vallejo).....	40
Doina & Simon Speriosu (SJ).....	25

It seems fitting here also to recognize the ladies who in lieu of or in addition to monetary donations above contributed food for the buffet dinner following the panikhida services performed by Father Gh. Naghi of Holy Resurrection Orthodox Parish at Casa Română & Capela:

Mariana Cismaș.....	\$25
---------------------	------

Olimpia Cojocneanu.....	15
Floare Constantin.....	25
Cati Lăzărescu.....	100
Marta Lupan.....	25
Cristina Negoîtescu.....	25
Jeni Niță.....	40
Doina Speriosu.....	25

A special thank you to Hospitality Cati Lăzărescu for preparing the "Coliva" for the 1st, 9th & 40th day "panikhida" services.

The Smultea Family would like to take this opportunity to thank also Dr. and Mrs. Simon Speriosu and Dr. and Mrs. Buster McCurtain for their \$100 personal donations to help them get through a difficult and uncertain period in the days immediately following the fatal accident.

It seems fitting to mention here that Professor Smultea was also honored by his professional colleagues in Political Science and History with a Memorial Service on Monday, April 21 at noon in Founders Hall at Humboldt State University (Arcata, CA) A student scholarship in international relations was set up in his memory through the HSU Foundation and the University flag flew at half mast after his death.

Among the many fine notes of condolences, we should like to mention the great comfort derived in the message from Father Thomas Paris that Holy Ascension Greek Orthodox Cathedral of Oakland would include Ilie in forty days of prayer. We thank those who have donated to the University. And we thank Director Paul Manolis and wife Elene for making a donation in Ilie's memory to "The Patriarch Athenagoras Orthodox Institute" at the Graduate Theological Union in Berkeley, which Ilie has supported since its inception.

Moreover, we were honored by telegrams from the Romanian Embassy and the Civic Academy Foundation of Bucharest.

And finally, the family was honored by the special prayers and tribute paid to Ilie by Father Gh. Calciu in *Cuvântul Românesc* (May 1997) and the "In Memoriam" provided to *America*, *Luceafărul* and *Curierul Românesc* by his old friend and collaborator in Romanian civic matters here or abroad, Jon Cepoi of

LA (Both were leaders in branches of *The Union & League of Romanian American Societies of America*).

Judy Smultea with daughters Mari and Libby and their husbands Randy Bates and Kanji Watanabe (And 1 1/2 - year - old GRANDDAUGHTER Olivia Magdalena Bates, too of course) wish to express their appreciation and gratitude also to all those who sent flowers to the Smultea Trinidad home or St. Alban's Episcopal Church for the combined American and Romanian Orthodox Church memorial and funeral services on April 17-18 in Arcata. Thank you especially Sorin Cismaș, Mihai & Cathy Popovici, Rodica Ranga and Felicia & Victor Rădulescu from the Romanian Community. Special Thanks to *Casa Română & Capela* and *Holy Resurrection Romanian Orthodox Parish*.

The support from our friends in the Romanian American community who meant so much to Ilie and to us have been tremendous comfort. We hope to have the opportunity eventually to thank each one of you personally for your telephone calls, notes and attention.

We were most appreciative of those who travelled great distances to be with us as we prayed for eternal rest and salvation for Ilie and joined hands and hearts together as we recalled and cherished our good memories. The arrival from Cleveland of Father Richard Grabowski, Ilie's dear old friend, who helped found Holy Resurrection Parish in San Francisco in 1962 while the priest of Holy Trinity Orthodox Church in Los Angeles would have meant a great deal to Ilie. With Father Gheorghe Naghi from the Holy Resurrection Orthodox Parish in Hayward, he assisted Father Jonah Paffhausen of the new St. Innocent American Orthodox Church of Eureka.

From Cleveland also came Ilie's nephews and pallbearers Lucian and Adrian Smultea, joined by grandniece Lavinia Smultea with fiancé John Hilde of Irvine, all former political refugees who started out their lives in America in Trinidad as part of the Smultea household. From the Bay Area (300 miles away) came not only Father Gh. Naghi and son Christian and Cristina Teleman but Choir Members Constantin Iordache, Cati Lăzărescu and Anastasia Constantinescu as well as Rodica Ranga and pallbearer sons Luki and Radu; former property managers Nadia Mandoche and Traian Lalescu; and Cătălin Pora. Having a Romanian contingent present

was important to the family and to the spirit of Ilie too, we feel certain.

AGAIN THANK YOU & PEACE BE TO ALL!
From the Smultea Family.

NOTE:

Has CRC missed someone? Printing a list of acknowledgments has with it the risk of inadvertently leaving someone out. Our supporters are all very important to us. Please inform us of any clerical errors and forgive us too.

ANNOUNCING
Changes on CRC Board.

Following the fatal auto accident of our Former President, Ilie J. Smultea, in April, the CRC Board in May elected **Alexander Mihai Popovici** as **president**. **Constantin Iordache** continues as **vicepresident**, while coopted new Board member **Marius Lupan**, has become the new **secretary**. Judy Smultea continues as treasurer while CRC bookkeeping is gradually computerized by an accountant. It's an enthusiastic team, which asks for your support.

We believe Ilie would be pleased at the Board's efforts to make a smooth & peaceful transition in his absence. Moreover, CRC is determined to complete the job he has led and inspired for so many years.

To Build Our Casa Română & Capela, we need your help!

Donations should be sent to Casa Română & Capela, P. O. Box 64099, Sunnyvale, CA 94088 - 4099 with a memo "For Building Fund." Checks may be made out to CRC.

Casa Română & Capela - Romanian Home & Chapel
 26051 Calaroga Ave., - Hayward, CA 94541 - Tel. (510) 264 - 0805
 - A non profit corporation under the laws of the State of California -

FOUNDERS - PHASE I

- Victor Acatrinel
- Clara Acatrinel
- Liviu Bacoş
- Ioan & Virginia Balaci
- *** † Alexandru Blaga
- Remus N. Bretol
- Maximilian Bujor
- Valer Bursan
- Alexander Burz
- † Nicolae Cazacu
- Jon & Stela Cepol
- Margareta Cismaru
- † Eugen Coban
- George Costache
- † George Danulescu
- Dan C. Didescu
- Nicolae Dimitriu
- † Antonio Docan
- John Dumitru
- Mircea Gorenliuc
- Sorin Issvoran
- † Angela Ionescu
- *** Fam. † George Jordan
- Emeric Kalman
- Valeria Kalman
- Peter Romeo Malattia
- Otilia Bria Malattia
- George & Nadia Mandoche
- Nicolae Moisidis
- John V. & Ilse Moldovan
- Frances R. Ocneanu
- ***† Traian Ocneanu
- Nic & Ana Olar
- Anca & Mihai Olteanu
- † Alexander Parvu, Jr.
- Rodica Ranga
- Vasile Ranga
- Mircea Ratiu
- Ioan D. Sarbu
- John Simicin
- *** † Ilie J. Smultea
- *** Judy Clark Smultea
- Simon & Doina Speriosu
- Ionel Spinu
- Elena Stamatescu - Greavu
- Eugen Stola
- † Leon & Florence Vasu

FOUNDERS-PLEDGE - PH. II

- Victor & Camelia Acatrinel
- Nicolae Dimitriu
- Remus & Rodica Hanganu
- Cati Lazarescu
- Speranja, Elena & Cornel Marcu
- Ştefan & Alina Moiceanu
- Gh. Naghi
- Cristina Negojescu
- Simon & Doina Speriosu

FOUNDERS-PHASE II

- Gheorghe & Doina Balaban
- Oana Baltărepu
- † Alexandru Blaga
- Eugen Carai
- Dumitru Cioacă
- Sorin Cismaş
- Cristian Cojocneanu
- Olimpia Cojocneanu
- Anastasia Constantinescu
- Constantin & Lidia Costişevschi
- George & Elena Dascălu
- Marcel Deveseleanu
- Ovidiu & Camelia Dumitrescu
- John Dumitru
- Romulus & Rodica Florea
- Sorin & Georgeta Georgescu
- Constantin & Rodica Iordache
- Emil Lambrache
- Marius & Mihaela Lupan
- Gabriel & Gloria Marcu
- Anton Muntean
- Jenica Nija
- Frances Ocneanu
- Sorin V. Papuc
- Ioan Popa (Germany)
- George & Ioana Popescu
- Mihai & Catherine Popovici
- Victor & Felicia Radu Rădulescu
- † Ilie J. Smultea
- Judy Smultea
- Aurel Stancu
- Gabriel & Maria Tănase

ASSOCIATES

- Viorel Bălănescu
- Barbara Brosh
- Miron Costin
- Olivia Crihan
- Teodor Daniliuc
- Ovidiu Diaconescu
- Daniela Ghibănescu
- Marcel Ghinea
- Eugen D. Grecu
- Gigi Harabagiu
- George Morea
- Sorin Nicolae
- Ioana Popescu
- Florica Rocsin
- Elisabeth Rhone
- Paul Sebastian
- Haas & Venuria Schroder
- Mari Smultea Bates
- Elitz Smultea Watanabe
- Georgia Tennyson
- Aurel & Ana Vlaicu

VOTING MEMBERS

- Victor & Camelia Acatrinel
- Natasha Barac
- Remus N. Bretol
- Valer Bursan
- Bogdan Cojocneanu
- Anastasia Constantinescu
- Marcel Deveseleanu
- Horia Droc
- Ovidiu & Camelia Dumitrescu
- Dan Frutescu
- Bogdan & Anca Georgescu
- Gh. Grigorescu
- Remus & Rodica Hanganu
- Nicolae Iliescu
- Constantin Iordache
- Sorin Issvoran
- Maria Klein Eastman
- Emil Lambrache
- Cati Lazărescu
- Oana Leonte
- Marius & Mihaela Lupan
- George & Nadia Mandoche
- Gabriel & Gloria Marcu
- Speranja, Elena & Cornel Marcu
- Ştefan & Alina Moiceanu
- John V. & Ilse Moldovan
- Vasile & Ilse Moldovan
- Gh. Naghi
- Ştefan Negoescu
- Cristina Spăriosu-Negojescu
- Radu Nisipeanu
- Dorel & Zamfira Oanea
- Frances Ocneanu
- Sorin V. Papuc
- Alex & Cornelia Pechiu
- Michael Popescu
- Andrei Popovici
- Lucian Radu Rădulescu
- Victor & Felicia Radu Rădulescu
- Rodica Ranga
- Mircea Ratiu
- Nicolae Rujan
- † Ilie J. Smultea
- Judith Clark Smultea
- John Soneru
- Doina Speriosu
- Simon Speriosu
- Mirella Ştefan
- Rodica Tudor

SPECIAL ACKNOWLEDGMENTS

Unirea de la Vest Society of America
The Union & League of Romanian Societies of America
Holy Resurrection Romanian Orthodox Parish
Societatea Academica Romana - Sectia Germania

Holy Cross Monastery

